

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Ga
85
70

Ga 85.70

Harvard College Library

FROM

Kiel University

17 Nov. 1886

Philol
L. 85. 7.

QUAESTIONES APPIANEAE.

Dissertatio inauguralis

quam

auctoritate amplissimi philosophorum ordinis

in academia Kiliensi

ad summos in philosophia honores rite capessendos

conscripsit

et una cum sententiis controversis

die IV mensis Martii anni MDCCCLXXXVI

hora XI in aula academica minore

publice defendet

Arthurus Zerdik

Gollnoviensis.

Adversarii erunt:

Theodorus Gerber, cand. phil.

Christianus Harder, cand. phil.

Eduardus Weede, cand. phil.

♪

Kiliae

Ex officina H. Fiencke

MDCCCLXXXVI.

Ga 85.70

1000 1000 7.

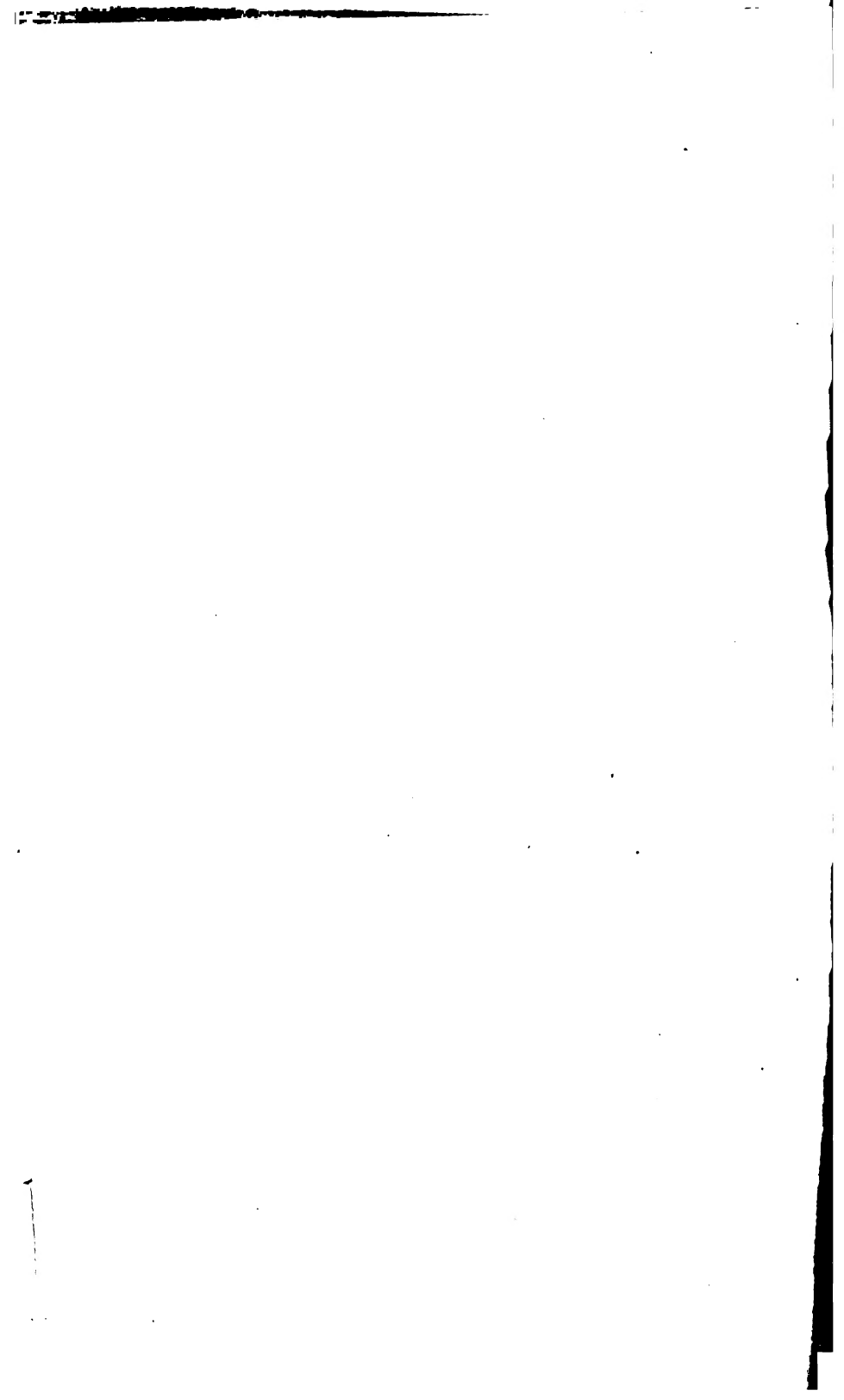
1000 1000

1000 1000

RICHARDO FOERSTER

THEODORO PLUESS

sacrum.

I. De Appiano Herodoti imitatore.

Appianus Alexandrinus eis temporibus fuit quibus nemo scriptor bene scribendi laudem sperare poterat quin, quamvis suo ipsius ingenio confideret, studium et operam in eo collocasset ut auctorum veterum in suo scribendi genere principum elocutionem atque artem probe cognosceret atque tectius apertiusve imitaretur. Quam rem ut minime celare studebant, ita ne poterant quidem, cum haberent conscios illa aetate quasi penitus litterata tot homines eruditos qui a pueris eisdem grammaticorum et rhetorum scholis et disciplinis instituti eisdem studiis et litteris faverent. Immo optabant ut ipsorum opera et doctrina a lectoribus eruditis agnoscerentur. Nam his illi plaudebant. Itaque iniustius esse nihil potest quam si quis tales imitationes furta appellare malit, quod simili in re olim Fulvius Ursinus fecit, cum librum in quem Vergilii imitationes maxime Homericas congesserat, de »furtis Vergilii« inscriberet haud secutus aequius iudicium Macrobiani atque curam (Sat. I. V). Nam et Vergilius id spectavit ut ei Romani qui graecis litteris imbuti essent — atque multi erant — delectarentur, cum multos locos Homericos latinis versibus expressos apud poetam suum quasi alterum Homerum agnoscerent, et posterioris aetatis scriptores graeci id studuerunt, ut auctores veteres saepe imitando exprimerent atque lectoribus doctis sua illa studia probarent.

Imprimis vero a scriptoribus tunc postulabatur, ut attice scriberent — nisi ionicam dialectum iam pridem mortuam excitare malebant — et elocutionem a vulgari sermone, quoad eius fieri posset, remotam informarent ad puri atticismi elegantiam, qualis in libris Thucydidis, Platonis, Demosthenis inveniebatur. Cui studio grammaticos lexicis et artis attice scribendi commentariis subvenisse apertum testimonium

habemus apud Dionem Cassium 55, 12 καὶ τῶν Ἑλλήνων δὲ τινες ὧν τὰ βιβλία ἐπὶ τῷ ἀντιζῆν ἀναγιγνώσκουσι.¹⁾

Iam vero qui ad historiam conscribendam aggrediebantur, eis Herodotus Thucydides Xenophon ad imitandum propositi erant, quos pro suo quisque arbitrio sequebantur.

Quod imitandi studium ut, ubi modum excedebat, iam tunc vituperabatur — castigavit enim Lucianus lepidissime eos qui Herodoti aut Thucydidis vestigiis ridiculum in modum insisterent eosque paene ad verbum exscriberent²⁾ — ita ubi modicum et cautum erat, laudabatur ab omnibus, siquidem etiam apud Plutarchum, quamvis τὴν περὶ λέξις ἀμιλλαν contemnat (Nic. 1), multae locutiones et aliae et Herodoteae inveniuntur. Quamvis enim ut Boeotus Herodoti Atheniensium laudatoris fidei et auctoritati obtrectaret,³⁾ tamen ut qui Herodoti Musas bene nosset, impedire non poterat quominus eiusdem simplex et pulera narrandi ars in ipsius memoriam nollet vellet penitus insinuaret et in dicendi usum hic illic irroperet. Neque enim ullo modo probabile est scriptores illius sequioris aetatis, cum voces aut locutiones aut sententias usurparent quae certi cuiusdam scriptoris veteris propriae essent, semper memoria tenuisse, cuiusnam illae deberentur. Saepe ne conscios quidem eos sibi fuisse imitationis manifestum est. Nam quemadmodum nos quoque ex nostris poetis et scriptoribus lectis saepissime voces et locutiones adhibemus, cum ne suspicemur quidem, cuiusnam illas debeamus, eundem ad modum illi ex consuetudine antiquos scriptores legendi multa promp-

¹⁾ Velut Phrynichi ille qui aetatem tulit liber. Cf. Bernhardt gr. Lit I⁴ 600, 618. — Bene illustrantur illa studia Luciani dialogis Soloecista (LXXXVI) et Lexiphane (XXXIV); cf. etiam Quom. hist. conser. (XXV) § 21 ἐπὶ γὰρ τοῦ κομιδῆ Ἀτικὸς εἶναι καὶ ἀποκεκαθάρθαι τὴν γωνὴν ἐς τὰ ἀριβέστατα (irridetur iste qui Saturninum Κρόνιον vocet et Frontonem Φρόντιν).

²⁾ Liceat mihi ex illo faceto libello (Hist. conser.) pauca afferre: § 15 ὄρα γάρ· Κρηπεῖος Καλπορρυτιανὸς Πομπηιοπολίτης συνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Παρθυσίων καὶ Ῥωμαίων, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἀρξάμενος εὐθὺς ξυνισταμένον. v. Thuc. I 1. De Herodoto vero § 18: καὶ μὴν οὐδ' ἐκείνου ὄσιον ἐπισημειῶσαι, ὡς τοιάυδ' ἀρχὴν ἤρξαιτο· ἔρχομαι ἐξέων περὶ Ῥωμαίων καὶ Παρσίων (v. Hdt. I 5.) καὶ μικρὸν ὕστερον· εἶδε γὰρ Πέρσῃ γενέσθαι κακῶς· (H. I 8 IX 109) καὶ πάλιν ἦν Ὀσρόης τὸν οἱ Ἕλλητες ὄξερρόν ὄνομα ἱρουσι (v. Hdt. I 7: ἦν Κανθαύλης τὸν οἱ Ἕλλητες Μορσίλον ὄνομα ἱροῦσι).

³⁾ Arist. 19 et in libro περὶ τῆς Ἡροδότου κακοηθείας, quem vere Plutarchi esse argumentis nuper evicit G. Lahmeyer, negavit Majchrowicz (Lemberg 1881), denno probavit Holzapfel (Philol. 42, 23—53).

serunt, singulorum auctorum item nescii. Tum vero multae illarum vocum propter continuum usum in communem sermonem si non omnium, at certe eruditorum hominum venerant et publici iuris factae erant. Quod neque quidquam miri habet, quoniam summo studio in grammaticorum ludis et rhetorum disciplinis et sophistarum declamationibus (*λαλιαῖς* et *ἐπιδείξεις*) veterum litterae et eloquentia colebantur, et hodie in multis poetarum nostrorum vocibus similis res est. Accedit quod etiam si qua singularis locutio ex totis litterarum monumentis non reperiatur nisi semel apud certum aliquem veterem scriptorem, semel apud recentiorem, ne tum quidem contendere licet hunc ex illo sua hausisse, quem fortasse ne legerat quidem, quoniam et casu multa fiunt et ex omnibus veterum scriptis minima tantum pars aetatem tulit et ex grammaticorum libris multa provenerunt.¹⁾

Itaque si inter duos scriptores longo temporum intervallo distantes paucae similitudines aut in verbis aut in rebus inveniuntur, recentiorem cognovisse veterem iude quidem non probatur; si plures: legisse sequitur; si plurimae: lectitasse imitandi studio tum demum contendere et potest et debet.

Haec praefari volui, priusquam — quod mihi propositum est — demonstrarem, quatenus Herodotum imitatus esset Appianus.

Atque Appianum Herodoti imitatore[m] fuisse primus quod sciam diserte dixit I. Schweighaeuser, sospitator ille Appiani, sed non multis exemplis probavit, quamquam si voluisset facile potuit vir ille doctissimus, quippe qui praeter Appianum (1785) (et Polybium cum lexico (1795) et lexicon novi testamenti) etiam Herodotum (1816) cum lexico (1824) edidisset. Identidem autem monuit »Herodotei

¹⁾ Cf. Bernbardy gr. Lit. 1^a 639 (§ 85): Die Nachahmungen aber sind grösstenteils(?) Reminiscenzen aus den Apparaten der Sophistik, die mit *χρῶ* und entgegengesetzten Formeln stets den Schönschreiber bearbeiten, oder aus den von Dio berührten phraseologischen Büchern . . . bei den Klägern wie Goldfäden . . . während Manieristen wie Aelian damit die Gedanken über Wasser halten. . . . Tamen nimium hoc iudicio illis libris tributum esse mihi quidem videtur. Ac ne de Aeliano quidem concesserim illud, siquidem multas imitationes Herodoticas recte Fr. Jacobs in editione animalium historiae (a. 1832) passim detexit, quas etiam augeri large posse credo. Quod autem F. Rudolph in dissertatione Lipsiensi (de fontibus qu. Ael. in varia hist. comp. us. s.: Leipz. Stud. VII.) demonstrass[et] videtur Aelianum non ex Herodoto aliisque veteribus, sed ex Athenaeo, Favorino, aliis recentissimis auctoribus historias hausisse, nihil obstat quominus putemus stili excolendi causa Herodotum lectitatum esse ab eo qui ut *μειγλωσσο*s vocaretur consecutus est.

stili et Thucydidei frequentem imitatore^m esse Appianum (cf. Vol. III p. 110, 112, 390, 429, 431, 558). Tum¹⁾ nuper Cobet in Mnemosynae vol. X. p. 235 his fere verbis idem exposuit »Appianus imitatur saepe Thucydidem et Demosthenem, saepius Herodotum . . . non putide et pueriliter haec imitatur, sed quae longo usu imbiberat, utitur pro suis.« Cuius rei quae exempla tum de rebus tum de verbis attulit, infra in loco iterum exhibebo auctore nominato. Reliqua investigare supersedit, sed iuniorum studio commendavit. Quorum ego primus, nisi interim alii ad idem se accinxerunt, Foersteri V. D. consilio et auctoritate illa quam vere dicta sint nunc argumentorum et exemplorum copia demonstrare conabor, ut de Appiano idem pro certo constet quod de Pausania²⁾ et Arriano³⁾ iam copiose demonstratum est, de aliis probari potest.

Atque Appianum vel natura ingenii et inclinatione animi ad Herodotum propendisse inde colligere aliqua ex parte licet, quod historiam non ita scripsit, ut temporum rationes enuclearet et rerum nexum atque causas investigaret — quod ut faceret, indoles fortasse ne sufficiebat quidem — sed quod scribendo non magis rebus quam legentibus consulere voluit ita ut et prodesset et delectaret.⁴⁾ cum

¹⁾ De quibusdam locutionibus etiam alii occasione data dixerunt: iam Valckenaer ad Hdt. 9, 69 de *κατήραξαν ἐς τὰς λέϊρας*, Wesseling ad Hdt. 173 de *ἄκρος ὄργην*, K. W. Krüger ad Hdt. I 66 de *ἐνὶ τῷ ἔθραμον*. Etiam Mendelssohn in edit. App. (1879—1881) in adm. cr. t. identidem Herodoteas locutiones notavit.

²⁾ Post Siebelim qui in editione Paus. multa collegerat: Pfundtner Paus. perieg. imitator Herodoti. diss. in. Regimonti 1866. Cf. Osw. Storch Syntaxeos Pausaniae Pars I. diss. in. Vratislaviae 1869. Id: syntaxis Paus. Waldenburg 1872. Wernicke Paus. imit. Herod. diss. in. Berolini 1884.

³⁾ Grundmann: Quil in elocutione Arriani Herodoto debeat. Diss. in. Lipsiens. Berolini 1884 post dissertationes Meyeri »de Arriano Thucydideo.« Rostochii 1877 et Renzii »Arr. quatenus Xenophontis imitator sit.« Rostochii 1879.

⁴⁾ Illustris locus est Bell. Civ. IV 36 (p. 963, 10 sqq. ed. Mend.): *ἴσα δὲ ἐκ παραλόγου τῶν ἐγγύνητο* (sc. proscriptis a III viris) *ἐς τε τὴν σωτηρίαν αὐτίκα καὶ ἐς ἀξίωσιν ὑπερον, ἐμοὶ τε ἠθιον εἰπεῖν καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὡφελιμώτερον ἐς μὴ δὲν ἀποκάμνοντας ἐκλίξαι περιέσεσθαι*. In extremis verbis quae studio antitheseos formandae valde contorta sunt, iudice Mendelssohnio recte offendit Schweighauser, Mend. ipse coniecit *ἐς (τὴ) μὴ ἔλοξ*. Sed *ἐς* cum *μὴ δὲν* coniungendum est atque vertendum: »nullam in partem desistentes sperare salutem«. Articulus autem omissus est sicut in simili loco 941, 25 sqq.: *προὔκεινο ἐς θάμβος καὶ δυσκλισίην μηδένα ῥύσεσθαι τινα προσδο-*

insignia virtutum et vitiorum exempla quibus Romana historia abundabat, ubicunque occasio dabatur, disertis verbis illustraret; ¹⁾ cum suae aetatis pacem atque tranquillitatem — florebat enim Traiano, Hadriano, Antonino imperatoribus — prae seditionibus atque terroribus rei publicae nomine liberatae laudaret; ²⁾ cum divinum numen humanas res administrans pio animo induceret; ³⁾ cum orationibus animos cogitationesque hominum de quibus narrabat bene exponeret, cum — atque id ad consilium et ordinem totius operis pertinet — quae quisque populus gessisset et passus esset, seorsim describeret (cf. praef. c. 12—13). Ad ipsum enim hoc Appiani consilium, ut res gestas καὶ ἕθρος ἔκαστων narraret, quanquam alias causas ipse exposuit, etiam Herodoti exemplum et auctoritas aliquam vim habuisse mihi videtur, siquidem etiam Dionysius Halicarnassensis hoc Herodoti proprium ⁴⁾ — quamvis aberrans a vero — esse credidit. Videamus ex illa praefatione pauca verba: c. 12. 13 (p. 12, 7—13

κόν, ubi ne Mendelssohn quidem coniecit τοῦ) μηδέναι, quanquam aliis locis hoc remedium in adu. crit. proposuit, velut 1135,6.

¹⁾ Cf. B. C. V 113 (p. 1156,4) καὶ μοι τοῦτο ἐναμνήσαι γὰρ ἔδοξεν ἐς ἡλόμοι τῆς Ῥωμαίων ἀρετῆς, ὅλον Μισσάλας... B. C. I 6 (p. 570,10) ταῦτα... ἀνέγραψε... ἀξιοθαύμαστα ὄντα τοῖς ἐθελούσιν ἰδεῖν φιλοτιμίαν ἀνθρώπων ἀρετῶν καὶ φιλαργίαν θνητῶν καρτερίαν τε ἕτητον καὶ κακῶν ἰδέας μυσίων... cf. Praef. c. 12. Sed in vitiiis Romanorum ducum vituperandis modum tenet, si senatus populusque Romanus illos, ut solebat, inultos impunitosque siverat. Itaque quod T. Didius in Hispania multa milia Celtiberorum cum feminis liberisque nefanda perfidia trucidaverat, Appianus indignationem tantum his verbis ostendit: καὶ εἰ τοσούτῳ κείνους μὲν καὶ ἐθρομύβρους (Hisp. c. 145,6). De Galba autem qui idem scelus commiserat dicit: ἀπιστίη μὲν ἄρα ἀπιστίαν μειών, οὐκ ἔξωτος δὲ Ῥωμαίων μιμούμενος βαρβάρους (109,21).

²⁾ Cf. Bell. Civ. IV 16 (p. 945,2 sqq.) ἀλλὰ τὴν θανασιώτην καὶ τοσούτων ἐθρῶν καὶ γῆς καὶ θαλάσσης ἡγεμονίαν θιάσαν ὁ θεός, ἐκ πολλῶν ἄρα ἐς τὴν γῆν καθιστάμενος ἐθίει εἶεν... πολλὰ δὲ καὶ (sc. proscriptionum terrores)... ἀέγχα δὲ γῶ... ἐς πύαν ἐκείνης καὶ ἐς ἐθρομύβρους μαίων γῆν παρόντων... ἀναγράφω. Appianum igitur monarchiae fuisse laudatorem vel ex his verbis apparet. Quibuscum optime conveniunt quae B. C. IV 133 p. 1051,1 sqq. legimus: ἦν τε ἀρῆμας ἀπίως... οὐκ ἔτεθ' ἀθημοκρατίας, ὀνόματος ἐκείνου μὲν ἐκλεισε κλοῆς δὲ ἀέτι. Appianus quo erat animo et iudicio quin sic scripserit, non est quod dubitetur, quanquam οὐκλασε κλοῆς coniecit Schweighauser et Mendelssohn quoque dubius haeret cum ad οὐκ λα. adnotat vix recte.

³⁾ V. pg. 10 sq.

⁴⁾ D. H. de Thuc. ind. 4.826: οὐκ γὰρ τοῖς τόποις, ἐν οἷς αἱ ἀράξεις ἐτετελέσθησαν, ἐποκουθῶν (sc. Thuc.) ἐμύρισεν τὸς διαγγόμες, ὡς Ἠρόδοτός τε καὶ Ἐκλένικος... ἐτοίχουν...

ed. M.) . . . βουλομένη τὰ ἐς ἐκάστον ἔργα Ῥωμαίων καταμαθεῖν ἵνα τὴν τῶν ἑθνῶν ἀσθένειαν ἢ φρεσπορίαν καὶ τὴν τῶν ἐλόγτων ἀρετὴν ἢ εὐτυχίαν ἢ εἴ τι [αὐ] ¹⁾ ἄλλο συγκύρημα συντηρήσῃ. καταμάθοιμι. νομισσας δ' ἂν τινα καὶ ἄλλοι οὕτως ἐθελῆσαι μαθεῖν τὰ Ῥωμαίων, συγγράω κατ' ἑθνος ἕκαστον. Huius vero opinionis illi qui nostris temporibus historiam profitentur, non habuerunt rationem, contra certatim vituperaverunt eum «qui ipsarum rerum nexum pravo consilio discidisset» ²⁾. Sed quamvis illi Appiano obtrecent, ut qui in rebus geographicis et chronologicis nullus, sit neque audiendus, nisi cum ab omnibus aliis auctoribus destituti simus (Niebuhr), quamvis, dico, illi suo iure obtrecent Appiano ut historico, Appiano ut homini et humanarum rerum scriptori nihil detractant laudis. Itaque qui prae nonnullis vitiis virtutum scriptoris non obliviscitur, is non potest non agnoscere Photii iudicium hoc: Ἰστί δὲ τὴν φράσιν ἀπέριτος καὶ ἰσχνός, τὴν δ' ἱστορίαν ὡς οἶόν τ' ἔστιν φιλαλήθης . . . ἐπᾶραι τε λόγοις τεταπεινωμένον φρόνημα στρατοῦ. καὶ διαπραῦναι φλεγμαῖον καὶ πάθος δηλώσαι καὶ εἴ τι ἄλλο λόγοις ἐκμιμίσασθαι ἄριστος. Ieiunitatis quidem in vitium saepius incurrit sed non in orationibus, neque ita ut totum scribendi morem damnare liceat tanquam «insolentem et perversum.» ³⁾ Quantam curam et diligentiam in narrando posuerit Appianus, documento sunt multae orationes bene compositae, quarum aliae Herodotum, aliae Thucydidem aut Demosthenem redolent; documento est hiatus vitandi studium, de quo in altera huius dissertationis parte copiose disseram; documento sunt imitationes cum aliae tum Herodoteae, de quibus nunc iam sum acturus.

Atque hanc ad rem comprobendam plurimum valere, si imitationes sententiarum et integrorum locorum detegi possint, consentaneum est. Ab his igitur iutium capiam. Nam quae huius generis apud Appianum inveni, sane sunt gravissima. Comparationes autem

¹⁾ Mend. adn.: «αὐ Bekk. ἂν O. om. V beneque abesse poterit.» Et debet, ne hiatus admittatur.

²⁾ Mend. praef. t. I p. VII.

³⁾ Mendelss. praef. t. I p. XXVI.: «tam insolenti enim ac fere perverso hic utitur dicendi genere ut . . . («sensat suarum tria milia coniecturarum»). Id. pg. VII: «in scriptore nec ab arte nec ab ingenio valde commendabili». Cf. simile iudicium Westermanni in Paulyi Realenc. Quibus oppono verba Bernhardyi (l. d. p. 619) «Einfachheit des Vortrages und ein reiner Ton der Erzählung, der beim Arrian und Appian gefällt.»

ita instituat ut ipsis Appiani et

App. Pun. 27 (p. 215, 18 sqq.):

Σκιπίων δὲ ἤρξατο Σύγακα· > τὶς σε δαίμων ἔβλαψε φίλον ὄντα μοι καὶ ἐπὶ Λιβύην ἐλθεῖν προτρέψαντα ... μετὰ Καρχηδονίων ἀντὶ Ῥωμαίων ἐλθεῖν πολέμειν; Ὁ δ' εἶπε·

> Σοφοντίβα Ἀσδρούβου θυγάτηρ. ἦς ἔγω ἤρωρ ἔπ' ἐμῶ κακῶ... ἀύτη με καὶ ἐκ τῆς ἡμετέρας φίλλας ἐς τὴν ἑαντιῆς μετέθηκε πατρίδα καὶ ... κατέβαλεν.

σοὶ δὲ παραινῶ (χρὴ γὰρ ἡμετέρον γενόμενον καὶ Σοφοντίβας ἀπὸ πηλαγμένον τὴν γε ἡμῖν εἶναι βεβαίον) φύλασσε Σοφοντίβαν μῆ...

Si cui ullus dubitationis serupulus resideat num re vera Herodoteus ille locus Appiani animo obversatus sit, is hisce verbis convinceatur necesse est: (c. 28 p. 216, 9 sqq.) ὁ δὲ Σκιπίων Σύγακα μὲν συνειτόν τε φαινόμενον καὶ τῆς χώρας ἔμπειρον ἐπὶ τὰ κοινὰ ἐπήγετο καὶ γνώμης καὶ συμβουλῆς μετεδίδον, οἷόν τι καὶ Κροίσω τῷ Ἀνδῶν Κῦρος ἐχρηῆτο.

Sed Herodoti nomen neque hic neque usquam alibi Appianus prodidit. Haec autem verba eo memorabiliora sunt, quod Appianus studio imitandi etiam videtur plectus esse ut fidem historicam violaret. Nemo enim alius scriptor quidquam de tali amicitia consiliisque Syphacis tradidit, immo constat cum paullo postquam captus est in Italiam a Laelio cum aliis captivis transportatum esse; (cf. Liv. XXX 16 *Scipio C. Laelio cum Syphace aliisque captivis Romanam misso.*...) et Appianus ipse illius amicitiae brevi obliviscitur cum eodem capite 28 (p. 217, 3) narret ἀχθέρτος δ' ἐς Ῥώμην τοῦ Σύγακος... ὁ δὲ ὑπὸ λύπης ἀπέθανεν cf. Pol. 16, 23, 6 Liv. XXX 45. Nullam igitur fidem habet illud Appiani commentum, quod ad Croesi exemplum finxisse videtur.

Atque tota illa de Croeso historia quam Herodotus tum prae-

Herodoti verbis iuxta positis de-

Conferantur igitur velim:

Hdt. I 87 sqq.:

Κῦρον... εἶρεσθαι τάδε· > Κροῖσε. τὶς σε ἀνθρόπων ἀνέγνωσε ἐπὶ γῆν τὴν ἐμὴν στρατὸν σάμενον πολέμιον ἀντὶ φίλον ἐμοὶ καταστήναι; Ὁ δὲ εἶπε·

> Ἄ βασιλεῦ. ἐγὼ ταῦτα ἐπρηξα τῇ σῇ μὲν εὐδαιμονίῃ, τῇ ἐμεωντοῦ δὲ κακοδαιμονίῃ. αἴτιος δὲ τούτων ἐγένετο ὁ Ἑλλήνων θεὸς ἐπαίσιος ἐμὲ στρατεύεσθαι...

... > εἶπε τε με θεοὶ ἔδωκαν δοῦλόν σοι... δικαιοῦ εἴ τι ἐνορῶ πλεον σημαίνειν σοι... τὴν ὧν ποίησον ὧδε... κατισσόν... φιλάρχον...

Atque tota illa de Croeso historia quam Herodotus tum prae-

clare narravit, ut nemo, qui unquam eam legit, facile obliviscatur, etiam Appiani memoriae penitus inhaesit.

Nam etiam ex I 91. 86. 45 imitationes hausit:

Syr. 58 (p. 429, 20):

Magi coram Seleuco rege cum Seleuciam urbem contra ipsorum voluntatem condidisset, quia divinum numen ipsorum dolum frustratum est, deprecantur sic:

» τὴν πεπρωμένην, ὃ βασιλεῦ. μοῖραν. χεῖρονά τε καὶ χρεῖσσονα. οὐκ ἔστιν οὔτε ἀνδρὸς οὔτε πόλιως ἐναλλάξαι. μοῖρα δέ τις... δειμαίνοντες δ' ἡμεῖς... παρεφέρομεν τὸ πεπρωμένον. τὸ δὲ χρεῖσσον ἦν καὶ μάγων παρουροῦντων καὶ βασιλέως ἀγροῶντος αὐτό...

... ἡ μὲν δὴ πόλις σοι γέγονε σὺν τύχῃ... σὺ δὲ ἡμῖν... τὴν συγγνώμην βεβαίων.

ταῦτα τῶν μάγων εἰπόντων ὁ βασιλεὺς ἤσθη καὶ συνέγνω.

Τοιαύδε μὲν ἐπυθόμην περὶ Σελευκίας.

Tota autem haec magorum oratio non in sententiis solum, sed etiam in dicendi genere est Herodotea. Nam cum orationum Herodotearum id sit proprium, ut locis communibus sententiisque refertae sint, multae interrogationes accedant, singula cola paratactico per μέν. δέ. τε. καὶ coniungi inter se solcant, haec omnia affatim hic inveniuntur. Longior est oratio quam ut ad verbum describatur, sed quasi schema liceat proponere. Nam sedecim cola paratactica habet quae per se stare possint, cum vix uam paginam compleat, hoc ordine: τὴν πεπρω. | μοῖρα δέ | καὶ τήνδε μὲν | δειμαίνοντες δ' ἡμεῖς | τὸ δὲ χρεῖσσον ἦν | τοιγάρτοι | καὶ | αὐτός τε γὰρ... καὶ | καὶ... οὐκ ἄλλ' οὐδὲ... ἄλλ' | καὶ κικέλευστο δὴ | διόπερ | τί ἂν οἶν; | ὅς | ποι

Hdt. I 91:

Croesi legatis, per quos Apollini exprobraverat, quod ipsum ad Persarum bellum induxisset, Pythia sacerdos respondet his verbis:

» τὴν πεπρωμένην μοῖραν ἀδύνατά ἐστι ἀποφύγεειν καὶ θεῶν. Κροῖσος δὲ... προθυμιομένην δὲ Λοξίω ὄκως... οὐκ οἶός τε ἐγένετο παραγαγεῖν μοῖρας... τῆς πεπρωμένης.

(III 65: δεισας δὲ μὴ ἀπαρεθέω τὴν ἀρχὴν... ἐποίησα ταχύτερα ἢ σοφώτερα. ἐν τῇ γὰρ ἀνθρωπότητι γίνεο οὐκ ἐν ἡν ἄρα τὸ μέλλον γίνεσθαι ἀποτρέπειν ἐγὼ δὲ ὁ μάταιος... τὸ μὲν δὴ ἔργον ἐξέργασιαί μοι. οἱ δὲ ὑμῖν μάγοι...

ὁ δὲ ἀκούσας συνέγνω ἔωντοῦ εἶναι τὴν ἀμαρτίαδα...

Καὶ ἐ μὲν δὴ τὴν Κροῖσον ἀρχὴν... ἔσχε οἶτω.

γάρ; | ἡ μὲν δὲ | σὺ δὲ... | Hac cum oratione si quis unam ex ceteris quas Appianus composuit comparaverit, statim sentiet non Appianum ipsum nativo sermone hic loqui, sed ut prudentem Herodoti imitatore. Itaque longe arcendus est is error, quasi unam alteramve locutionem de Herodoto Appianus arripuerit ut suum sermonem adornaret, sed Herodotei stili proprietates, describendi nativam artem penitus imbibit inque sucum et sanguinem receptas sapienter usurpavit maxime eis locis qui non tam ad res gestas enarrandas quam ad descriptiunculas et orationes ornandas servirent. Nostro vero loco praeter verborum et sententiarum similitudinem, imitatio eo certior est, quod nisi Herodoti Appianus meminisset, ex argumenti narrati ratione occasio vix dabatur talis orationis inserendae: *παρενθήκη* enim est illa de Selucia condita narratio, quae incipit a verbis *φασὶ δὲ αὐτῶ*. Neque vero inutile est animadvertere, quam simpliciter et similiter post utramque orationem finis imponatur narratis: (*Κροῖσος*) ἀκούσας συνέγνω ξωντοῦ...: Ταῦτα... εἰπόντων ὁ βασιλεὺς ἤσθη καὶ συνέγνω. Deinceps κατὰ μὲν δὴ τ. Κρ. α. ἔσχε οἴτω: Τοιάδε μὲν ἐπυθόμην π. Σ. Verbis autem *Σελεύκῳ* δὲ ad alteram narrationem transit, de qua postea dicam.

Atque locis illis Herodoteis I 91. III 65 addam etiam IX 16: ὅτι δεῖ γενέσθαι ἐκ τοῦ θεοῦ. ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπων. Quas sententias quo modo etiam Pausanias imitatus sit, Pfundtner l. l. exponit pgg. 10 sqq. Omnino valde consentiunt Pausanias et Appianus in eo ut eandem fere de dis et fato opinionem quam Herodotus habeant. Quam ex Herodoto oriundam esse etiam si quis negaverit, quod de summis rebus opiniones e legendis scriptoribus nasci non deberent et quod totius saeculi illius superstitio ad talia inclinavisset: tamen nemo negare poterit utrumque in pronuntiandis illis opinionibus saepe expressisse verba Herodoti. Ut igitur pergam in hac re de Appiano demonstranda, primum consideretur singularis vis et significatio verborum *ἴδει* et *χρῆν* his in exemplis:

P un. 122 (p. 309, 12):

H d t. V 33:

... ὡς τοὺς Καρχηδόνιους. εἰ αὐτίκα... ἐπέθεντο. ... ἂν κρατῆσαι. νῦν οὖν (ἀλώναί γὰρ ἔδει Καρχηδόνα) τότε μὲν ἐξ μόνην ἐπίδειξιν ἐπέπλευσαν...

ὡς ἐντεῦθεν... ἐς τὸν Νάξον διαβάλοι. καὶ (οὐ γὰρ ἔδει τούτῳ τῷ στόλῳ Ναξιτοὺς ἀπολέσθαι) πρῆγμα τοιόνδε συνητέχθη γενέσθαι.

cf. Hdt. IX 109 τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδει πανοικίη γενέσθαι et II 161. IV 79. VI 135. VIII 53.

B. C. II 116. p. 801, 8: Hdt. I 8 (Cobet Mnem. X):
 ἐσῆει τῶν ἱερῶν καταγορήσας· χρόνου δὲ διελθόντος· χρῆν
 χρῆν γὰρ ἂ ἐχρῆν Καίσαρι γὰρ Κανδαύλη γενέσθαι,
 γενέσθαι. κακῶς ἔλεγε. . .

De hoc genere pleonasmi qui inest in verbis χρῆν ἂ ἐχρῆν v. Krüger ad Hdt. II 49 (ποιεῦσι τὰ ποιεῦσι). Apud multos enim scriptores invenitur, Appian. p. 821, 8 exstat ἐπαθεν οἷα ἐπαθεν. 580, 19 κριναντες ὅσα ἔκριναν. Nauckii autem coniecturam: χρῆν γὰρ τὸ χρεῶν . . . vix quisquam probabit, quanquam Hdt. VII 17 ἀποτράπων τὸ χρεῶν γενέσθαι legitur. Quomodo servum pecus imitatorum expresserit ad verbum hac in re Herodotum, Lucianus l. l. narrat. Quantum absit ut in istud putidae imitationis vitium Appianus incurrat, locutiones modo laudatae sunt testimonio.

Quae adhuc exempla attuli, erant de caeco fatalis necessitatis numine; ceteris autem locis Appianus illud divinum numen nomine τὸ δαιμόνιον aut (ὁ) θεός significat, quod et futura saepe portendat et felicibus invidet et superbis irascatur et malos puniat et cuncta administret. Imitationes vero Herodoteae saepe patent. Sic

B. C. I 83 (645, 19):

Hdt. VI 27:

Καὶ τάδε αὐτοῖς ἐδόκει καὶ τὸ Φιλέει δὲ κως προσημαίνειν
 δαιμόνιον ἐν τῷδε τῷ πολέ- εἴτ' ἂν μέλλη μεγάλα κακὰ ἢ
 μω προσημῆναι.¹⁾ δεσματὰ πόλι ἢ ἔθνεϊ ἔσεσθαι. τοῦτο μὲν . . .
 τε γὰρ . . . καὶ . . . τὴν τε γῆν ὁ τοῦτο δὲ . . . ταῦτα μὲν σφι ση-
 θεὸς ἐπὶ μέγα ἔσεισε. . . καὶ . . . μῆια ὁ θεὸς προέδεξε. cf.
 πάντα δ' ἔδοξεν ἐς τὸ πλῆθος VI 98. De Paus. VII 24, 7
 τῶν ἀπολουμένων καὶ τὴν ἄλωσιν v. Pfundtnerum p. 14.
 τῆς Ἰταλλας προσημῆναι.

Sed hoc exemplum cum minus valere possit quia Appianus de Romanorum opinione (ἔδοξεν αὐτοῖς) narrat, aliis augeatur velut 721, 18 sqq.: τέρατά τε αὐτοῖς ἐπέπιπτε . . . καὶ σημεῖα οὐράνια· αἰμά²⁾ τε γὰρ ἔδοξεν ὁ θεὸς ὕσαι καὶ . . . ἄλλα τε πολλὰ . . . προεσήμεινε τὴν ἐς αἰὲ τῆς πολιτείας ἀναίρεσιν. 1051, 17: ἂ καὶ τὸ δαιμόνιον αὐτοῖς ἄρα ἐνεμέσησε καὶ προεσή-

¹⁾ Locutio τὸ δαιμόνιον προσημαίνει non rara erat, cf. Plut. Nic. 1.

²⁾ Cobeti coniectura αἰματι γὰρ iam a Schenkelio in Burs. Jahresb. XI refutata est; accedit quod τε γὰρ semper ita usurpatur, cf. 645, 20. 1051, 18. 935, 2.

μηνε πολλάκις· Κασσίω τε γάρ... cf. 1052,14. Alia νεμεσεως exempla sunt p. 29,9 Φεός δ' ἐνεμεσησε τῆς μεγαληγορίας· 1167,14 sq. ζήλου δὲ αὐτῷ γέμοντι ἐπὶ τούτοις τὸ δαιμόνιον ἐνεμεσησε τοῦ ζήλου. ¹⁾ Sed paullo maiora referamus:

Mac. 19. (p. 345,5 sqq.):

Ἵτι Παύλω ἐπ' εὐτυχίας τοσῶδε γενομένη τὸ δαιμόνιον ἐνεμεσησε τῆς εὐτυχίας. καὶ οἱ (narratur L. Acimilio Paullo circa triumphī diem duos filios mortuos esse. Cum autem supremo imperii die acta rettulisset apud populum, postremo dixit . . . ὀξέως ἀπάντων ἐπιτυχῶν δεῖσαι μή τι τῆ στρατῷ συμπέσοι πρὸς ἡμᾶς ἐπανιόντι »δισσωθέντος δὲ τοῦ στρατοῦ περὶ ἡμῶν ἐδεδοῦκεν« ἔφη» φθονερός γὰρ ὁ δαίμων. ἐς ἐμὲ δὲ ἀποσκήψαντος τοῦ κακοῦ . . . ἐπ' ἐμῆν μὲν εἰμι βαρυσυμφωρότατος, ἐπὶ δὲ ἡμῖν ἀμεινός. « ταῦτ' εἰπὼν καὶ καταθανμαζόμενος ἐπὶ πᾶσιν, οἰκτιζόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς τέκνοις μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἀπέθανεν.

Hdt. III. 40:

(a Schweighausero vol. III 439 et a Cobeto coll.) ἐμοὶ δὲ αἰσαὶ μεγάλαι εὐτυχίαι οὐκ ἀρέσκουσι ἐπισταμένῳ τὸ Φεῖον ὡς ἔστι φθονερόν.

Hdt. I 120: νῦν δὲ

ἀποσκήψαντος τοῦ ἐνπνίου ἐς φλαῦρον αὐτοῖ τε θαρσέμεν καὶ σοὶ . . .

Hdt. I 45 (Cob.)

Ἄδρηστος δὲ . . . συγγνωσκόμενος ἀνθρώπων εἶναι τῶν αὐτὸς ἦδε³ βαρυσυμφωρότατος ἐωντὸν ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ.

Etiam haec igitur oratio prorsus est Herodotea, quam cum Liviana XLV 41. comparare iuvat. Nam ut argumento eadem, ita genere plane diversa est. Age vero etiam quae de morte Paulli Appianus narrat, quod mirum fortasse alicui videri possit, ad exemplum Herodoteum composita sunt. L. Paullum enim septem annis post illam orationem mortuum esse constat. Appianus autem ita narrat, quasi mors illam orationem brevi subsecuta sit. Cum igitur singulari voce βαρυσυμφωρότατος indicetur Adrasti orationem et mortem Appiano observatas esse, etiam finem narrationis ad Herodoti exemplum conformatum esse mihi persuasi. An non mirum est quod legimus: ταῦτ' εἰπὼν καὶ καταθανμαζόμενος . . . οἰκτιζόμενος . . . μετ' οὐ πολὺν χρόνον (sc. ἐπιὰ ἔτεσιν ὕστερον) ἀπέθανεν?

¹⁾ Repetitum illud τοῦ ζήλου Mend. delere mavult, at cf. 29,9. 345,6. Locutio ipsa νεμεσῶν τοῦ ζήλου nihil habet offensionis.

Atque ad Appiani de divino numine opinionem illustrandam etiam aliquot locos afferam, quibus quam similis sit Herodoteae appareat: p. 188,12 *Θεός δέ μοι δοκεῖ τόδε Ῥωμαίοις ἀντιδοῦναι τῆς ἐπὶ Κόν- ναις ἀτυχίας* . . . 898,12 *τοῦ δαιμονίου τὰ κοινὰ ἐς μεταβολὴν ἐνο- χλοῦντος*. 757,3 *ἀλλὰ τάδε ὁκονόμει Θεός* . . . . cf. Hdt. II 120 *τοῦ δαιμονίου παρασκευάζοντος ὅπως πανωλεθρῆ ἀπολόμενοι* . . . H. VIII 13 *ἐποιετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἂν ἐξισωθεῖη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν*. VII 18 *φθορὴ τις θεήλατος*. VIII 137 *εἶπε Θεο- βλαβῆς γενόμενος*. App. 398,12 *Θεοῦ βλάπτοντος ἤδη τοὺς λογι- σμούς, ὅπερ ἅπασι προσόντων ἀτυχημάτων ἐπιγίγνεται*. 752,18 *Θεοῦ βλάπτοντος ἤδη*. 756,23 *αὐτὸν . . . Θεοβλάβεια δοκεῖ παραγαγεῖν*. 344,12 *πάλιν αὐτὸν ἐλαύνοντος Θεοῦ*. 748,12 *Θεοῦ σφᾶς ἐπὶ μετάνοιαν ἄγοντος*. cf. 156,5. 343,24. 347,22. 348,10. 349,3. 678,17. 747,20. 771,16. 908,3. 945,4. 1048,23. 1155,2. 1178,16. 1181,8.

De invidia deorum Appianum locum quendam Herodoteum in oratione L. Aemilii Paulli expressisse supra demonstravi. Alteram illius orationis partem ex Adrasti historia continere imitationes ibidem exposui. Sed eiusdem historiae etiam aliae quamvis parvae similitu- dines — ne dicam imitationes — agnoscendae sunt apud Appianum, quas nunc congeram:

Pun. 131. p. (Hdt. I 34 *Μετὰ δὲ 318,16 sqq: τὴν δὲ Κροῖσον οἰχόμενον ἔλα- γυναικα τοῦ Ἀσδροῦ- βε ἐκ Θεοῦ νέμισις βου λέγουσιν . . . εἶπεν μεγάλη Κροῖσον . . .*)
ἐς ἐπήκοον τοῦ Σκιπλώ- Hdt. I. 45:
νοσ' ἠσοὶ μὲν οὐ νέμι- εἷς δὲ οὐ σύ μοι τοῦδε
σις ἐκ Θεῶν, ὧ Ῥωμαῖ- τοῦ κακοῦ αἴτιος. εἰ
ἐπὶ γὰρ πολεμικῶν μὴ ὅσον ἄεκων ἐξερ-
ἑστράτευσας Ἀσδροῦ- γάσασο. ἀλλὰ Θεῶν κου
βαν δὲ τόνδε . . .

B. C II. 145 (p. 828,25): *ἔοικεν τὰ γε- γεννημένα ἀνδρῶν μὲν οὐδενός, ἀλλὰ του δαι- μόνων ἔργα εἶναι.*

Pun. 104 p. 290,16: *δαιμόνιον . . . ὃ καὶ τῷ πάππῳ Σκιπλῶνι προ- σημαίνειν ἐδόκει τὰ μέλλοντα. —*

τοσαῦτ' ὄνειδίσασα κα- τέσφαξε τοὺς παῖδας, καὶ ἐς τὸ πῦρ αὐτούς τε καὶ ἑαυτὴν ἐπέρ-
τισ ὅς μοι καὶ πάλαι προεσήμαίνε τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι. Κροῖσος μὲν νυν . . . Ἀδρηστος δὲ οὗτος δὴ ὁ φρονεῖς μὲν . . . φρονεῖς δὲ . . . ἐπεῖτε ἡ συχίη τῶν ἀνθρώπων ἐγε-

p. 318,14 (cod. cap. Pun.131): *οἱ αὐτόμολοι . . . ἤτησαν ἡ συχίαν σφίσι γενέσθαι*

ριψεν. ¹⁾ Ὡδε μὲν νετο περὶ τὸ σῆμα καὶ γενομένης
 . . . ἐωντὸν ἐπικατα- Ἀσδρούβα μὲν ἐλοιδο-
 σφάζει τῷ τύμβῳ. ρήσαντο . . . τὸν δὲ
 φασὶ τὴν Ἀσδρούβα
 γυναῖκα . . ἀποθανεῖν. κατεκαύθησαν

ὁ δὲ Σκιπίων πόλιν ὄρων . . iam sequitur celeberrima illa de Scipione in Carthaginis ruinis maerente narratio, quae imitationis Herodoteae suspicionem ideo mihi movit, quia modo aliae, quas exposui, praecesserunt. Nam Croesi fortunam etiam hoc loco Appiani animo in narrando obversatam esse credo:

P u n. 132 p. 319, 5 sqq:

H d t. I 86 :

Ὁ δὲ Σκιπίων πόλιν ὄρων ἔπτα- καὶ τὸν Κῦρον . . μεταγόντα τε
 κοσίους ἔτεσιν ἀνθήσασαν . . τότε καὶ ἐννώσασατι ὅτι καὶ
 ἄρδην τελευτῶσαν ἐς πανωλεθρίαν αὐτὸς ἄνθρωπος ὢν ἄλλον ἄν-
 ἐσχάτην λέγεται μὲν δακρῦσαι. θρωπον. γεγόμενον ἐωντοῦ εὐδαι-
 ἐπὶ πολὺ δὲ ἐννοῦς ἐφ' ἑαυτοῦ μονίη οὐκ ἐλάσσω. ζῶντα πικρῶ
 γεγόμενός τε καὶ σενιδῶν διδοίη. πρὸς τε τοῦτοισι δεύσασατι
 ὅτι καὶ πόλεις καὶ ἔθνη καὶ τὴν τίσιν καὶ ἐπιλεξάμενον ὡς
 ἀρχὰς ἀπάσας δεῖ μεταβαλεῖν οὐδ' ἐν εἴῃ ἐν ἀνθρώποισι
 ὡσπερ ἀνθρώπους δαίμονα σιν ἀσφαλέως ἔχον. ²⁾ κε-
 καὶ τοῦτ' ἔπαθε μὲν Ἴλιον. εὐτυ- λέγειν . . . καταβιβ. Κροῖσον.
 χῆς ποτε πόλις. ἔπαθε δὲ ³⁾ ἢ
 Ἀσσυρίων κ. . . . Ἐσσεταί ἡμαρ
 ὅταν . . . « . . . , ὀνομάσαι τὴν
 πατρίδα ὑπὲρ ἧς ἄρα ἐς τὰν-
 θρώπεια ἀφ' ὁρῶν ἰδεῖται.
 καὶ τάδε μὲν Πολύβιος αὐτὸς
 ἀκούσας συγγράγει. —

καὶ τὸν Κῦρον . . μεταγόντα τε
 καὶ ἐννώσασατι ὅτι καὶ
 αὐτὸς ἄνθρωπος ὢν ἄλλον ἄν-
 θρωπον. γεγόμενον ἐωντοῦ εὐδαι-
 μονίη οὐκ ἐλάσσω. ζῶντα πικρῶ
 διδοίη. πρὸς τε τοῦτοισι δεύσασατι
 τὴν τίσιν καὶ ἐπιλεξάμενον ὡς
 οὐδ' ἐν εἴῃ ἐν ἀνθρώποισι
 σιν ἀσφαλέως ἔχον. ²⁾ κε-
 λέγειν . . . καταβιβ. Κροῖσον.

H d t. I 5: τὰ γὰρ τὸ πάλα με-
 γάλα ἦν (ἄστεα). τὰ πολλὰ αὐτῶν
 σμικρὰ γέγονε . . . ἢ ἐν ἀνθρώ-
 πίην ὡν ἐπιστάμενος εὐδαι-
 μονίην οὐδαμὰ ἐν ταύτῳ μένου-
 σαν . . .

Polybium igitur in re narranda secutus est, sed verba Appiani sunt et stilus Herodoteus. Similes de fortunae humanae vicissitudine sententiae apud Appianum etiam saepius occurrunt neque id per se Herodoteum est non accedente similitudine externa. Ea vero deprenditur:

¹⁾ Cf. Hdt. VII 107 de Boge: ἔσφαξε τὰ τέκνα καὶ . . . καὶ ἐωντὸν ἐπέβαλε ἐς τὸ πῦρ.

²⁾ Cf. Hdt. VII 18: μεμνημένος μὲν τὸν ἐπὶ Μεσσηγιέτις Κέρου σιάλον, ὡς εἰρηξέ, μεμνημένος δὲ τὸν ἐπὶ Ἀθίσιαις τὸν Καμβύσῳ.

³⁾ Cf. B. C. V 44: 1095,6): . . . ἀνθρώπων ὄντα καὶ τύχη χρωμένον οὐ βεβαίῳ . . . πράγματι.

Pun. 81/82 p. 268,3 sqq :

... μέχρι και Ρωμαίους ἀντίοις ἐπιδακρυῦσαι. τοὺς δὲ ὑπάτους ἐσηΐει¹⁾ μὲν οἰκτος ἀνθρώπων πίνης μειαβολῆς . .

Hdt. III 14:

δακρύνει μὲν Κροῖσον, δακρυεῖν δὲ Περσέων τοὺς παρόντας, αὐτῶν τε Καμβύση ἐσελθῆεν οἰκτόν τινα . . .

Ille autem de Psammeniti, hic de Carthaginiensium luctu plane-tuque narrat.

Sed missis iam divinis et humanis rebus grave argumentum proferam quo appareat etiam in aliis descriptionibus Herodoti imitatore[m] esse Appianum. Nam pulcerrimam illam nocturnae tempestatis apud Artemisium atque terroris descriptionem non praetermisit quin manifesto imitaretur :

B. C. V 117 p. 1159,1 sqq :

... ἄσκηρος ἐνυκίερευσε. ὄμβρον τε πολλοῦ καταραγέντος. οἶος ἐνφθινοπώρῳ γίγνεται . . . ἐγένοντο δὲ καὶ βρόμοι τῆς Ἀΐτης σκληροὶ καὶ μυκῆματα μακρὰ καὶ σέλα περιλάμποντα τὴν στρατιάν, ὥστε τοὺς μὲν Γερμανοὺς ἐξ ἐνύτων ἀναπηθᾶν ὑπὸ θεοῦς, τοὺς δὲ . . . οὐκ ἀπιστεῖν ἐν τοσοῖσδε παραδόξοις ἐμπεσεῖσθαι σφίσι καὶ τὸν ὄνακα.

Hdt. VIII 12:

ὡς δὲ εὐφρόνη ἐγεγόνεε. ἦν μὲν τῆς ὄρης μέσον θέρους. ἐγίνετο δὲ ὕδωρ τε ἄπλετον διὰ πάσης τῆς νυκτὸς καὶ σκληροὶ καὶ βροῦται ἀπὸ τοῦ Πηλίου· οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια ἐξεφορέοντο ἐς τὰς²⁾ Ἀργεῖας . . . οἱ δὲ στρατιῶται . . . ἐς φόβον κατιστέετο ἔλπιζοντες πύγχν ἀπολέσθαι. ἐς οἷα κακὰ ἦγον . . . ὄμβρος τε λάβρος καὶ θεύματα ἰσχυρὰ . . . βροῦται τε σκληροί.

Tempus anni, locus, pericula sunt diversa, verba ipsa dissimilia: tamen imitatio perspicua.

Has inveni apud Appianum maiores imitationes Herodotearum et orationum et descriptionum.³⁾ Sunt illae quidem non admodum

¹⁾ ἐσηΐει apogr. ἐλήμει V. vulgo, cf. ἐσηΐει 600,19. 679,23.

²⁾ Cf. 1004,13 καὶ τὰ ναυήγια εἶδε μέχρι τῆς Λακωνικῆς ἐκχερόμενα cf. 1035,3,7. Hdt. VIII 76.

³⁾ Ne tamen talium imitationum solus fons Herodotus esse videatur, Thudideam illam tempestatis descriptionem (II 84) Appianus B. C. V 89 (cf. IV 85) imitatus est: II 84: ὡς δὲ τὸ πνεῦμα κατῆμει . . . καὶ ναῦς τε νηὶ προσέπιπτε καὶ τοῖς κονιοῖς διωθοῦντο, βοῆ τε χρωμέναι . . . οὐδὲν κατήκονον οἷται τῶν . . . καὶ τὰς κόπας ἀναφέρειν ἀνθρώποι ἀπειροὶ τοῖς κυβερνήταις ἀπειθεστέρους ἢς ναῦς παρ᾽ ἄλλον: p. 1135, 10 sqq: τὰς ναῦς . . . κονιοῖς ἐξέωθον ἀπ' ἀλλήλων, τραχύτερον δὲ τοῦ πνεύματος γενομένου

multae nec paris momenti omnes, sed et plures et graviore quam quae apud Pausaniam aut Arrianum reperitae sint.

Bene igitur habet. Iacta sunt fundamenta argumentationis atque ea quae contradicendo, quasi talia casui et fortunae debeantur, destrui iam non possunt. Itaque iam confidentius licet pergere in protrahendis imitationibus.

Videamus nunc de ea quae ex toto scribendi genere cluceat imitatione. Atque cum supra (pg. 8 sq.) unam Appiani orationem in singula cola dirimerem, in illa monstravi quantopere stilum Herodoteum secutus sit, quam libenter *λέξιν εἰρομένην* usurpaverit. Quae quid sit neque verbis exponere neque exemplis probare opus est. Hac autem in re cavendum est, ne promptissima quaeque pro imitatione habeamus. Nam si duo scriptores id agunt, ut res gestas simpliciter et plane narrent, fieri non potest quin *λέξι εἰρομένη* usi multa simili modo narrent, cum alter alteri nihil aut non multum debeat. Itaque quae huius generis videntur esse, ego non afferam, nisi inde quod frequentissime apud utrumque occurrunt, similitudinem non fortuitam esse suspicari licet. Nam nisi gravissimis argumentis via iam munita esset, in talibus similis stili testimoniis nulla persuadendi vis inesset. Nunc vero etiam haec leviora adhiberi possunt, quae memor Ciceroniani illius praecepti inter graviora inculcabo.

Atque in adhaerendis sententiis cum praecipuus et varius usus sit particularum *μὲν* — *δέ*, complura mihi genera ad Herodotum videntur esse referenda, quorum unum est anaphorica emphasis quam nonnulli vocant. Cuius vis in eo posita est ut una vox sive verbum sive nomen ita bis (vel ter) ponatur, ut primum cum *μὲν*, deinde cum *δέ* (tum iterum cum *δέ*) coniungatur. Hunc usum si horum scriptorum proprium esse dicerem, inscitiae graccarum litterarum merito coarguerer — est enim etiam Thucydidis, Platonis, Xenophontis, aliorum, recentiorum vero paene omnium (Plutarchi, Aeliani, Luciani cet.) sed rarior quam Herodoti; cum autem etiam apud Pausaniam illum Herodoteum frequentissimus sit (cf. Pf. p. 21 sq.), id ipsum me commovit ut dignam haberem similitudinem, quae commemoraretur. Exempla nobis supra iam nonnulla occurrerunt: *γορεύς*

συνεπίχριστο πάντα καὶ συνεριβονιο αἱ νῆες... ἐς ἑλληνοὺς πινασόμεναι. βοή τε ἦν περμιγῆς... περικλυτότων ἑλλήλοισι ἐς ἀνήχοσον· οὐ γὰρ κτλ. cf. p. 1007,8 sqq.: οὔτε ἐσιώτες βεβαίως ἐπὶ ἀηθείας οὔτε τὰς κόπας εἰσι ἀναφείρειν θυνάμενοι οὔτε τὰ ληθάλια ἔχοντες εὐπειθή συνεκρίσσοντο.

μὲν . . . γονεὺς δὲ Hdt. I 45. *δακρύνειν μὲν . . . δακρύνειν δὲ . . .* III 14. *μειννημένος μὲν . . . μειννημένος δὲ . . .* VII 18. Appiani: *ἔπαθε μὲν . . . ἔπαθε δὲ . . .* 319,17. *ψεύσασθαι μὲν . . . ψ. δὲ* 215,20. In pgg300—500 haec quattuordecim exempla inveniuntur: 311,20. 319,17. 320,22. 375,15. 418,26. 428,20. 432,11. 432,25. 435,24. 453,25. 469,25. 482,28. 496,26. 497,10

Sed non minus frequens genus repetitionis est id quo verbum primum solum ponitur, deinde cum *δὲ καὶ* coniungitur velut 745,1: *Καίσαρι . . . ὁ στρατός ἤδη παρῆν. παρῆν δὲ καὶ Πομπηίῳ*, cf. 900,7. 909,14. 917,3. 926,1. 949,1. 977,7. 998,2. 1004,20. 1027,5. 1034,2. 1035,9. 1049,25. 1050,12. 1063,20. 1079,24 . . . (Quanquam non omnes loci ita conspicui sunt ut 745,1). Hoc autem genus attuli, non ut Herodotum esse contenderem, sed ut negarem . cum omnium scriptorum commune sit. e. g. Thuc. II 101,2. II 7,1. Miro enim errore apud Arrianum pro Herodoteo id Grundmann iudicavit, quia Herodotus scripsisset: VII 154 *ἐρρύσαντο . . . ἐρρύσαντο δὲ ἐπὶ τοῖσδε*. III 1 *αἴτεε . . . αἴτεε δὲ ἐκ βουλῆς . . .* II 35 *ἔγαίνοισι ἔγαίνοισι δὲ . . .* cct. Quae exempla prorsus diversa sunt. ¹⁾ Appianus autem sic scripsit 64,7 *σπονδὰς ἔλυσαν . . . ἔλυσαν δὲ ἐκ τοιαῦσδε προφάσεως*. 845,7 *αἰτεῖν . . . στρατόν, αἰτεῖν δὲ οὐ παρὰ τῆς βουλῆς. ἀλλὰ . . .* Sed redeam ad usum particularum *μὲν* — *δέ*, qui frequentissimus est in sententiarum clausulis, ita ut per *μὲν* absolvantur quae modo dicta sunt, per *δέ* ad nova transeatur. Appianus autem, cum etiam post parva intervalla illas usurpaverit et saepius quam alii ad *μὲν* adiunxerit *δή*, Herodoto quam aliis hac in re similior est. v. 522, 26 *δι' ἐνύπνιον ὃ τοιόνδε ἦν*. decem post versus 523, 9 *τὸ μὲν δὴ ἐνύπνιον ἦν τοιόνδε*. *Λευκόλλῳ δὲ . . .* Hdt. I 101: *ἔστι δὲ Μήδων τσαάδε γένηα. Βουσαί. Παρ.. Στρ.. Αρ., Β., Μάγοι. γένηα μὲν δὴ Μήδων ἔστι τσαάδε*. cf. II 164. 508, 8 *σύμμαχοι δ' αὐτῷ προσκίγνοντο χωρὶς τῆς προτέρως δυνάμεως Χάλυβες . . .* (octo gentes). *τσαῦτα μὲν ἐπὶ τοῖς προτέροις αὐτῷ περὶ τὴν Ἀσίαν προσκίγγετο. περάσαντι δ' ἐς τὴν Εὐρώπην . . .* (septem gentes) . . . *τοσαύτα μὲν δὴ καὶ τῆς Εὐρώπης τότε προσελάμβανε ὁ Μ.* cf. 755, 14/15. Hdt. VII 202. Sed cf. etiam Thuc. II c. 9., ne videar ad Herodotum referre quae eius non sint propria. Quam frequenter *μὲν δὴ* — *δέ* usurpetur ut appareat, v. App. pg. 400,19.

¹⁾ Cf. Phil. Rundschau 1885 nr. 25, ubi R. Mückeum et haec et alia ex imitationibus Herodoteis apud Arrianum recte exemisse nuper vidi.

402,10. 409,1. 411,14. 412,22. 414,4. 420,1. 422,8. 427,23. . . Hdt. I 9. 10. 11. 14. . .

Maxime autem Appianus illud *μὲν δὴ* adhibuit, ubi finis et eventus alicuius rei indicanda erant, velut 57,25 *ὁ μὲν δὴ πρῶτος . . . πόλεμος . . . ἐς τοῦτο ἐτελεύτα* cf. 102,11. 506,4. 591,11. Cuiusmodi clausulis Thucydidem imitatus est, cf. IV 48,5 *καὶ ἡ στάσις . . . ἐτελεύτησεν ἐς τοῦτο* II 47,1 *καὶ . . . πρῶτον ἔτος τοῦ πολέμου . . . ἐτελεύτα*. Omnino iam pridem observatum est saepe in universa pugnas et bella describendi ratione Appianum secutum esse Thucydidem, et erraret si quis Appiano non lecto ex magna vi imitationum rerum verborumque hunc in libellum congesta concluderet etiam stili Herodotei, qui quidem in compositione verborum positus, esset, continuam similitudinem patere crederet. Nam omnes illae Herodotei stili proprietates, quarum frequenti usu imitatores Herodoti deprehendi solent, cum *ἀποδόσεων* initia adverbis et particulis *οὕτω δὴ, τότε δὴ, ἐνταῦθα δὴ*, aliis aut illo *δὲ ἀποδοτικῶ* multo saepius quam attici significant; explicationes parentheticas, anacolutha, nominativos participii absolutos, alia in deliciis habeant, quibus rebus tota elocutio loquentis quam scribentis similior fit: illa adeo raro apud Appianum occurrunt, ut de imitationibus nil certi possit affirmari. Solum illud *δὲ ἀποδοτικὸν* paullo frequentius invenitur (duodecies), ut operae pretium sit singulos locos enumerare: exstat enim I. *ὁ δὲ, οἱ δὲ*:

1. post genitivum participii absolutum: 361, 6 *ἐπιόντος δ' αὐτοῖς τοῦ Καίσαρος ὄδον ἀνάγτη καὶ τραχείαν. οἱ δ' ἔτι μᾶλλον αὐτὴν ἐδυσχεραίνον αὐτῶ*. Schweighaeuser *οἱδ'* scripserat, sed non recte cf. 443, 9. 542, 13. 599, 5. 739, 19. 778, 5. Etiam 362, 3 *ποιούντος δὲ κακείνοις ἤδη τοῦ τείχους οἱδ' ὑπετέχισαν ἐνδοθεῖν*: scribendum est *οἱ δ'*, quod Mendelssohn restituere casu omisit, cum *οἱδ'* Schweighaeuseri coniectura sit. ¹⁾

2. post *ὡς* c. indic. praet.: 470, 18. 1179, 26.

3. post *ἐπεὶ* 363, 14; post *ἐπειτα* 576, 25

II. *ἡμεῖς δὲ*:

265, 4 *εἰ τοῦτι ἐστὶν ἡ τοῦδε τοῦ πολέμου πρόμασις, ἡμεῖς δὲ . . . ἐξικηρῶξίμεν*] *δὴ* coniecerat Schweighaeuser.

¹⁾ Etiam apud Aelianum *ὁ δὲ, οἱ δὲ* saepe in *ὄδε, οἴδε* depravatum erat a librar. aut a Gesnero, unde Fr. Jacobs recte centies (hist. an. 1832, praef. p. 26) recte restituit, R. Hecher etiam saepius correxit.

Semel οὖν similiter usurpavit: 816, 23 ὡς δὲ ἄλλις ἔσχε τῆς ὀψέως καὶ οὐδ' ἐν τῷ δήμῳ τι γεγέννητο θερμότερον. τοὺς μὲν οὖν ἄνδρας ἔγνω περισώζειν. τὰ δὲ... Mend. adn.: οὖν deletat Schw., at Herodoteo more positum est* cf. Hdt. VII 10, 5 ἐπειάν... θεός... ἐμβάλλη... δι' ὃν ἐφθάρασαν. IX 48 ἦν... , οἱ δ' ὦν. cf. VII 137. IX 26. 87. Οὖν igitur in apodosi semel invenitur apud Appianum, δὲ semel post pronomem personale; undecies post ὁ. οἱ. Hunc autem usum ne apud atticos quidem admodum rarum esse constat. Contra σὺν δέ. ὑμεῖς δέ. ἐγὼ δέ. ἡμεῖς δέ in apodosi ponere, Herodoti est.¹⁾ Saep̄ illud Arrianus et Pausanias imitati sunt, semel Appianus.

Non minus caute se gessit in adhibendis aliis ἀποδόσεως ad-miniculis velut τότε δή, ἐνταῦθα δή. οὔτω δή, neque normam attici usus egreditur atque οἴτω δή ne semel quidem inveni. Ἀνακόλουθα enuntiata raro admisit eorumque maior pars constat ex nominativis participii absolutis, tamen intra fines si non semper attici usus at certe aequalium²⁾ se coërcuit longeq̄ue abest ab Aeliani Pausaniaeque audacia. Omnino Appianici stili nota atque signum est simplicitas, quae magna ex parte eo continetur quod paratactice quam hypotactice scribere maluit. Cuius moris cum plura exempla afferre supersedeam, unum genus Appiancis et Herodoteis exemplis illustrabo :

p. 105, 16 χρυσὸν... οὐκ ἔλαβεν· οὐ γὰρ εἶχον, p. 119, 13 ... κεντοῦσιν ὀπλισμένον ἐς τὴν στραγὴν· οὐ γὰρ ἦν ἄλλο θεί. p. 173, 3 περιετέλιψε τὴν πόλιν χωρὶς γε τοῦ... μέρους· οὐ γὰρ

¹⁾ De Herodoteo usu cf. Gomperz, Wiener Sitzungsberichte 1883 p. 544.

²⁾ Ad 576,7 (Μάρκος Δ' Ὀκτίκιος δήμαρχος ἕτερος, ... διακωλύειν παρεσκευασμένον, καὶ ὦν ἀεὶ παρὰ Ῥωμαίοις ὁ κωλύων δυνατώτερος, ἐκέλευε τὸν γραμματικῆα σιγᾶν) Mend. adn.: nom. abs. exemplo Herodoteo positus est.* (ἦν Didotiana.) Cf. Bernhardt l. l. p. 632 de illorum stili licentiis. Nauck. Eurip. Stud. I p. 24 aliquot exempla ex tragicis poetis (sed alius generis ac 576,7) collegit, Rohde, Rhein. Mus. 1870 p. 558, 1876. p. 629 multa ex posterioribus scriptoribus, quae auxit R. Foerster, Fr. Zambecari u. d. Briefe d. Libanians, pg. 212 adn. 2. Nostro autem loco 576,7 nominativus eo explicatur, quod Octavianus ipse unus ex eis est, qui enuntiatio illo participiali commemorantur. Potest enim etiam dici καὶ ὦν, ὡς ἀεὶ παρὰ Ῥωμαίοις ὁ κωλύων, δυνατώτερος. Appianus autem non raro totam rem et eius partes eodem casu una ponit. Quod ut ex parte omnino graecum est, velut si dicitur οἱ ἕπαιτοι... ὁ μὲν... ὁ δέ, ita insolentius 167,25 ἡ δὲ πόλις, ἀπάγγελθείσης τῆς συμφορᾶς, οἱ μὲν... ἐθρήνον, αἱ δὲ γυναῖκες... , οἱ δ' ἄρχοντες... cf. Kühner gr. gr. II § 406,7—8. § 493.

ἦν καὶ τοῦτο δυνατόν. 181, 14 εὐγορος δ' ἐστὶν ἐς σίτον ἢ περὶ τὴν Καπύην πᾶσα· πεδία γὰρ ἐστίν. 1085, 24 ὡς στρατιᾶν ἐπαξόμενος ἐτέραν· πολλὴ γὰρ ἦν αὐτῷ πολλαχοῦ. 1089, 3 οὐδὲν ἔτι βλάπτοντες· οὐ γὰρ ἐδύναντο.

Hdt. II 77 οἴῳ δ' ἐκ κριθέων πεποιημένῳ διαχρέονται· οὐ γὰρ σφι εἰσι... ἄμπελοι. II 81 οὐδὲ συγκαταθάπτεται σφι· οὐ γὰρ ὄσιον. IV 23 πρόβατα γὰρ σφι οὐ πολλά ἐσσι· οὐ γὰρ τι σπουδαῖαι νομαὶ αὐτόθι εἰσὶ. IV 23 ... οὐδεὶς ἀδικεῖ ἀνθρώπων· ἐροῖ γὰρ λέγονται εἶναι. cf. IX 51. I 160.

Aliud genus est huiusmodi: 68, 18 ἀπέπεισε... οἱ δ' ἐπέθουτο. 130, 18 Μαγκίον... παρεδίδον... οἱ δὲ οὐκ ἐδέξαντο. 173, 17... ἀφηροῦντο· οἱ δ' ἠπόρουν. 361, 23... ἀπεκρούοντο· οἱ δὲ χῶμα ἤγειρον. 538, 25... προήγαγε τὸ πεζόν. οἱ δ' ἀπεχώρουν.

Hdt. II 70 ἄγχιστρον... καταπίνει· οἱ δὲ ἔλκουσι. III 54 ἔγειρον ὀπίσω· οἱ δὲ ἐπιστόμενοι ἔκτεινον.

Sed desistam exemplis afferendis, quibus nil probetur; mittam particulam τε qua enuntiata deinceps adnectuntur; nil dicam de frequenti parentheseon usu, qui nihil singulare habet praeter hunc locum: 1102, 25 ὠρωδαί, ναῦς ἐκείνων ἐχόντων πεντακοσίας, μῆ... ὧν ἐνθυμούμενος (ἐλέλετο δὲ αὐτῷ περὶ πολλῶν παρθέων ἐς γάμον) ἐπέστελλε Μαικήνῃ συνθέσθαι Σκριβονίᾳ..., ἔν' ἔχοι... ἀγορῆν ἐς διαλύσεις: ad alia argumenta me convertam.

Nam inter Appianum et Herodotum in universa narrandi indole quaedam similitudines intercedunt, quae inde fluxerunt, quod Appianus quoque sicut iam Herodotus historiam quodammodo »subjective« — liceat enim mihi hoc vocabulo uti — conscripsit. Nam cum Xenophon, Caesar alii fere nusquam in libris suis quasi ipsi loquentes lectoribus se praebant, Appianus sicut Herodotus saepissime de se ipse loquitur, quid viderit, quid legerit, quid credat, quid velit. Hoc igitur more priusquam proscriptiones et crudelitatem triumvirorum describat, haec praefatur:

B. C. IV 16 (p. 945, 12 sqq.) ὧν τὰ λαμπρὰ καὶ τὰ χεῖρω γεγόμενα... ἐπιτεύσομαι γῆν. οὐ πάντα¹⁾ (οὐ γὰρ ἀξιαφῆγητον

¹⁾ Alio loco: B. C. IV 51 (978, 22 Thucydidem imitatus est τὰ μὲν δὴ... γεγόμενα, πολλὰ καὶ ἄλλα παραλίποντι τοῖσδε μέγιστα ἦν Thuc. II 51, 1. τὸ μὲν οὖν νόσημα πολλὰ καὶ ἄλλα παραλίποντι ἀπορίας τοιοῦτον ἦν Thucydideae similitudines etiam latent in III. 14 (358, 11.) τὰ μὲν δὴ πάλοι τοσαῦτα περὶ Ἰλλυριῶν ἔσχον εἶρείν. cf. Thuc. I 20, 1 τὰ μὲν οὖν παλαιὰ τοιοῦτα ἦσαν. — III. 6 (350, 10): Thuc. II 48, 3.

ἀναίρεισις ἐπλή και φρηγή . . .) ἀλλ' ὅσα παραλογώτατα . . . ἐκπλήξει
Hdt. I 177 . . . τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν πλεῶν παρηγόσομεν' ἰὰ δὲ οἱ πα-
ρέσχε πόρον τε πλείστον και ἀξιαπηγηγητότατά ἐστι, τούτων
ἐπιμηγήσομαι.

B. C. IV 23 (952, 7) και τῆσδε μὲν ἐνθάδε ἐπιμηγήσομαι. ὅτι —
Hdt. VIII 55 τοῦ δὲ εἴτεκεν τούτων ἐπιμηγήσομαι. φράσω.

Hisp. 60 (110, 2) ἀλλὰ τάδε μὲν ὕστερον γεγόμενα ὕστερον
λέξω· τότε δὲ . . . — Hdt. VIII 3: ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγέ-
τετο· τότε δὲ . . .

Syr. 51 (422,3) ἀλλὰ τάδε μὲν ἐντελῶς ἐν τῇ Παρθικῇ συγ-
γραφή λέξω . . . — Hdt. II 161 ἀπὸ προφάσεως, τὴν ἐγὼ μεζότως
μὲν ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοισι ἀπηγγήσομαι . . .

Praef. 15 (14, 19) και εἴ τῃ σπουδῇ και τὰ λοιπὰ μαθεῖν, ἔστι
μοι και περὶ τούτου συγγραφή. cf. 447, 1. 460, 25. — Hdt. V 54
εἰ δὲ τις τὸ ἀτρεκέστερον τούτων ἔτι διζηται, ἐγὼ και τοῦτο σημα-
νέω. cf. II 62. III 37.

III. 15 (358, 23) και μοι θαυμά ἐστιν ὅτι και πολλοὶ και μι-
γάλοι στρατοὶ . . . ὑπερεῖδον τάδε τὰ ἔθνη . . . ἀλλὰ μοι δοκοῦσιν . . . —
Hdt. IX 65 θαῦμα δὲ μοι ὅπως . . . μαχομένων οὐδὲ εἰς ἐφάνη
Περσέων . . . δοκέω δὲ . . .

B. C. I 103 (668, 16) και μοι θαῦμα μὲν αὐτοῦ και τόδε
καταγαίνεται, τὴν δὲ ἀρχὴν πρῶτον ἀνδρῶν και μόρον¹⁾
ἐς τότε Σύλλαν . . . ἀποδέσθαι cf. 580, 14. — H. VII 153 θαῦ-
μά μοι ὦν και τοῦτο γέγονε πρὸς τὰ περὶ θάνατον καταγεγασ-
σθαι Τελέτην ἔργον τοσοῦτο. cf. VII 99.

III. 2 (346, 16) και τόδε μοι μέγιστα, πολλὰ μνημόνων ἔτετρα
πολλῶν, ἀρέσκει. — Hdt. I 214 τὰ μὲν δὴ . . . πολλῶν λόγων λεγο-
μένων, ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος εἴρηται.

B. C. III 84 (919, 4) οἱ δὲ αὐτῶν και προσπεσεῖν Ἰωνιῶν
ρομίζουσιν . . . οὐ μὴν ἔπασσι πιστόν. οὐδ' ἐμοὶ πιθανόν. Mithr. 117
(560, 13) ὡς φασιν . . . εἴ τῃ πιστόν ἐστιν. — Hdt. III 3 λέγεται

¹⁾ Cum hac locutione quae saepe apud Appianum aut par aut similis exstat, nescio an comparare liceat illam Herodoteam πρώτος ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴθμεν I 23, μόνος πάντων ἀνθρώπων I 25 cf. IX 35, πρώτοι Ἑλλήνων I 163, ἀνθρώπων II 58, βαρβ. I 7, οἳτοί εἰσι οἱ πρώτοι (θηρησκύσαντες) cf. II. 64 I 172. Et his et aliis locis is statuitur qui primus aliquid, de quo agitur invenerit aut fecerit. De Appiano cf. 567, 13 πρώτος ἀνδρῶν ὅδε μοι δοκεῖ. 974, 12 πρώτος ἢ μόνος ἀνδρῶν ὅδε (Herwerd. probabil. con. καὶ μ. cf. H. II 79) 121, 26: πρώτος ὅδε Ἰωμαίων ἐπιρῶν . . . 137, 21. 598, 24. 622, 5. 624, 2. 626, 12 al.

δὲ καὶ ὅδε ὁ λόγος. ἐμοὶ μὲν οὐ πιθανός. cf. I 182. II 73. II 123.

III. 6 (350,5) ὅθεν μὲν ἀρξάμενοι τῆσδε τῆς δόξης, οὐκ ἔσχον εἶρεῖν, χρώμενοι δ' αὐτῇ καὶ νῦν. . . cf. 145,12. 430,22. — Hdt. III 116 ὅπως μὲν γινόμενος, οὐκ ἔχω οὐδὲ τοῦτο ἀτρεκέως εἶπαι. λέγεται δέ... cf. VII 26 ὅς μὲν νῦν... ἔλαβε, οὐκ ἔχω γράσαι.

III. 10 (354, 14) πόλεμος... ἔληξε μόνης· οὐ γὰρ ἦν οὐ τοῦ τέλους ἀκριβές. — Hdt. I 160 ἐπὶ μισθῷ ἀσφαδῆ· οὐ γὰρ ἔχω τοῦτο γε εἰπεῖν ἀτρεκέως· οὐ γὰρ ἐτελεύτησεν.

Mithr. 8 (447, 3) Καππαδοκίας δέ... οἴνους ἤρχον, οὐκ ἔχω σαφῶς εἰπεῖν. εἴτε... εἴτε... Ἀλέξανδρος δέ μοι δοκεῖ cf. 665, 13. B. C. I 86 (648,20) οὐκ ἔχω τὴν αἰτταν ἐγὼ συμβαλεῖν, δι' ἣν — Hdt. I. 103 οὐκ ἔχω ἀτρεκέως εἰπεῖν. εἴτε... εἴτε... Φαίνονται μὲν γὰρ... cf. Hdt. I 57. VI 82. VIII. 8, 128, 133. Hdt. IV 45 οὐδ' ἔχω συμβαλεῖσθαι, ἐπ' ὅτεν. cf. VII 24.

B. C. I 97 (661, 18) ἡ δ' ἠ') δέ που γραφῇ περιέτχον ἦγον μνητὸν Σύλλαν... ἀναγραφῆναι. — Hdt. IV 77 καίτοι ἰνὰ ἡδὴ ἤκουσα λόγον ὡς... ἡδὴ δὲ ἤκουσα... VII 35. VII 55. cf. II 175. IX 84. 95.

Praef. 7 (p. 21) ὧν ἐγὼ τινὰς εἶδον ἐν Ῥώμῃ cf. 948, 7. — Hdt. V 59 εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς...

Tot his exemplis cum satis appareat quantae stili historici similitudines inter Herodotum et eius imitatorem Appianum intercedant nunc illud narrandi artificium tractabo, quod exordium epicum vocatur.

Illius enim vis in eo posita est, ut si ad novas transeatur res narrandas, statim nomen proprium graviter ponatur adiuncto verbo ἦν vel ἔστιν, tum demum, quid factum sit, narretur. Cuiusmodi exordii cum praecipuus auctor Homerus sit, in pedestri sermone illud Herodotus imprimis adhibuit, Appianus autem his locis:

Hann. 31 (p. 171, 1) κείνον οὖν ἐπρωσεν ὁ Ἀντίβας τὸ ἀπὸ τοῦδε. — Ἐργύριππα δ' ἐστὶ πόλις ἐν τῇ Λαυρία ἣν Ἀπομήθης λέγεται κτίσαι. καὶ τις... Hisp. 8) (87,20) Ἰσιπὰ δ' ἦν πόλις Καρχηδονίοις... Hisp. 94 (140, 6) τῶν δ' Ἰβοναζῶν οἱ μὲν... ἀπέπεμπον δεδιότες. Ἰοντία δὲ πόλις ἦν ἐνδαμῶν... B. C. IV 47 (974, 12) Σίτιος μὲν δὴ... ἐργαδεύειο. Οὐάρεων δὲ ἦν φιλόσοφος... cf. 357, 25. 423, 4. 968, 20. 1109, 8.

1) Illud ἡδὴ etiam Herodoteum est. Usurpaverunt etiam Aelianus (π. ζ. I 50 ἡδὴ δὲ γασί) Arrianus, Pausanias, Lucianus.

Quibus cum locis conferantur hi Herodotei: I 23 — *Περσέων δροος δὲ ἦν Κυψέλον παῖς. οὗτος δ' τῷ Θρακισβούλῳ τὸ χρησιμώριον μνήσας. ἐντάττειν δὲ ὁ Περσάνδρος Κοροΐδον.* I 175. — *Ἦσαν δὲ Πηδασέες οἰκόντες ὑπὲρ... II 91 οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι... φηλίσσουσι, ἔστι δὲ Χέμμεις πόλις μεγάλη... ἐν ταύτῃ τῇ πόλει*

Illud autem δὲ omittatur necesse est praefatione facta:

III. 7 (350, 15) *ὅσα δ' αὐτὸς ἔγνων ἀναγράψω. Ἔγρων ἦν βασιλεὺς Ἰλλυριῶν. Ἔγρων δ' ἱμπαλιν...*

Hdt. I 6 *ἐπιμνήσομαι ἀμφοτέρων ὁμοίως. Κροΐσος ἦν Ἀνδὸς μὲν γένος, παῖς δὲ Ἰλνάντιω, τύραννος δὲ... οὗτος ὁ Κροΐσος βαρβάρων πρῶτος.*

Sed hoc narrandi artificium etiam latius patet. Saepe enim epicam consuetudinem et λέξιν εἰρημένην usurpatam invenimus, ubi pronomine demonstrativo aut adverbio res narranda indicata est. Exemplorum magna est copia:

Hisp. 5 (65, 10) *αὐτὸν... κτείνουσιν ὧδε. ξύλων ἀμάξας ἄγοντες, αἷς βοῦς ὑπέστειξαν, εἴποτο ταῖς ἀμάξαις ὀπλισμένοι, τοῖς δὲ...*

Hisp. 37 (90, 20) <i>διὰ τοιάνδε αἰτέων. Ἰσδρόμβον... θυγάτηρ ἐς γάμον ἠγγύητο Μασσαυάσῃ. Σύφακα δ' ἄρα τὸν θυγάστῃν ἔρωσ ἐκίχε τῆς παιδός, καὶ οἱ Καρχηδόνοι...</i>	Hdt. VI 61/2 <i>ὧδε δὲ γαρμῆτι. ἦν οἱ φίλος... τοῦτο τῷ ἀνδρὶ εἰύγχανε ἐοῦσα γυνὴ καλλίστη... Τὸν δὲ Ἰορίστωνα ἐκτείνε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύτης ἔρωσ... μηχανᾶται δὴ τοιάδε...</i>
--	---

Hisp. 71 (74) p. 119, 6 *καὶ ἔκτεναν ὧδε ὀλιγονπτότατος ἦν... ὁ Οὐράτιδος, τοῖς οὖν φίλοις ἐξῆν... ᾧ δὴ καὶ τότε ἔθει...*

Hann. 32 (p. 171, 17):

Hdt. I 73:

<i>Τάρατια δὲ Κωνωνεύς ὧδε προῦδωκεν, κωηγετιῶν εἴθιστο ὁ Κωνωνεύς καὶ φέρων ἀέλι τῷ φρουράρχῳ...</i>	<i>γενόμενον γαρβρόν Κοροΐσῳ ὧδε. Σουθέων... χρόνον δὲ γενομένου καὶ αἰεὶ σοιτέοντων τῶν Σουθέων ἐπ' ἄγρην καὶ ἀέλι τι φερόντων...</i>
---	--

Illum locum (Hdt. I 73) Arrianum respexisse eo certius est quod etiam locutionem ὄργην ἄκρος inde mutuatus est.

Pun. 33 p. 220, 22 *Νάρκην δ' ἐνήδρευσε ὧδε, ἀγορᾷ χροίμενος ἐσέπεμπεν ὡς ἐς φίλους... Syg. 13 p. 381, 16 διὰ τοιαῦτα δὲ προγάσεως τῶν τῆς Μακεδόνων Ἀλέξανδρος... Mithr. 27 (447, 20) διὰ... ἀμάρτημα τοιοῦτον δὲ φρούριον ἦν τι... B. C. I 54 (617, 21)*

πεινουνσιν αὐτὸν ὧδε. ὁ μὲν ἐθνε τοῖς Λιοσκούροις ἐν ἀγορᾷ... ἐνὸς δέ... B. C. I 90 (662, 20) ὧδε... ἐμνηχανήσατο. Ῥωμαῖοις πάλαι κατ' ἀρετὴν ἦσαν οἱ βασιλεῖς... B. C. III 2 (839, 18) ἐν τοιῷδε πολιτεύματι... μετέβαλεν. Ἀμάτιος ἦν ὁ ψευδομάρτιος Μαρσόν γὰρ... (Mend. adu. crit.: »exordium epicum. sic Herodotus quoque I 175« videlicet Ἦσαν δὲ Πηδασέες οἰκόντιες ὑπὲρ... (v. supra p. 22). B. C. V 96 (1141, 21) ἐκάθαιρον αὐτὸν ὁ Καῖσαρ ὧδε. οἱ μὲν βοιοὶ ψαύουσι τῆς θαλάσσης. καὶ ἡ πληθὺς αὐτοὺς περιέστηκε... οἱ δὲ ἱερονργοὶ θύουσι... καὶ ὁ λεὼς ἐπέηγημί. οὔτω μὲν... καθάφρουσιν.

cf. Hdt. IV 60 θύουσι... ἐρδομένη ὧδε· τὸ μὲν ἱρήιον... ἔστηκε. ὁ δὲ θύων...

Alia Herodotea sunt: (Appianea etiam 547, 20. 977, 6. 980, 4. 998, 17) I 7 ἡγεμονίῃ οὔτω περιήλθε... ἐς Μερμηνάδας. ἦν Καρδακίης. III 1 ἔποιε τάδε· ἦν Ἀπριω... θυγάτηρ. III 11 πρῆγμα τοιόνδε· ἦσαν τῷ Φάργῃ. III 68 ἔποιε τάδε· ἔσχε αὐτοῦ. III 98 τρόφῳ τοιῷδε κίονται· ἔστι τῆς Ἰνδικῆς.

cf. II 30. II 70. III 50. III 61, 117, 120, 139... Sed etiam Thucydides interdum hanc epicam consuetudinem servavit, sicut:

I 24, 1 αἱ δ' ἐς τὸ φανερόν λεγόμεναι αἰταὶ αἶδ' ἦσαν¹⁾... Ἐπίδαμνος ἔστι πόλις ἐν δεξιᾷ Ἰσπλεοντι... προσοικοῦσι δ'... cf. App. Hisp. 44 (96, 13) πόλεμος... ἐκ τοιαῦσδε προμάστω. Σεγὴ δὲ πόλις ἔστι Κελτιβήρων...

Th. I 126 τὸ δὲ ἄγος ἦν τοιόνδε· Κύλων ἦν... II 34 ταγῆς ἐποίησαν το τρόφῳ τοιῷδε· τὰ μὲν ὅσα προτιθενταί... ὧδε μὲν θάπτονσι· Ut autem hoc loco post ἐποίησαντο scriptum est προτιθενται... ὧδε θάπτονται. quia usus perennis exponitur, ita apud Apprianum legimus p. 1141 sq. ἐκάθαιρον ὧδε... ψαύουσι... οὔτω Ῥωμαῖοι... καθάφρουσιν.

Itaque et Herodotum et Thucydidem Appiano auctores huius proprietatis constat fuisse, nisi quod Herodotus saepe, Thucydides raro eam adhibuerunt. Sed absolutum eiusdem usum (cf. p. 21). Appianus Thucydidi debere non poterat, quia apud illum non exstat. Quem ad usum illustrandum etiam duo exempla afferam paullo diversa:

Hann. 7 (152, 14) ἐς Κρεμῶνα διωσάθη γερόμενος. ἐπύειον

¹⁾ Haec imitatus est App. B. C. V 77 p. 1124, 26 κατὰ μὲν αἰτίας, ὡς ἡμεῖς, ἐπὶ δὲ ἐς τὸ φανερόν ἐπὶ τῷ Καίσαρος ἐκγερόμεναι αἶδ' ἦσαν.

δὲ ἦν τι βραχὺν Πλακεντίας, ᾧ προσβαλὼν ὁ Ἰννίβας... εἰρώθη. Hann. 37 (177, 15 sqq.): οἱ δὲ ἐκ τῶν ἀγρῶν συνέθεον ἐς τὸ ἄσιν δρόμῳ. βοῆς δὲ παρμιγοῦς... πάντα μεστὰ ἦν. εἰσὶ δ' αὐτῶν οἱ τὴν γέφυραν... ἔκοπιον. μικρὸν δὲ τι πολλίχρτον Ῥωμαῖοι ποιεῖ πτεριχίζοντες Ἰλβηρὸν ἐκ ἄλεσσαν. τούτων τό τε τῶν Ἰλβησέων...

Sane singularis est λέξις adeo εἰρομένη. Postremo comparabo inter se duas Appiani et Herodoti narrationes, ut similitudinem earum non fortuitum esse probetur:

Syr. 63 (434, 17 sqq.):

H. III 64:

λέγεται δὲ... ποιεῖ αὐτῷ... λόγον προεγορευθῆται Ἰσχυρός ἀλεονόμενος τὸ πεπρωμένον εἰς ἴτος²⁾ ἤξεις... « ὁ μὲν δὲ Ἰσχυρός τὸ Πελοποννήσιον καὶ Ἰσχυρός τὸ ἐν Ὀρεστιάς ὄθεν οἱ Ἰσχυράδαι Μακεδόνες²⁾ καὶ... πάντα ἀνεξήγηται καὶ ἐρηλάσσειτο ἀναβαίνοντι δ' ἐς... βωμὸς ἦν... καὶ πνυθόμενος... Ἰσχυρός, κτείνεταὶ ταῦτα ἔτι μαρτύρων... (cf. p. 380, 8).

τῷ δ' ἔτι πρότερον ἐπέχρηστο... ἐν Ἰσχυραίοισι τελετησεν τὸν βίον. ὁ μὲν δὲ ἐν τοῖσι Μηδικοῖσι Ἰσχυραίοισι ἐδόκει τελετησεν γεραίος... τὸ δὲ χρησθήριον τοῖσι ἐν Συρίῃ Ἰσχυραίοισι ἔλεγε ἄρα. καὶ δὴ ὡς τότε ἐπερόμενος ἐπύθετο τῆς πόλιος τ' οὔνομα... εἶπε Ἐπειθεῖα... πεπρωμένον τελετητῶν.

Quemcumque huius narrationis auctorem Appianus secutus est, ipsa ad exemplum illud Herodoteum videtur ficta esse. Appianus autem colorem Herodotei sermonis aut retinuit aut restituit. Certe memorabile est in brevi regum Syriae Macedonum historia (Syr. 52—70) tot narrationes vel fabulas inveniri et earum multas Herodoteas esse verbisque inde petitis exornatas. Nam inde a cap. 56 narrationes hoc ordine deinceps sequuntur:

Syr. cap. 56 λέγεται δ' αὐτῷ... χρῆσμον... — λέγεται καὶ — δοκεῖ δὲ τισι σημεῖον τοιούδε γενέσθαι — καὶ ἐσημαίνε μὲν ἐς τὴν τελευτὴν τοῦ βασι. καὶ τότε. ναύτην δὲ γασιν — εἰσὶ δὲ οἱ... γασί...

¹⁾ Cobet coni. ἐς τέλος inutiliter.

²⁾ Verba absurda suspectavit Schw., deleuit Mend. Num Appiano tantus error imputandus sit, diiudicari non potest. Sed utut est, valet hic locus ad defendendum frgm. 2. Maced. (p. 327, 1—7), quod Hannak Appian. u. s. Quellen Wien 1869 p. 148 ab Appiano abiudicabat. Nam ex eo quod ibi exstat oraculo (αὐχόντες βασιλεῖσι Μακεδόνες Ἰσχυράδων... cf. Pans. 7. 8, 9) notitia Argeadarum sive Appiano sive veteri interpolatori, quippe qui librum Macedonicum etiam integrum nosset, fluxisse mihi videtur.

c. 57 τσαῦτα μὲν δὴ περὶ τῶν Σελεύκῳ προμαντευθέντων ἐπιθόμην.
 c. 58 φασὶ δὲ αὐτῷ τὰς Σελευκείας οἰκίζοντι. . . sequitur illud de quo
 supra dixi colloquium Seleuci magorumque, quorum orationem totam
 esse Herodoteam probavi. c. 59 τοιάδε μὲν ἐπιθόμην περὶ Σελευ-
 κείας. . . καὶ εἴ τῳ μεγάλῳ φρον εἶναι τότε φαίνεται καὶ βασιλικόν, μεγα-
 λοφροῦστερον ἔτι καὶ σοφώτερον ἤνεγκε τὸν ἔρωτα τοῦ παιδός (scil.
 Antiochi erga Stratoniceam novercam). . . Hæc iam narrantur. Con-
 clusio autem Seleuci orationis, qua apud exercitum uxorem Stratonice-
 cam suo filio, illius privigno, in matrimonium dat, respondet eis quæ
 Herodotus de Cambyse III 31 narrat:

Syr. 61 fin. (433, 15):

Hdt. III 31:

» . . . καὶ οὐ Περσῶν ἑμῖν εἶθι καὶ
 ἑτέρων ἐθνῶν μᾶλλον ἢ τόνδε
 τὸν κοινὸν ἅπασι ἐπιθήσω νό-
 μον, ἀεὶ δίκαιον εἶναι τὸ πρὸς
 βασιλῆος ὀριζόμενον.»

. . . ἠράσθη μίης τῶν ἀδελφῶν
 Καμβύσης . . . οἱ δὲ βασιλῆιοι
 δικασταί. . . φάμενοι. . . ἄλλον μὲν-
 τοι ἐξενρηκέναι νόμον, τῷ βασι-
 λείοντι Περσῶν ἐξεῖναι ποιεῖν
 τὸ ἄν βούληται.

Utroque loco incestus regis amor eo defenditur quod regis de-
 creta sancta sint. Plutarchus (in Demetr. c. 38) quem eodem fonte
 usum esse ex verborum similitudine apparet, Seleuci orationem multo
 breviorē et forma quæ vocatur indirecta reddidit eamque his verbis
 conclusit: εἰ δ' ἡ γυνὴ τῷ μὴ νενομισμένῳ δυσκολαῖνοι, παρακαλεῖν
 τοὺς φίλους. ὅπως διδάσκωσιν αὐτήν καὶ πείθωσι καλὰ καὶ δίκαια
 τὰ δοκοῦντα βασιλεῖ μετὰ τοῦ συμφερόντος ἡγεῖσθαι. Appianca
 igitur oratio quod proprii habet, id ad Herodoti memoriam videtur
 referendum esse.

c. 63. Καὶ μοι δοκεῖ. . . λέγεται δὲ καὶ λόγιον προαγορευθῆ-
 ναι. . . narratur de oraculo illo perperam intellecto. v. supra.
 c. 64. Ἀνσίμαχον δὲ πινθάρομαι. . . c. 65. Σελεύκῳ δ' ἀποθανόντος
 διάδοχοι, παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεχόμενοι τὴν Σύρων ἀρ-
 χήν, ἐγένοντο οἷδε. Ἀντιοχος μὲν πρῶτος, ὁ δὲ ὁ¹⁾ τῆς μητριᾶς

¹⁾ Fortasse non supervacaneum est comparare Hdt. I 23 Περσῶν δὲ ἦν
 Κυρέων παῖς, οὗτος ὁ τῷ Θεραυβούλῳ τὸ χρηστήριον μηνύσας. I 45 Ἀδρηστος δὲ
 ὁ Γορδίῳ τοῦ Μίδεω, οὗτος δὲ ὁ φονεὺς μὲν — φονεὺς δὲ. I 85 ὁ δὲ παῖς, οὗτος
 ὁ ἄγωνος, ὡς εἶδε. . . Demonstrativo enim pronome usus alacriorem reddit scrip-
 tor narrationem, cum paene monstret eum de quo narrat. Herodotus autem
 οἷτος, Appianus ὅδε usurpavit, sicut ille πρῶτος οἷτος, hic πρῶτος ὅδε (cf. adu
 p. 20); ille καὶ οἷτος, hic καὶ ὅδε (cf. Krüger gr. Gr. § 51, 7, 12). Aliquid in

ἔρασθεῖς... cf. Hdt. I 7 fin. ἄρξαντες... ἔτια πέντε τε καὶ πεντακόσια, παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεκόμενος τὴν ἀρχήν, cf. II 166. Adnotandum est eandem locutionem etiam Arrianum imitatum esse, cum scriberet VI 29, 7 παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεκόμενος τὴν φυλακὴν. (cf. Grundm. pg. 52). Appiani autem verba eo differunt quod ἐκδεκόμενοι scripsit, ut solebat κατὰ σύνοιον — nam lectionem παῖδες codicum a. b. interpolatam esse nemo non videt — et quod explicandi causa vocem Σύρων adiunxit, quam Nauck non recte suspectavit, cum perspicuitatis causa Appianus multa saepe adderet quae non necessaria essent. ¹⁾

Sunt igitur haec capita (Syr. 56—65) referta locutionibus atque sententiis Herodoteis quae Appiano ipsi, non eius auctoribus tribuendae sunt, cum tales imitationes per omnes Appiani libros dispersae inveniantur.

Quoniam ex universa narrandi similitudine quae inter hos scriptores intercedat, probasse mihi videor Appianum quamvis et natura et aequalium more ad talem scribendi rationem inclinavisset, tamen etiam studio et opera ad Herodotum se accommodavisse, cuius rei gravissima etiam integrorum locorum testimonia attuli; nunc ad eas imitationes me convertam quae in ionicis vocabulorum formis, in Herodoteis structuris et locutionibus inveniuntur. Ac primum dicam

De formis ionicis.

Appianus enim in imitando Herodoto eo usque progressus est, ut quamvis attice scribere studeret, etiam ionicas verborum formas interdum usurparet:

ἡ ο ὦ ς 129, 19. 133, 6. 256, 19. 649, 12. 652, 19. 817, 14-1128, 26 ²⁾ cf. 649, 13 ἐξ ἡοῦς ἐπὶ μεσημβριαν ἀγὼν καρτερός. 652, 19 ἐξ ἡοῦς ἐπὶ ἐσπέραν γίγνεται μάχη καρτερά... Hdt. VII

---

concinni habent hi loci: 62, 1. δοκοῦσι δέ μοι... Ἕλληνές τε ὁμοίως, ἐς Ταρτησσὸν... πλείοντες, ἐμμεῖναι καὶ τῶν δέ τινες ἐν Ἰβηρίᾳ. 1135, 22 εἰ δέ τις ἐκνήγοιτο, συναράσσοντο καὶ οἱ ἐπὶ τὰς πέτρας ὑπὸ τοῦ κύματος.

¹⁾ Ne 667, 20 quidem ante ἀρχῆς genitivum recte deletum esse credo: Σύλλας... Ἀλέξανδρον... ἐψηγίσαιτο βασιλεύειν Ἀλεξανδρέων, ἐρήμιον τῆς [Ἀλεξανδρέων] ἀρχῆς ἀνδρὸς οὐσης, καὶ τῶν γυναικῶν... ἀνδρὸς συγγενοῦς δεομένων... Mend. adn. Ἄλ. omisi cum Candido.*

²⁾ Etiam Polybius interdum ἡοῦς scripsit. V. Krebs, Praepositionsadverbien d. spät. hist. Graecität. 2. Teil, München 1885 p. 46.

167 ἐξ ἧοῦς ἀρξάμενοι μέχρι δελφῆς ὀψίης sc. ἐμάχοντο. — ἧοι
1142, 25. reliquis locis atticae formae ἔω, ἔφ leguntur.

δὐώδεκα 306, 15.

ἀναμεμῖχα ται(-το) 226, 8. 401, 26. 760, 4 (Cob.)
Hdt. I 146. τετάχατο et composita, ἐφθάρατο, διεφθάρατο
384, 17. 402, 10. 402, 21. 403, 20. 535, 19. 852, 14. 1007, 14. 1144, 7
al. ἀγγέρατο 92, 24. Talis forma perfecti ionica apud Atticos non
invenitur nisi quater apud Thucydidem, semel apud Xenophontem,
semel apud Platonem. v. Krüger § 30, 2, 7.

ἐνεκνυρσε τῆ γάλαγγι 1030, 17. ἐγκύρσας τελεσειν 176, 15.
Hdt. III 77 IV 125, sed etiam ἐνεκίρησα VII 218. Polyb. Dion. Hal.
Arr. -- poet.

ἐξειρύω 1070, 7. Hdt. I 141. II 38. Ionicam illam diphthon-
gum Mend. Nauckio auctore in ε mutavit.

μιῆναι 788, 2 (Cob.); Nauck proposuit μιᾶναι. — 271, 15
legitur καταμιᾶναι.

πολλός 963, 17. 1000, 5 olim legobatur, unde etiam Cobet
id pro Herodotea imitatione habet. Nunc Mendelssohn 963, 17 contra
omnes libros, 1000, 5 contra A, B, b (f) πολύς scripsit, et con-
cedendum sane est formam πολλός suspicioni expositam esse, cum
innumeris locis πολύς legatur.

ἀγχοῦ 71, 19. 133, 20. 496, 22. 497, 24. 571, 17 (c. dat.). . .
ἀγχοτέρω 621, 16. ἀγχοτάτω 133, 2. 136, 19. 197, 1. . . Hoc
adverbium usurparunt etiam Dion. Hal. et Joseph. ¹⁾

πάγχν 393, 23. 688, 8. — 393, 23 οὐκ ἐλπίσας ἄν τινα περὶ
προδοσίας ἐπιστολὴν αὐτόγραφον οὐκ ἀληθεύοντα πέμψαι, πάγχν
πιστεύσας ἐξέλυσε . . Hdt. III. 157 πάγχν ἐλπίσαντες λέγειν
μιν ἀλήθεια IV 135 πάγχν ἤλιπον. VI 16 πάγχν καταδόξας. VII
32 πάγχν ἐδόκεε. 688, 8 πάγχν δ' ἐλπίσας αἰρεθήσεσθαι.

Appianus igitur, cum ante ἐλπίσας et πισιώσας scriberet πάγχν, sine
dubio Herodotum imitari voluit, nam ante adiectiva et adverbia sem-
per usurpavit formam πάνν. Neque igitur audiendus est Mendelssohn
qui ad 393, 23 adnotavit »nescio tamen an πάνν reponendum sit«;
ad 688, 8 »πάνν a, quod tamen fortasse praeferendum.« ²⁾ Immo

¹⁾ Cf. Krebs l. l. I p. 13 II p. 49, ubi etiam de diversis structuris eius
vocis disputat.

²⁾ Contradixit etiam Krebs l. l. I p. 11 adn. his verbis: »Dass Mendels-

censeo etiam tertio loco *πάγχυ* restituendum esse, quod Wyttentbach iam pridem coniecit. Nam ibi quoque imitatio agnoscenda est:

Syr. 10 (p. 379, 1 sqq.):	Hdt. I 31:
ex Scipionis et Hannibalis collo- quio: 1)	ex Croesi et Solonis collo- quio:

<i>Σκιπίωνα... ἐπανερέσθαι δὲ τίς εἶη δεύτερος μετ' Ἀλέξανδρον... τῆνι διδοίη τὰ τρίτα, τὰ χὲν γοῦν ἐλπίζοντα ἔξιεν τὰ τρίτα.</i>	<i>Κροίσος... ἐπειρώτα τῆνα δεύτι- ρον μετ' ἐκείνον ἴδοι, δοκεῶν πάγχυ δευτερήγια γῶν οἴσε- σθαι.</i>
---	---

Pro *ταχὺ* 379,7 Gelenius coniecit *τάχα*, sed Wyttentbach *πάγχυ*, quae emendatio felicissima immerito neglecta est a Mendelssohnio.

Haec de formis ionicis erant dicenda. Nam quod 838,1 in codicibus est *ἐπιπλέειν* et interdum *βασιλέες*, *ἱππέες*, nullam auctoritatem ea habent. De *ἐς οὐ*, *ἐπείτε*, aliis infra erit dicendum. Iam videamus quae ad Herodotum sint referenda

de usu pronominum.

Atque usum formarum *οἶ*, *οἱ* (*οἱ*), *σφῶν*, *σφῶσι*, *σφᾶς* Appianus Herodoto non debet, cum paene omnium illius actatis scriptorum communis sit (v. Cobet Var. lect.¹ 301). Sed quod dativi formas *οἱ*, *αὐτῶ*, *αὐτοῖς*, alias saepe ea ratione adhibet quae a grammaticis relationis nomine significatur, id aliqua ex parte Herodoteum est, praesertim cum similitudo Herodotea interdum etiam aliis indiciis probetur, velut

746, 4 (Cob.): H. VI 28:

*ἐλλομαινενοῦν ὃν ὁ στρατὸς λιμαινουύσης οἱ τῆς στρα-
αὐτῶ καὶ τὴν πόαν ἡγοπολουν. τιῆς.*

Verbum *ἐλλομαινε* Musgrave et Schweighaeuser ex corrupto *ἐδελομαινε* Candido duce restituerunt. Emendatio autem certa est, quanquam reliquis locis non *λιμαινε*, sed *λιμώτειν* Appianus scripsit. Sed praeter verbum illud Herodoteum similior est Thueydidicus hic locus: II 10¹, 5 *ἡ στρατιὰ σιτόν τε οὐκ εἶχεν αὐτῶ καὶ ἐπὶ χειμῶνος ἐταλαιπώρει*. Quanquam neque Herodoti neque Thueydidis talis usus proprius est, sed per totam graecitatem (et latinitatem) manavit. Herodotus autem semper encliticas formas *οἱ*, *σφι* usurpat,

sohn die gewöhnlichere Form πάνυ auf Kosten von πάγχυ herstellen will, findet unsem Beifall nicht.

¹) Lucian. in Dialogo Mort. XII nihil ab Herodoto mutuatus est.

Appianus plerumque αὐτῷ, raro οἱ, nunquam ita ut H. III 14 τῶν συμποτικῶν οἱ ἄνδρα. De illis dativis cf. Stein ad Hdt. I 34 l. 16. Sed aliquot exemplis Appianeum usum illustrabo: 225, 20 καὶ ὁ στρατὸς αὐτῷ διαμώμενος τὴν ψάμμον ὄλιγον καὶ θολερὸν ἔπινον ἐπιμόχθως (Herodoteum esset ὁ δὲ οἱ στρατὸς. . .) cf. 868, 15. 916, 5. 268, 12 ἔχουσι δ' αὐτῶν οἱ πολέμιοι καὶ τὰ τέκνα καὶ τὰ ὄπλα καὶ τὴν χώραν cf. 472, 26. 837, 10 ἐθύετο. . . μέχρι βραδυνόντων αὐτῷ τῶν ἱερῶν δυσχεράνας ἐσῆλθε. . . 998, 18 ἀναιρεθέντος αὐτῷ τοῦ ἀνδρός. 203, 14 sqq. ἴσασι δὲ καὶ λιμὸν φέρειν οἱ Νομάδες οἶδε καὶ πόα κηῖσθαι πολλάκις ἀντὶ στίου· καὶ τὸ πάμπαν ἕδροποτοῦσιν. ὅ τε ἵππος αὐτῶν κριθῆς μὲν οὐδ' ὄλωσ γίνεται, ποηφῶν ἀεί. πίνει δὲ διὰ πολλοῦ. τοιοῦτους ὁ Μασσανάσης. . . Pleniorē exhibui hunc locum ut simul demonstrarem, quam prope interdum accederet Appianus ad Herodoteam describendi rationem; cf. Hdt. III 100 Ἐτέρων δὲ ἐστὶ Ἰνδῶν ὅδε ἄλλος τρόπος· οὔτε κτενοῦσι οὐδὲν ἔμψυχον οὔτε τι σπετροῦσι, οὔτε οἰκίας νομίζουσι κτεῖσθαι, ποιηφάγουσι δέ, καὶ αὐτοῖσι ἐστὶ ὅσον κέγχρος τὸ μέγαθος ἐν κάλυκι. . . De Numidis etiam 256, 1 sqq. Appianus digressionem fecit: εἰδὲ γὰρ Αἰθῶν οἱ Νομάδες εὐρωστώτατοι καὶ μακροβίων ὄντων μακροβιώτατοι.¹⁾ αἴτιον δ' ἴσως ὅ τε χειμῶν οὐ πολὺ κρύος ἔχων²⁾. . . ὄλιγος τε ὁ οἶνος αὐτοῖς, καὶ ἡ τροφή πᾶσιν ἀπλή, τε καὶ ἐντελής. ὁ μὲν δὲ Μασσανάσης ἐπιβίως ἵπ-

¹⁾ De Aethiopia Hdt. III 114 φέρει ἄνδρας μεγίστους καὶ καλλίστους καὶ μακροβιωτάτους. Ceterum raro apud Appianum de locis moribusque gentium digressiones inveniuntur: 541,28—542,8 de Achaëis Scythicis. 543,11—15 de aurea pelle Aëtae (χρυσογοροῦσι δ' ἐκ τοῦ Κανζάσον πηγὰ πολλὰ ψήγμα ἀγανές· καὶ οἱ περίοικοι κήδαι τιθέντες ἐς τὸ ἕρμα βαθύμαλλα τὸ ψήγμα. . . ἐκλέγουσιν καὶ τοιοῦτον ἦν ἴσως καὶ τὸ χρυσόμαλλον (vox Enrip.) Αἴθιον θῆρος: apparet idem studium explicandi mythos natura et ratione, quod etiam Herodotus et Pausanias saepe ostendunt, quamvis ceteroquin sint creduli). 723,20—724,25 de Epidamno Dyrrhachioque nominibus. Scilicet Appiano οὐ πᾶν. . . ταῦτα φροντίζειν ἀρίσκι μόνα τὰ Ῥωμαίων συγγράφοι (p. 62,21), sed Herodoto προσθήκης ἐξ ἀρχῆς ὁ λόγος ἐδίξητο (IV 30). Con memorandum est hoc loco etiam quoddam genus non tam digressionum quam adnotationum archaeologicarum, quod saepe apud Herodotum et Pausaniam invenitur, semel apud Appianum: p. 24, 22 κρατήρ τε ἀπὸ τῶνδε τῶν χρημάτων ἐν Μελοῖς ἔκειτο χρύσεος ἐπὶ χαλκῆς βίαιος ἐν τῷ Ῥωμαίων καὶ Μασσαλιωτῶν θησαυρῷ, μέχρι τὸν μὲν χρυσὸν ἠνάμαρχος. . . καταχώνεσσι, κῆται δ' ἡ βίαιος. Cf. Hdt. I 50 οἶτος ὁ λέων, ἔκειτο κατακείμενος ὁ ἐν Μελοῖσι νῆος, κατέκειτο. . . καὶ τῶν κῆται ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ. . . cf. I 14, 51. IV 162.

²⁾ Tales de natura rerum aetiologiae saepe apud Herodotum inveniuntur cf. IV 29 (item de frigoris vi). II 20, 26 cet.

που... Ut autem in his verbis ὀλιγος ὁ οἶνος αὐτοῖς sc. ἐστίν, ita innumeris aliis locis tales dativos cum verbis εἶναι et γίνεσθαι structos reperimus, velut 445, 26 κηδεστήν ὄντα οἶ. 454, 12 αὐτῶ κηδεστής ἐστίν, sed id Herodoti non proprium est. Singularis autem apud Appianum collocatio dativi est 1093, 7 διὰ γὰρ σοι τοῦτο ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ σὸν ἄνευ σπονδῶν ἴεμην. cf. Krüger gr. Gr. II 68, 5, 2.

Genetivus reflexivi pronominis semel abundanter ad comparativum additus est 342, 15 ... ἀλογωτέρους γιγνομένους ἐαυτῶν :icut Hdt. II 25 αὐτὸς ἐαυτοῦ ἔχει πολλῶ ὑποδέεστερος ἢ τοῦ θέρους. (cf. 765, 8 ἔκφρων αὐτοῦ γενόμενος).

Plura Herodotea apud Appianum usus pronominis indefiniti τις τι praebet. Ac primum ille quoque ionicam quae vocatur anastrophe imitatus est, quam Herodotus saepissime adhibuit: τῶν τις Δελφῶν I 51. τῶν τις Λυδῶν I 71. τῶν τις Περσέων I 85 cet. Haec collocatio apud atticos non invenitur nisi attributo interposito cf. Krüger I 47, 9, 20. Recentiorum autem scriptorum eam usurparunt Arrianus (v. Grdm. p. 55), Pausanias (v. Pfundtn. p. 30), Aelianus (hist. an. I 4 b. I 16. IV 1 cet.) Lucianus, Plutarchus, Procopius (v. Siebelis Praef. ad Paus. p. 20). Appianus vero his locis: 55, 5 τῶν τις συγγραφέων. 95, 16 τῶν οὖν τις ἱλάρχων, Κομ. 381, 17 τῶν τις Μακεδόνων Ἀλέξανδρος. cf. 744, 4. 799, 23. 927, 1; 514, 21. 799, 10. 915, 10. 917, 16. 918, 17. attributum inter τῶν et τις inter cedit 90, 13. 976, 14.

Deinde Herodotea imitatio est, quod pronomēn τι abundanter additum est ad οὕτω δὴ his locis: 518, 5 ὑπονόμους ὄρνυτον οὕτω δὴ τι μεγάλους ὡς... (δὴ τοι errore V. a.) 747, 4 ἄλλον στρατόν, οὕτω δὴ τι καὶ τοῦτον περιφοβόν ὡς... 833, 25 ἔθνη, οὕτω δὴ τι Ῥωμαίους ἐπίφοβα ὡς...] >δὴ τι A. i. cf. intpp. ad Hdt. I 163: Mend. Quibuscum conferantur Hdt. I 185 ... οὕτω δὴ τι ἐποίησε σχολίων. ὥστε... II 11 μακρὸς οὕτω δὴ τι... II 71 οὕτω δὴ τι παχύ... ὥστε, II 135 III 12, 23 cet. Frequenter etiam Pausanias hoc imitatus est (v. Pf. p. 42); Arrianus scribebat οὕτω τι (v. Gr. p. 56).

Simili modo τι saepe appositum invenitur ad μᾶλλον (59, 22. 475, 25. 476, 11. 678, 11. 679, 22... Hdt. I 44, 50...), ad οὐδεν (882, 4) (H. V 65, VI 3...), ad οἶον (216, 12. 299, 10. 701, 1. 702, 2. 765, 10. Hdt. II 20, 143. III 77. IV 187), sed eum usum non licet pro transumpto habere. Sed sine dubio Herodotum imitatus

est Appianus 45, 8—10 *πλεῖστον τι καὶ μαχμώτατον... χρῆμα Κελτῶν* cf. Hdt. III. 109 *πολλόν τι χρῆμα τῶν τέκνων*. IV 81 *χρῆμα πολλὸν ἀρδίων*, VI 43... *νεῶν*. Xen. Cyr. II 1, 5 *σφενδονητῶν πάμπολύ τι χρῆμα*. E recentioribus saepius illud praebent Aelianus (h. an. II 8 *ἀλλοσκονται πάμπολύ τι χρῆμα* sc. *δελεφίνες*) et Procopius.

De praepositionum usu

non licet tam multa ad Herodoti referre exemplum, quam ei qui imitationes investigare student fere solent.¹⁾ Nam Herodoto deberi non necesse est quod

πρὸς cum gen. pro *ὑπὸ* post verba passivi generis saepe invenitur cf. Krüger gr. Gr. I 52, 5, 2.

ἐκ pro *ὑπὸ* Kr. I 52, 5, 2. II 52, 3, 1; 5, 1.

περὶ c. dat. Krüg. I, 63, 32. II, 65, 32.

ἀμφὶ c. gen. II 68, 30, 1. c. dat. II 68, 30, 2.

Tamen non dubium est quin etiam Herodoti auctoritas ad prae-positionum usum Appianeum moderandum valuerit, praesertim cum certae imitationes inveniri possint, velut

Mithr. 14 (453, 5) *οὕτε Μιθριδάτην ἄν τι βουλομένηα πά- μεθα οὐδὲν ἄχαρι πρὸς σχεῖν ἄχαρι πρὸς Νικομή- Ἀθηναίων παθεῖν* cf. VII 38 (II 141 VI 9).

Exstat autem praepositio *πρὸς* simili modo post verba *ἀδικεῖσθαι*, (Cob.) *ἀναιρεῖσθαι*, *ἀποθανεῖν*, *ἀφαιρεῖσθαι*, *τιμᾶσθαι* alia 12, 4. 25, 13. 52, 11. 112, 17. 200, 3. 228, 19. 276, 10. 323, 15. 324, 34. 336, 10. 347, 15. 357, 22 cet.

Sed ne *ὑπὸ* quidem Appianus neglexit; τὸ *πρὸς* saepe hiatus vitandi causa usurpatum in altera h. diss. parte exponam.

ἐκ pro *ὑπὸ* invenitur post vv. *ἀπαγορεύεσθαι*, *ἀπολείπεσθαι*, *καθίστασθαι*, *ζητεῖσθαι*, alia 423, 6. 446, 23. 486, 1. 490, 6. 498, 23. 528, 10. 591, 14. 625, 18. 638, 5. 709, 21. 719, 9. 848, 14. . . .

ἐκ pro *ἀπὸ* ante nomina propria 667, 18. 1165, 20. 1170, 9. (*ἐκ Λιός*, *ἐκ Θεῶν* 24, 13. 318, 21 etiam atticis moris est.) — *περὶ* c. dat. saepe post verba timendi. — *ἀμφὶ* c. gen. 709, 5. 1173, 3. c. dat. (synon. *περὶ*) 160, 26. 504, 26. 614, 16. 674, 23. 693, 2. 761, 25. 972, 25. 1143, 18. Adnotandum est in harum quattuor

¹⁾ Cf. Mücke, Phil. Rundsch. 1885 p. 777.

praepositionum usu consentire Appianum cum Arriano. (v. Grdm. p. 54 sqq.)

Praepositio $\xi \varsigma$ apud Appianum haud scio an longe frequentissima sit, cum etiam pro aliis saepe substituatur. Nec desunt Herodoteae similitudines: 139, 21 ἄριστος $\xi \varsigma$ ἀρετῆν cf. H. III 110 $\xi \varsigma$ ἀλλήν ἄλκιμοι. p. 4, 10 ἦς . . . ἄρχουσι . . . $\xi \varsigma$ φόρον κομιδήν. Hdt. I 5 τοὺς . . . ἄλλους κατεστρέψατο $\xi \varsigma$ φόρον ἀπαγωγῆν. cf. I 27. II 182.

Saepe contractione quadam $\xi \varsigma$ pro ἐν legitur: 140, 18 παρῆν $\xi \varsigma$ τὸ στρατόπεδον cf. παρεῖναι $\xi \varsigma$ Hdt. V 72. VI 1. VI 24. IX 115. Thuc. VI 62. VI 88. VII 50. Xen. an. I, 2, 2. cf. Rehdantz ind. Dem. Quibus locis etiam Dem. I. 8 mea quidem sententia defendendus est, ubi in codd. legitur παρῆσαν Ἀθηναίων Ἰσραῆ καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ τοῦτ' ἐβῆμα: (obvet παρεῖσαν scripsit, quia hoc solum atticum esset. ¹⁾) E recentioribus etiam Diodorus Siculus et alii, ni fallor, παρεῖναι $\xi \varsigma$ usurpaverunt. Omnino tales attractiones quae dicuntur nec apud Atticos inauditae erant et postea magis gliscabant. Itaque nescio qui factum sit ut Mendelssohn coniecturis ter repugnaret: 502, 23 ἐπὶ τὴν $\xi \varsigma$ Ῥώμην στάσιν ἐπειγόμενος. Mend. adn.: »Ῥώμη Musgr. probabiliter.« Sed cf. Krüger gr. I 50, 8, 14: Is. 9, 1 ἀπεδήμησε μετὰ τῶν $\xi \varsigma$ Μυτιλήνην στρατιωτῶν. Xen. Cyr. I 3, 4 τὰ οἴκαδε ποθεῖ. alia. ²⁾) Refutavit etiam Schenkl l. l. — 544, 4 καὶ ἐθριάμβευσεν $\xi \varsigma$ Ῥώμην καὶ ἀπὸ τῶνδε] Mend. »malim ἐν Ῥώμῃ.« Quomodo talis compendiaria locutio explicanda sit cognoscitur ex 355, 20 $\xi \varsigma$ Ῥώμην | ἐπανήλασε καὶ | ἐθριάμβευσεν. — 685, 8 ὡς δὲ καὶ Λεύκολλον ἔμαθεν ὁ Σπάρτακος $\xi \varsigma$ τὸ Βρεντέσιον, ἀπὸ τῆς ἐπὶ Μιθριδάτῃ νίκης ἐπανιόντα. εἶναι, πάντων ἀπογνοῦς . . . Mend adn.: »venisse C. an τεῖναι?« Infelix praefixi τ remedium. Candidus num potuit ad verbum vertere »Brundisium esse? Ceterum iam Herodotus scripsit I 21 ὁ μὲν δὴ ἀπόστολος $\xi \varsigma$ τὴν Μίλητον ἦν, quanquam ibi ἀπόστολος ἦν explicari potest ut V 38 $\xi \varsigma$ Λακεδαίμονα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγένετο. (Valekenauer coniecit ἦεν). Sed IX 6 in codicibus P R (z) legitur ἐπεῖ . . . ἐπιῶν καὶ δὴ $\xi \varsigma$ τὴν Βοιωτὴν ἐλέγετο εἶναι similiter Appiano loco 685, 8. Ceteri codices ἐν τῇ Βοιωτῇ exhibent, quod omnes editores

¹⁾ App. 454, 1 scripsit παρεῖναι ἐπὶ τὴν βουλήν. Dubitat Mend.

²⁾ Cf. G. T. A. Krüger, Untersuch. a. d. Gebiete d. lat. Sprachlehre. 1827. Vol III p. 30 sqq.

(praeter z) receperunt. Sed priusquam gravis illa lis de Herodoti codicibus diiudicata sit, illam (ἐς) esse veram lectionem refutari non poterit. Appianum credo ἐς τὴν Βοιωτίνην legisse, ¹⁾ quanquam non opus est ea opinione ad 685, 8 defendendum. Sed haec haecenus. Ab Herodoto mutuatus est Appianus etiam locutiones adverbiales ἐς τὰ μέγιστα (216, 9. 866, 21. 949, 20. 993, 19 cf. Hdt. VIII 144. (V 49.) (VIII 20).) et ἐς τὰ μάλιστα (562, 12 v. l. 866, 9. 869, 26 cf. Hdt. I 20. II 73, 76, 78. V 28. VI 63, 89.)

De reliquis praepositionibus non multa monenda sunt. ἀνὰ τὸν Νεῖλον πλεόντι scripsit Appianus 3, 17, quod Herodoteum est (v. Krüger gr. II 68, 20, 3), cum attici ἀνά cum verbo πλεῖν composuerint: ἀναπλεῖν. Apud Herodotum ἀνά τὸν ποταμὸν πλώειν («adverso flumine») exstat I 194. II 96. III 13 IV 18. Etiam Diodorus Siculus saepius sic scripsit, v. Valeken. ad Hdt. III 13. — κατὰ δὴ τινὰς χρείας ἐκπέμψαι τινὰ legitur 918, 19, quocum conferre licet Hdt. VIII 106 καταβάς κατὰ δὴ τι πρῆγμα (IX 89 πεμφθεὶς κατὰ τι πρῆγμα). cf. Thuc. I 24, 1 κατὰ δὴ τὸν παλαιὸν νόμον. III 104, 1 κατὰ χρησμὸν δὴ τινα. Quos locos non tam propter praepositionem ipsam attuli quam quod particula δὴ cum ea coniuncta est, qua de ratione v. Krüger ad Thuc. I 24, 1, qui etiam Arr. 7, 24, 3 κατὰ δὴ τινα νόμον Περσικόν comparat. Omnino valde frequenter particulam δὴ Appianus usurpat, maxime post relativa pronomina, praepositiones, μάλιστα, ὡς, alia. Sed in talibus rebus imitationes probari vix possunt. Similes illi κατὰ δὴ τινὰς χρείας sunt etiam loci 1115, 10 ὡς ἐπὶ δὴ τι μόνου χρεῖζων et 280, 16 ὡς ἐπὶ δὴ τι ἄλλο παρελθών. ²⁾

¹⁾ Optime convenit quod M. Wehrmann, de Herod. cod. Rom. auctoritate (Halis 1882) probasse videtur similis recensiois atque R. est exemplar iam ante Chr. n. extitisse.

²⁾ Recte mea quidem sententia Mendelssohn suspicatus est paullo post illa verba quaedam intercidiisse. Narrat enim Appianus illo loco (Pun. 94) de initio tertii belli Punic. Consules postulaverant, ut Carthaginienses patriam urbem desererent. Illi furore et desperatione incitati constituunt ὅτιοῦν παθεῖν μᾶλλον ἢ τὴν πόλιν ἐκλιεῖν (279, 22). Arma et tormenta incredibili omnium studio parantur. Consules urbem oppugnare cunctantur: διεμῆλλον εἶτε καὶ ἐνδῶσιν αὐτοῖς ἐνόμιζον ἐκ τῆς ἀπορίας. . iam pergit Appianus: ἃ καὶ τῶν Καρχηδονίων τις αὐτῶν εἰκίαςας σφίων ἤδη τὸ θέος ἀπεισθαι ἐτόλμησεν ὡς ἐπὶ δὴ τι ἄλλο παρελθών ἐς τὸ μέσον εἰλεῖν, ὅτι χρεῖ τῶν κακίων ἐπιλέγεσθαι πὶ μετριώτερα, ὅτιας ἀνότιον, οὐ τῶ σαμ ὡς ἐπὶ τῶν τὰ τῆς γνώμης. Μασσανίσεως δὲ ἤχθετο

Iam vero imitatio est, quod ἐπὶ δὲ et μετὰ δὲ adverbialiter interdum praeter Atticorum illud πρὸς δὲ usurpantur. Sic legitur 98^z, 19—21 πρῶτα μὲν — ἐπὶ δὲ — μετὰ δὲ — cf. Hdt. IX 35 πρῶτος — ἐπὶ δὲ — μετὰ δὲ — ἐπὶ δὲ. VII 55 πρῶτοι μὲν — μετὰ δὲ — ἐπὶ δὲ — ἐπὶ δὲ τούτοισι. τέλος μὲν — μετὰ δὲ 28, 15 cf. Hdt. I 11. 86. 94. — τὸ μὲν πρῶτον — μετὰ δὲ 19, 20. πρῶτα μὲν — σὺν χρόνῳ δὲ — μετὰ δὲ. εὐθύς μὲν — μετὰ δὲ 543, 5. τὰ γε πρῶτα — μετὰ δὲ 727, 6. cf. Hdt. I 19. 30. 128 cet.¹⁾

Reliquis locis ad μετὰ accusativus casus appositus est, ad ἐπὶ datus: cf. 536, 19 πρῶτοι μὲν — μετὰ δ' ἐκείνους. 930, 19 ἐπὶ δ' ἐκείνους. — Atque etiam

de coniunctionum et adverbiorum usu

nonnulla quae Herodoti propria sunt apud Appianum inveniuntur. Nam singularis illa coniunctio temporalis ἐς οὗ legitur 74, 25. 77, 28 apud Appianum, apud Herodotum I 67. III 31. IV 30. 160. IV 196. V 86. Iniuria igitur Stein²⁾ illis sex locis ἐς οὗ contra codices in ἐς ὅ mutavit, quae coniunctio, item Herodoti propria, saepissime ab eo usurpata est. Imitati sunt Pausanias et Appianus. Ille saepe (v. Pfundtn. p. 38); hic bis: 364, 21. 920, 1. (ἐς ὃ διῆλθεν. ἀμύνειν ἐς ὃ δύναιτο). Coniunctionem ἕως οὗ quam Appianus 11, 23 (ἕως οὗ... συνήγαγον) usurpavit, utrum ab Herodoto II 143, ubi alii ἐς ὃ Struvium secuti scripserunt, an a Po-

¹⁾ Ρωμαίοις... Mend. adn.: εἰπόντα τὴν γνώμην V, em. Schw. sed fortasse quaedam interciderunt. Sane interciderunt. Nam praeterquam quod conclusio illius narratiunculae valde ieiuna et praeterea coniectura demum effecta est, cum tradita verba lacunam prodant, num ullo modo credibile est Carthaginienses in summo furore et odio ignaviam illius inultam relictos fuisse? Historia docet populum offensum et exacerbatum ubique eundem esse. Athenienses autem quod quondam de tali proditore fecerunt, Herodotus narrat IX 5: τῶν δὲ βουλευτῶν Ἀρκίδης εἶπε γνώμην, ὡς οἱ ἐδόκει ἀμεινον εἶναι, δεξαμένους τὸν λόγον, τὸν σαφ. Μουρνηγίδης προφέρει (sc. a Mardonio), ἐξενεῖται ἐς τὸν δῆμον... Ἀθηναῖοι δὲ αὐτίκα δεινὸν ποιησάμενοι... περιστάντες Ἀρκίδην κατέλευσαν. (αἱ γυναῖκες τῶν Ἀθηναίων... κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα). Talis fuit Atheniensium amor patriae, talis fuit Carthaginiensium. Lacuna igitur post οὕτω σαφῶς εἰπόντα τὴν γνώμην statuenda est.

²⁾ ἐπὶ δὲ Arr. quoque saepius scripsit, v. Grd. p. 56. μετὰ δὲ P o l y b. semel, D i o d. semel (v. Krebs I (1884) p. 37 adn.), L u c i a n. v. Cobet. Var. lect. 1 302.

³⁾ Etiam ante Steinium Wesselingio teste ἐς οὗ proscriptum est a Ραυωίο et Reiskio. Alii inconstantius ἐς οὗ tum retinuerunt tum mutaverunt. Codices A B C d ἐς οὗ exhibent etiam IV 12. IV 166.

lybio et Dionysio Halicarnassensi mutuatus sit, dubitari potest. -- *ἐπείτε* pro *ἐπειδή* Appianus Herodoto auctore adhibuit 567, 12. 576, 24. 636, 13. 668, 22. 1054, 8 cf. Hdt. I 14. 27 34. 39. 42. 45. 48. 50. 54. 55. 58. cet. (Cobet), Arrianus semel V 1. 1 (Grdm. p. 62), Pausanias identidem. Sed quod Mendelssohn ad 859, 11 *ἔστε Πέδιον... μέμψασθαι* adnotavit: *ἔστε* O. i., *ὥστε* scripsit Schw., imitationis Herodoteae immemor, mihi non contigit ut imitationem indagarem. Immo *ἔστε* cum inf. structum recentiorum scriptorum est proprium.¹⁾ Exstat apud ipsum Appianum etiam 542, 9. 640, 21; qui loci Schweighauescrum casu fugerant. — De coniunctionis *πρὶν* usu Appiano imitatio probari non potest.

Praeterea tria sunt quae Herodoti memoriam excitent. Primum *οἷα* et *οἷα δὴ* raro Attici pro *ἄτε* ante participia verborum usurpaverunt (cf. Krüger gr. I 56, 12, 2. ad Thuc. II 5, 2), saepe Herodotus (Kr. II 56, 12, 1) et Appianus, nisi quod hic participium verbi substantivi plerumque omisit, ut *οἷα* cum solo nomine exstet 61, 18. 267, 13. 402, 19. 517, 20. 521, 2. 527, 2. al. *οἷα δὴ* 121, 12. 534, 25. 578, 1. cf. Hdt. I 66. III 78 (*οἷα ἐν σκότει*) VI 12 al. Pausanias, Aelianus, alii recentiores cum Appiano usu consentiunt, sed etiam apud poetas *οἷα* sine participio saepius exstat (v. Pflugk ad Eur. Andr. 912). — Item *ἄτε* sine participio saepe Appianus usurpat (396, 25. 478, 4. 674, 2. 960, 2. . .) sed id etiam atticum est (v. Krüg. I 56, 12, 3). — Deinde *ὅτι μὴ* Herodoteo more pro *εἰ μὴ* (*πλήν*) Appianus interdum usurpavit, v. 50, 11 *χώραν ἔχοντες ὅτι μὴ πρὸς δημοτριακούς καρπούς, τῶν ἄλλων ἄγονον καὶ ἀφυσᾶ*. Hdt I 193 *χωρῶν ἀρίστη Ἀθήνητος καρπὸν ἐκφέρειν* cf. IV 198). Hdt. I 143 *ὅτι γὰρ μὴ Ἀθήναι, ἣν οὐδὲν ἄλλο πόλισμα λόγιμον* cf. I 18 II 13. II 50. . . App. 62, 5. 62, 9. 306, 27. Krüger II 65, 5, 1.

Tum *ὅπov* vel *ὅπov γε* sensu causali apud Atticos admodum raro legitur (v. Krüger ad Thuc. VIII 27, 2), apud Herodotum frequenter (I 68. 192. IV 195. VII 118. 160. al.) Appianus sic scripsit 397, 24. 597, 19. 1049, 18. 1156, 5, sed eodem modo etiam Plutarchus. Haec de coniunctionibus et adverbiiis erant dicenda.

Restat ut exponatur, quatenus ab Herodoto Appianus mutuatus esse videatur singularia nomina, verba, locutiones. Neque contemnenda sunt haec vocabulorum argumenta.²⁾ Nam etsi nonnulla per se in-

¹⁾ Cf. Krüger ad Arr. II 1, 3. Krebs, Praepositionsadverbien s. v. *ἔστε*.

²⁾ Simodo caute adhibentur, qua de re v. pg. 2. 3. 88.

firma sunt, tamen inter se quodammodo stabiliunt, et locutionum multae sunt eiusmodi, ut Appianum certum quendam Herodoteum locum respexisse appareat. Atque vidcamus

I. de nominibus substantivis:

(ἡ ἄνδρος 832, 23 (ἄνδρον πολλὴν ἐς Ἴμμωνος ὄδου). — Hdt. III 4 (διεκπερᾶν). — Theophr. Athen. 2, 44 E.)

δοῦλοσύνη 1002, 18. (Cob.)—Hdt. I 119. III 19. 88. .poet.

ἐκβολαὶ τῆς μάχης »viae exeundi« 1046, 24 (τοὺς ἐππέας ἐξέπεμπεν ἐπὶ τὰς ὁδοὺς τε καὶ ἐκβολὰς τῆς μάχης, αἰρεῖν τοὺς ἀποδιδράσκοντας). — Hdt. IX 38 (39) τοῦ Κιθαιρῶνος (τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κιθαιρῶνος φυλάξαι, λέγων ὡς ἀπολάμψοιτο σιγρούς) — Plut. Demetr. 48. v. 1.)

ἡ θη »sedes consuetae« 153, 17. — Hdt. I 15. I 157. IV 76. 80. . . — Hom. Eur. Dio Chrys. Arr. (v. Gr.) Ael. alii.

ὁ θεός Sol 1002, 1 δύνοντος ἄρτι τοῦ θεοῦ cf. 1007, 11. — H. II 24 τῆς γὰρ ἄν ἀγχιωιάτω ἢ χώρης οὔτις ὁ θεός. . .

μοῖρα »pars terrae« 3, 20 καὶ ἔπερ αὐτὴν μοῖρα Ἰλιάβων. 5, 19 κατὰ δὲ γῆν περιοδεύοντι μοῖρά τε Μαρρονσίων ἄν εἴη. cf. 47, 25. 52, 18). — H. I 75, ἐστρατεύετο ἐς τὴν Περσέων μοῖραν. III 91 πλὴν μοῖρας τῆς Ἰραβίων cf. I 82. 106. V 57. VIII 23. IX 65 — Paus. al. — — μοῖρα »partes (factio)« 795, 5 τῆς Πομπηίων μοῖρας cf. 921, 8. 925, 11. 980, 25. 1049, 12. — H. V. 69 τὸν Ἀθηναίων δῆμον. πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μοῖραν προσεθήκατο. — — μοῖρα »fatum« 429, 20. (v. p. 8). 911, 12. — H. I 121. III 142. IV 164.

(ὁ ψιτα δελλή 905, 25. — H. VIII 9 — Thuc. VIII 26. III 74).

χειρώνακτες 275, 19. — H. I 93. II 141 — Luc. somn. c. 9. v. Pollux I 50 τὸ χειρώνακτες Πρωτότῳ δεδόσθω.

II. de adiectivis:

(ἄλκιμος 202, 15. 357, 3. 719, 24. 787, 2 (ἔθνος ἀλκιμον καὶ χαίροντος ἀεὶ μάχαις) — Hdt. I 201 ἔθνος. . . μέγα. . . καὶ ἄλκιμον. cf. I 79. 103. II 102. . . — poet. Xen. Plat. — Pol. Plut.)

ἄξια γήγητος 945, 15 — Hdt. I 16. 177. II 99. 137. V 57. Jos. A. I. 15, 11, 5. Arr. pr. 1, 4. Dio C. 48, 50.

(ἀοιδιμος 65, 24 Ἄντιβαν τὸν οὐ πολὺ ὕστερον ἀοιδιμον ἐπὶ στρατηγίαις. 949, 19 Κικέρων ἐπὶ λόγοις ἀοιδιμος ἐς ἔτι νῦν ἀνὴρ. 166, 24 μάχη. — H. II 135 ὕστερον ταύτης. . . Ἀρχιδίκη ἀοιδιμος ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ἐγένετο cf. II 79. poet. Dion. Hal. Luc. alii.)

ἀσινῆς incolumis 1143, 20. — H. II 114. 181. VII 146. VIII 19, 116. IX 5 Hom. Aesch. recce. ἀσινῶς Xen.

βαρυσυμφορώτατος v. pg. 11. H. I 45. Dio Cass. 78, 41.

εἰρηναῖος 198, 20 Ῥωμαῖοις μὲν καὶ Καρχηδονίοις εἰρηναῖα ἦν ἐς ἀλλήλους. — H. VI 43 καὶ σφι ταῦτα μὲν εἰρηναῖα ἦν (cf. VI 57.) — οὐδὲν εἰρηναῖόν 40, 13. 843, 22. — Thuc. I 29. (Hdt. II 68 τρόχιλος εἰρηναῖόν οἱ ἔστι). Ael.

ἔμφυλος (- ἐμφύλιος): γόνος ἔμφυλος 566, 3. χειρῶν ἔργον ἔμφυλον 565, 6. — Hdt. VIII 3 στάσις ἔμφυλος. poet.

(ἰσοπαλῆς 375, 11. — H. I 82 cf. V 49. Thuc. II 39. IV 94. Plat. Tim. 62. E.)

(καθάρως de exercitu: remotis τοῖς ἀχρεῖοις 304, 1. — Hdt. I 211 καθαροῦ στρατιοῦ (λειψθέντος τοῦ ἀχρηστοῦ) cf. IV 135)

πεδιάς 181, 14 γῆ... πεδιάς γάρ ἐστιν. — H. IV 47 γῆ ἐοῦσα πεδιάς IV 23 πεδιάς τε γῆ cf. IX 122 poet. Plat. legg. I 624. D. Pol. Ael. Paus.)

περιδῆς γλγνομαί 131, 20. 627, 12 — H. V. 44. VII 15. Thuc. III 80. VI 51. (Plat. c. gen.)

πίσυνός τινι 545, 4 κλέος ἦν. ᾧ δὴ πίσυνος cf. 716, 6. 730, 14. 771, 7. — H. VII 10... πάτριος ἐὼν Ξέρξης, τῷ δὴ καὶ πίσυνος ἐὼν cf. I 66. 73. II 141... Thuc. II 89. V 14. VI 2 poet.

(ἕπιος planus 480, 2 ἕπιον ... πεδίον. 932, 24 νησίδα βραχεῖάν τε καὶ ἕπιάν. — H. II 7... Ἄγυπτιος ἐοῦσα πᾶσα ἕπιή τε καὶ ἔνδρος Polyb. Ael. h. an. 16, 15.)

ὑπομαργότερος 1099, 8 (Cob.) Κέσιος δὲ τις αὐτῶν ἕπομ. — H. III 29 Καμβύσης, οἷα ἐὼν ὑπομαργότερος cf. III 145. VI 75 — Dion. Hal. A. R. 3, 2.

III. De adverbis et sim:

ἐξ ἀέλπτου 111, 25. 159, 10. 223, 23. 290, 14. 302, 25. 744, 21. 1123, 7. 1158, 1. — H. I 111 (ἐξ ἀέλπτων Aesch.) Eur.

ἀκόσμως φεύγειν. διαδιώσκειν, sim. 165, 24. 211, 19. 231, 25. 290, 10 al. — H. VII 220 ἀκόσμως οἴχεσθαι. — Aesch. (Pers. 366, 414).

ἰλαδόν 749, 4 codd. i: εἰλαδόν. — Hdt. I 172 ἰλαδόν P (z) εἰλαδόν cett. — Hom. Hes.

IV. De verbis:

ἀμβεσθαι (ἀποκρίεσθαι) c. acc. 809, 1. 855, 11. 563, 28. 870, 18. 963, 19. 990, 13. 1179, 7 (Cob.) — H. I 35. 40. 42. 115. (absol.) c. acc. I 35. 43 120. II 173. Hom. Tragg. Plut. Luc. — —

ἀμείβεσθαι τινά (τινι) »gratiam referre«: 89, 2, 5. 700, 14. 879, 26. 976, 25. 1015, 14. 1019, 4. 1020, 18. — H. I 41, 42. IV 97. poet. (Pind. Tragg.) Xen. (Mem. 4, 3, 15). Dem. 20, 6. Hel. Luc.

ἀναδροσκείν ἐπὶ τὸν ἵππον 483, 3. Hdt. III 64. — Sed insolenter 591, 1 ἠττώμενος αὐθις ἐς τὸ ὄρος ἀνέθορον. 804, 21 ἐς τὸ Καπιτώλιον ἀνέθορον. 1086, 24 Λεύκιος ἀνέθορον αὐθις ἐς τὴν Περυσίαν multoque audacius 1132, 8 ἐκθορῶν ἐκ τῆς Μεσσήνης cum classe multarum navium! Tam mire interdum poetica verba in ieiunum sermonem transtulit Appianus. Nec solus inter aequales talia scripsit, sed omnes utuntur illa quam Krüger vocat »buntscheckige Reminiscenzengräticität.« Ceterum ea vocabula poetica, quae etiam apud Herodotum inveniuntur, in hoc conspectu verborum Herodoteorum fere posui, sed talia admodum dubia esse apparet. An cum Appianus adiectiva ἀδήριτος, ἀρειμανής, ἀμελλικτος, ἀμφικλυστος, βαθύμαλλος alia aliunde receperit, eundem ἄλκιμος, αἰόδιμος ab Herodoto mutuatum esse certum est? —

ἀνακύπτειν: τοῦ μηδ' αὐθις ἀνακύψαι τὴν δημοκρατίαν 1066, 23 (cf. 80, 4 πατρώα εὐπραξία ἀνακ.) — H. V 91 δῆμῳ ἀχαρίστω, ὃς ἐπέτε ἀνεκνυψε (Pol. 1, 55, 1. τὰ τῶν Καρχηδονίων cf. Diod. 13, 88. 14, 9. D. C. 47, 39.)

ἀναλαμβάνειν συμφορὰν. πταισµα, αἰσχύνῃν 34, 1. 113, 12. 155, 18. — H. V 121. VIII 109. VII 231. τρωµα, κακότητα, αἰτίην. Soph. Eur. ἀμαρτίας. Arist. I 167, 17. Pol. Diod. Sic.

ἀποσελεσθαι 214, 23 Σύγακος τὸν ἵππον ἔβαλεν· ὁ δ' ἀπεσελεσατο τὸν δεσπότην. 779, 15 Λαβηγὸν μὲν ὁ ἵππος... ἀπεσελεσατο. — Hdt. VII 88 ἵππος... ἀπεσελεσατο τὸν Φαρνούχεια... ἐς τὸν χῶρον ἐν τῷπερ κατέβαλε τὸν δεσπότην. IX 22 ἵππος ἀποσελεταὶ τὸν Μασ. cf. Xen. Cyr. 7, 1, 37. Hdn. II 9. 6.

ἀράσσεισθαι πρὸς πέτρας 1132, 18 cf. 1134, 25. 1135, 20. — H. VI 44. Diod. Sic. 3, 44. 17, 18. Paus. poet. — ἀπαράσσειν τὴν κεφαλὴν ἐς τὰ τελεῖα 702, 22 (Nauck. conl. ἀράσσειν πρὸς iniuria.) — H. V 112 ἀπ. πόδας. VIII 90 ἐπιβάτας. Soph. Trach. 1015 κρᾶτα. Dion. Hal. Dio C. Philostr. Jos. b. I. 3, 7, 23 ἀπ. κεφαλὴν. — καταράσσειν 207, 10 τοὺς δὲ λοιποὺς ἐς τὰς πέτρας κατήραξαν cf. 355, 1. — Hdt. IX 69 τοὺς δὲ λοιποὺς κατήραξαν διώκοντες ἐς τὰς πέτρας iam Valckenaer perspexit imitationem. — συναράσσειν 1130, 21. 1135, 22. 1136, 13 ἐς, ἐπὶ πέτρας. — H. VII 170 (cf. II 63) Hom. Eur. rec.

διαδεικνυμι 861, 16. 1037, 5. 1054, 3. — H. I 31. 73.
II 134. 162. III 72... Plut. Arat 9.

διακριθῆναι μάχη 157, 6 (πολεμῶ, ἐν ἔργῳ 620, 13.
673, 1. 680, 16. — Hdt. IX 58.

ἐγχαρίπτειν 310, 27. 779, 24. 1129, 6. — Hdt. II 60. 93.
III 85. IX 98. ion. poet.

ἐκδέχεται 15, 12 τοῦ Φαύνου τελευτήσαντος ἐκδέχεται
τὴν ἀρχὴν ὁ Αἴν. cf. 107, 22. 153, 3. 244. 23. 258, 23. 424, 18.
de 436, 20 v. pg. 25 sq. cf. 138, 20. — Hdt. I 26 τελευτήσαντος δὲ
Ἀλκάντω ἐξεδέξατο τὴν ἀρχὴν Κροῖσος. cf. I 107. VIII 44.
Arr. Luc.

καταδιδόναι ἐς 6, 3 Ἴστρος ἐς τ. Εὐξείνιον πόντ. —
H. IV 85 ἐς τὸν Ἑλλήσποντον. Plut. Fab. 6.

καταθρόσκειν 165, 29 καταθορόντες ἀπὸ τῶν
ἔππων. 498, 1 ἀπὸ τ. χαρακώματος cf. 629, 22. 1140, 4. — H. III
96 καταθορόντες ἀπὸ τῶν ἔππων. VII 192 ἀπὸ τ. ἄκρων
cf. VI 134. Hom. (in tmesi). (Nonn. Triphiod.)

κατακούειν τινί 426, 3 πάντα Σελεύκῳ κατήκουεν. (qua-
ter tivos exstat.) — III 88 οὐδαμὰ κατήκουσαν ἐπὶ δουλοσύνῃ Περ-
σησι (Schweigh. Mend.)

(κατασκήπτει γῆμη 862, 12. 874, 21 acc. c. inf. — H.
VII 134. 137 (μῆνις). cf. VIII 85. Th. II 49. poet; recc.)

λέσχηνέειν 321, 10. 378, 23 (Cob.) 775, 10. 798, 26.
συλλέσχηνέειν 782, 9 (Cob.) — Ion. (Heracl. Democr. Hipp.) Hdt.
προλέσχηνέεισθαι VI 4. περιλέσχηνέεισθαι II 145. ἀπικέσθαι ἐς λέσχην
II 32. γενομένης λέσχης IX 71.

ῥηθῆσθαι, κατορηθῆσθαι 5, 13. 13, 11. 94, 21. 350, 2;
37, 29. — H. I 28. 27. 172. 193...; IV 8. 116. Thuc. I 120.
II 96. 99...

παλιλλογεῖν 452, 25. 873, 4. — Hdt. I 118. Arist. rhet.
ad Alex. I 21.

(παρίστασθαι τινα λιμῶ, μάχη 49, 25. 360, 24. 476, 9.
650, 23. 1156, 12, sed intransitive 606, 3 χρόνῳ δὲ καὶ λιμῶ
παρεστήσαντο οἱ πολέμιοι (Mend.) — Transitive H. III 45. Attici.
sed III 155 θᾶσσον παραστήσονται οἱ πολέμιοι. (sim. παρεστήσαν
III 13. V 65. VI 140. Dem. 22, 15. Paus.)

περιελθεῖν: ἡ ἀρχὴ π. ἐς τινα 554, 4. 1056, 17. — Hdt.
I 7. 120. 187. II 120. III 65. 140. VI 111. Plat. Paus. (III 6, 1.)
— 14, 7 τὰ Ῥωμαίων ἐς μοναρχίαν περιῆλθε cf. 420, 20. 546, 18.

564, 7. cf. 570, 9. 305, 23 *Λσδρούβας*. . . *ἐς τυραννίδα μᾶλλον ἢ στρατηγίαν περιήλθεν*. — Hdt. I 96 (*Μῆδοι*) *ἐς τυραννίδα περιήλθον*.

προσεταίριζέσθαι 89, 11 *ὁ Σκιπίων προσέταξε τοῖς συνοῦσιν οἱ βουλευταῖς ἕκαστον τῶν ἐξάρχων τινὰ τῆς σιάσεως προσεταιρίσασθαι* προσιάοντα cf. 466, 20. 695, 18. 878, 24. — Hdt. III 70 *καὶ ἔδοξε σφι ἕκαστον ἄνδρα Περσέων προσεταιρίσασθαι τοῦτον τῷ πιστεύει μάλιστα* cf. V 66. (Dion. Hal. Plut.)

σαγγηνεύειν (Cob.) 506, 23 *Καππαδοκίαν σαγγηνεύσας*. — Hdt. III 149 *Σάμον σαγγηνεύσαντες*. VI 31 cf. Plat. legg. III 698 D.

συγγιγνώσκειν c. acc. c. inf.: »intelligere« 18, 6, 49, 2. 748, 18 cf. 842, 13. *ὅτι* 87, 22. — Hdt. I 89. 91. IV 43. — (625, 17 *συγγιγνώσκων ἐαυτῷ ζητουμένων* cf. 867, 1. H. V 91.) (σ. c. acc. rei: conscium sibi esse al. rei 431, 3. 1179, 23) (σ. c. dat. ptc. 647, 16. 867, 1 cf. 530, 16: conscium esse alicuius rei):

συμπιπτειν κακῷ 69, 10. *χειμῶνι* 374, 18. *ἀπιστία* 1166, 12. *ἐς*: *ἐς πόλεμον ἀλλήλοις* 547, 11. *ἐς ἀλλήλους* 569, 17. *ἐς ἐμφύλια* 834, 11. (Mend. coni. falso *ἐμ πεσών* v. P. II s. v. *ἐν*. — H. III 52 *ἀσπίτησι*. κακῷ Soph. — (H. VII 137 *μῆνις* σ. *ἐς τινα*). IX 55 *ἐς νεκρεα συμπεσόντες ἀπικέατο* sc. *ἀλλήλοις*.)

συνφερέσθαι: *κακοῖς* 126, 4. *συνηρέχθη* *μεγάλῳ* κακῷ 409, 22. *ἐνέδρα*, *συνπτώμασι*. *ἀλόγῳ* *θυμῷ* 180, 21. 462, 23. 1137, 12. 1151, 7. — H. VI 50 *ὡς συνοισόμενος* *μεγάλῳ* κακῷ. — *συνηνέχθη* *τι* (*πάθος*. *σنگκρήμα* al.) 12, 11. 55, 3. 436, 16. 486, 17. 836, 3. 979, 3 cf. 425, 2. 434, 13. — Hdt. III 10 *πρῆγμα*. VI 86 *τάδε*. Thuc. VII 44. VIII 84. — *συνηνέχθη* c. nom. c. inf.: 188, 27. 425, 2. *ὁ καὶ (τότε) συνηρέχθη γενέσθαι* 404, 12. 647, 7. cf. 670, 1. — Hdt. I 19 *συνηρέχθη* *τι* *τοιόνδε γενέσθαι* *πρῆγμα*. V 33 *πρῆγμα* *τοιόνδε* *συνηνέχθη* *γενέσθαι* cf. II 112. VI 86, 1. Th. I 23. VII 44. VIII 83. Arr.

τεθῆπασι al. 150, 26. 911, 18. 925, 23. 943, 26. 946, 16. — Hdt. II 156. Hom. Pind. Plut. Luc.

τενυσθαί *τινα* 43, 11. 793, 24. 1095, 11. *ταῦτα* 437, 6. — Hdt. V 77 absol. Hom. Hes. Eur.

ὑπαντιάζειν *τινά* 444, 20. 851, 11. — Hdt. IV 121. Pind. — Plut. Luc.

(*ὑπερβάλλεσθαι* *τὴν ἡμέραν* 142, 4 »prorogare, proferre« — H. IX 45 *τὴν συμβολήν*. cf. IX 51 *ὑπερβ. κελήν τὴν ἡμέρην* *συμβολήν* *μὴ ποιούμενοι* (Plat. *εἰς αὐθιγ*.)

φέρειν ἕς τι: ἕς δόξαν εὐτυχίας ἔφερον, ὅτι... 408, 20. — Hdt. I 10 ἕς αἰσχύνην μεγάλην φέρει. III 113 ὅσα ἕς αἰσχύνην ἔστι φέροντα. Apud Herodotum Valckenaer illud ἕς utroque loco deleri maluit, quod I 10 deest in R. b. d. z., III 133 in P. R. d. z. Sed Schweighaeuser (Vol. III 558) hanc esse imitationem monuit. Similia, sed paullo diversa exempla sunt Hdt. IV 90 τὰ τε ἄλλα ἕς ἄκεσιν φέροντα. VIII 137 ... εἴη τέρας καὶ φέροι ἕς μέγα τι cf. I 120. IX 33 μαντήιον φέρον ἕς ἀγῶνας. Cuiusmodi locis confisus Mendelssohn ad 836, 17. 18. (B. C. II 152) οὕτω μὲν αὐτοῖς τὰ πρῶτα ἄλοβα ἕς κίνδυνον ἦ ἤλθε θανάτου, τὰ δεύτερα δὲ ἕς τὸν θάνατον αὐτόν proposuit pro ἦλθε scribendum ἦνεγκε. Sed ἦλθε dictum est, ut ἀπαντῆσαι 427, 19 καὶ τὰ σημεῖα ἕς τέλος ἀμφοῖν ἀπαντῆσαι. Tolerari igitur potest.

χρῆσθαι νόσῳ »laborare morbo« 673, 22 ἐνθα νόσῳ τηκεδόνι χρώμενος ἀπέθανεν. (τηκεδῶν = φθίσις ex Hom. λ. 201.) — Hdt. I 117 τοιοῦτῳ μόρῳ ἐχρήσατο ὁ παῖς »tali morte periit.« (Mend. ad 673, 22 comparavit Hdt. I 42 συμφορῇ τοιῆδε περημένον.)

V. De aliis locutionibus:

ἄκρος ὀργήν »praeceps in iram« 143, 14. 542, 23. 666, 5. 669, 20. 678, 21. — Hdt. I 73 ἦν γὰρ ὡς διέδεξε ὀργήν ἄκρος. (codd. οὐκ ἄκρος). Iam Wesseling, Schweighaeuser, Cobet imitationem indicaverunt. Dio Cass. I 59 (Reiske).

ἕς ἀλκὴν τρέπεσθαι 473, 8. — Hdt. II 45. Thuc. II 84 (cf. III 108) (πρὸς ἀ. Hdt. III 78. IV 125. IX 102. Plut.)

ἀνά τε ἔδραμεν: B. C. I 110 (676, 5) ὡς δ' ὄφθη... ἀνά τε ἔδραμεν ὁ Σερώριος... καὶ ἠεροβολισατο. B. C. II 33 (718, 23) Ἀντώνιος ἀνά τε ἔδραμε τῆς ἔδρας σὺν ὀργῇ καὶ — Hdt. III 78 ἐπεὶ ᾧν εἶδον... ἀνά τε ἔδραμον πάλιν ἀμφοτέροι... καὶ... πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο. VII 15 ἀνά τε ἔδραμε ἐκ τῆς κοίτης καὶ. VII 218 ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκέες καὶ... I 66. VII 156 ἀνά τε ἔδραμον »crescere« metaphorice de civitatibus. — —

Krüger ad Hdt. I 66 attulit 718, 53; Mend. ad 718, 23 adn. — cf. Stein ad Hdt. II 141« (scil. κατὰ μὲν φαγεῖν — κατὰ δέ), ad 675, 5: »Herodoteum«.

ἀνασπάστους ποιεῖσθαι ἕς: 506, 24 Καππαδοκίαν σαγηνεύσας... μυριάδας ἀνθρώπων ἀνασπάστους ἕς Ἀρμενίαν ἐποίη

σε cf. 485, 22 *ἀν. ἐς Μιθριδάτην γενόμενοι* — Hdt. V 12 *Παίονας ἀνασπάστον ποιῆσαι... ἐς τὴν Ἀσίην*. VI 9 *ἀ. π. ἐς Βάκτρα*. cf. III 95. IV 204. VI 32. VII 80. Polyb. (*ἄγειν*) Plut. Arr.

[*ἄνεσις κακῶν*]: 567, 23 (B. C. I 3 fin.) *ὧδε μὲν ἐπὶ βραχὺ ἐληξαν αἱ στάσεις αἰ. ἐπὶ Σύλλα, καὶ κακῶν ἀντιδόσεις ἦν ὣν ὁ Σύλλας εἰργάζετο. Μετὰ δὲ Σύλλαν αὐθις...* — cf. Hdt. V 28 *οὗτος μὲν νυν τσαῦτα ἐξεργάσατο στρατηγῆσας, μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον ἄνεσις κακῶν ἦν, καὶ ἤρχετο τὸ δεύτερον*. Cobet pro *ἀντιδόσεις* scribendum iussit *ἄνεσις* valde speciose. Tamen quamvis prono ad imitationes agnoscendas mihi non persuasit. Sed laudo Schweighaeuseri verba: »Cogitaveram *κακῶν ἐνδοσις* (intermissio malorum) sed nihil temere innovandum«; atque recte vertitur »ipso Sulla compensante calamitates a se illatas.« De Mend. tribus coniecturis v. adn. crit. ad h. l.

ἀπορριπτεῖν πολλὰ (ταῦτα) ἔς τινα (= *βλασφημεῖν*) 867. 26. 898, 21. — H. VIII 92 *ταῦτα μὲν... ἀπέρριψε ἔς Θεμιστοκλέα* cf. IV 142. I 153. VII 13. Luc.

ἀσκεῖν δικαιοσύνην: 293, 9... *ὅς... ἤσκει δικαιοσύνην, δικάζειν τοῖς ὑπηκόοις τὰ ἀμφίλογα*. — Hdt. I 96 *Ἀχιόκης δικαιοσύνην ἐπιθέμενος ἤσκει...* 97... *τοῖσι πέλας δι' ἡμέρης δικάζειν*. — (δ. *ἀσκ.* etiam att.)

ἀφειδῶς διδόναι 716, 4 (B. C. II 30) ... *ἐδίδον γὰρ ἀφειδῶς*. — H. I 163... *ἐδίδον δὲ ἀφειδέως*. (*ἀφειδῶς κτενεῖν* 522, 4. *ἀφ. φονεύειν* H. IX 39. Plut. Hdn. al.)

βουλεύειν δρασμὸν 515, 8 *ὡς δὲ... δρασμὸν ὁ Μιθριδάτης ἐβούλευε*. — Hdt. VIII 97 *Ξέρξης δὲ δρασμὸν ἐβούλευε*.

Hunc locum Appianum respexisse eo probabilius est quod quae de Mithridate narrantur, Xerxis fugam Appiano in memoriam facile revocabant: *ἐβούλευε, καὶ ἔφυγε νυκτὸς αὐτὸς μὲν ἐπὶ τῶν νεῶν ἐς Πάριον* (sicut Xerxem navibus profugisse nonnulli dicebant: Hdt. VIII 118) *ὁ δὲ στρατὸς αὐτοῦ κατὰ γῆν ἐς Λάμψακον*. Atque ut Mithridatis exercitus fame pestilentiaque in itinere laborabat, ita Mithridatis ad Cyzicum: Hdt. VIII 115 *πολεὴν κατηΐσθιον... ταῦτα δ' ἐπολεν ὑπὸ λιμοῦ. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμὸς... διέφθειρε. τοὺς δὲ καὶ νουσέοντας...* App. p. 515, 1 sqq. *ποηφαγοῦντες ἐνόσουν... λοιμὸν ἐπῆγεν ἐπὶ τῷ λιμῷ*. (NB. Hdt. VIII 117 *οὐδένα κόσμον ἐμπιπλάμενοι* (sc. post famem)... *ἀπέ-*

θνησκον... πολλοί: App. 916.6 *Λέκμῳ*... δ... στρατὸς ἐνόσει
πιμπλάμενος ἐκ λιμοῦ). — Praeter δρασμὸν βουλεύειν invenitur
 βουλεύειν ἀντομολίαν 511, 16. 519, 24. 1146, 12. —
 Hdt. β. δρ. V 124. VIII 100. (Med. VIII 4. 18. 65.) Pol. Plut. Arr.

ἐς γόνυ βάλλειν 829, 20 *Ῥώμην*, 280, 21 *τὴν Καρχηδο-
 νίων δύναμιν*. — καταβάλλειν 212, 18; ὄβριπται 858, 3; κλίνειν
 876, 26; πεσεῖν 244, 12. — Hdt. VI 27 (v. Wesseling). Aesch. Pers.
 930 (*ἐπὶ γόνυ κέκλιται*). Ael. V. H. 3, 17.

δεῖν ἂ ποιεῖν 522, 17 *διεφθείροντο*... βρόχοις δεῖν ἂ
 ποιοῦσαι. — Hdt. III 14 *κλαιόντων καὶ δεῖν ἂ ποιεῦντων*
 (comp. Mend.) cf. II 121 ε. V 41. VII 1. IX 33. Thuc. V, 42.
 Andoc. 1, 63. [Dem.] 25, 60. (Krüg.)

δονεῖσθαι πολέμοις 978, 25 *πάντα πολέμοις ἐδονεῖτο*.
 — Hdt. VII 1 *ἢ Ἀσίῃ ἐδονεῖτο ἐπὶ τρία ἔτεα καταλεγομένων*...
 cf. Herodian. 7, 5, 19.

δεύτερα τούτων 288, 14. — Hdt. III 80. VII 112.

δεύτερος οὐδενὸς 202, 18 *οὐδενὸς Καρχηδονίων δ*. — I
 23 *κιθαρωδὸν τῶν τότε ζόντων οὐδενὸς δεύτερον*.

Ἑλλάς γλωσσα 941, 16. — Hdt. VI 98. IX 16. Poll. (*Ἐ-
 φωνή*: Philostr. Luc. πόλις, χώρα, γυνή: Hdt. Tragg. D. H. Philostr.)

ἐς ἔσχατον κακοῦ περιελθεῖν 347, 23. *περιφέρειν* 787, 11.
λήγειν 1056, 6. cf. 659, 5. ἐς ἔσχατον λιμοῦ τετρομενός 907, 1.
 ἐ. ἐ. ἀφίχθαι λιμοῦ 908, 1. ἀπορίας 223, 7. κινδύνον 693, 24 (cf.
 Dem. 59, 1. Paus. 1, 9, 6). — Hdt. I 22 *λὴν τετροῦσθαι ἐς τὸ ἔσχα-
 τον κακοῦ*. II 129 *τετρομενός ἐ. τὸ ἐ. κ.* (attulit Mend., sed in-
 iuria inde (τὸ) ἐ. 659, 5 proposuit). ἐ. τ. ἐ. κακοῦ ἀπίχθαι VIII
 52. ἐς πᾶν ἤδη κακοῦ ἀπιγμένοι IX 118. cf. VII 118.

ἡ βηθὸν (κτείνειν) 103, 15 *κτείνειν*... ἅπαντας ἡ βη-
 θὸν cf. 148, 25. 247, 5. — Hdt. I 172 *ἐνδύντες τὰ ὄπλα ἅπαντες
 Καύνιοι ἡ βηθὸν* cf. VI 21 *πάντες ἡ βηθὸν*. Heraclit. fr.
 114 B. — Diod. Sic. Luc. al.

ἰᾶσθαι κακῶ τὸ κακὸν erat notum proverbium, sed
 haud scio an non fortuito simillima sint verba: 22, 18 *σὺ δὲ μὴ
 ἀνάτωρ κακῶ τὸ κακὸν ἰῶ* (cf. 567, 7 al.) — Hdt. III 53
μὴ τῆ κακῶ τὸ κακὸν ἰῶ. Aesch. fr. 339 N. *μὴ κακοῖς ἰῶ
 κακά*. alii. (Polyb. V 11).

λόγον διδόναι 268, 7 *καὶ λόγον αὐτοῖς διδόντες ὡς*. —
 H. I 34. 97. 209. ... Soph.

ἐπὶ λύμῃ »ludibrii causa« 51, 24 *ἦγεν ἀλχημάλωτον ἐπὶ λ.*

— H. II 121 δ: ἐπὶ λύμῃ ξυρῆσαι. III 14 κατίσας ἐπὶ λ. Ael. h. an. I 31. V 2. X 29.

μεγέθει μεγας 614, 7 ἀνὴρ μεγέθει μ. — I 51 μεγάθει μεγάλους. VII 117 μεγάθει μέγιστον. Arr. Paus. Aelian. I 55. II 11.

νύξ ἐπελθοῦσα 97, 21 ἐπέδραμον μέχρι νύξ ἐπελθοῦσα διέλυσεν. 116, 18 νύξ ἐπ. περιέσωσεν. — Hdt. VIII 11 ἀγωνιζομένους νύξ ἐπελθοῦσα διέλυσεν.

ὁ νοῦς τοῦ βουλευμάτος 575, 25 Γράκχω δ' ὁ μὲν νοῦς τοῦ βουλευμάτος ἦν οὐκ ἐς εὐπορίαν ἀλλ' ἐς εὐάνδριαν. — Hdt. I 216 νόος τῆς θυσιῆς (codd. νόμος. corr. Krüg.) IV 131 ἐπειρώτεον τὸν νόον τῶν διδομένων. IX 98 νόος τοῦ πρήγματος. (VII 162 νόος τοῦ δήματος v. edd.) Pol. Plut. Arr. Luc. Gramm. Arr. IV 1, 2 ὁ δὲ νοῦς τῆς πομπῆς ἐς κατασκοπὴν τι μᾶλλον ἔφερε. Tantam exemplorum copiam non adscripsissem — neque enim Herodotea imitatio certo demonstrari potest — nisi eis simul exponere voluissem falsum esse quod editores 663, 19 cum codicibus exhibent: ὁ μὲν δὴ νοῦς τὴν γνώμην ἐς αὐτὸν ἔφερε τὸν Σύλλαν (praecesserunt enim verba ὁ δὲ Σύλλας ἐπέστειλε τῷ Φλάκχω γνώμην ἐς τὸν δῆμον ἐσενεγκεῖν. . . ut aliquis in complures annos dictator diceretur). Iamdudum Musgrave coniecit τῆς γνώμης, quod coll. 575, 25. Arr. IV 1, 2 sine ulla dubitatione restituendum est. Mendelssohn τὴν γνώμην delere mavult.

(ἐπὶ ξυροῦ τῶν πραγμάτων ὄντων 759, 23. — Hdt. VI 11 ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα. Hom. K. 173. Theocr. Luc. Z. Τραγ. ο. 3: τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον κτλ. De hoc proverbio diiudicari nil potest).

παθήματα μαθήματα item proverbium, tamen lubet comparare 527, 6 (Mithr. 87) ἡγουμένου Τιγράνους αὐτῷ (Mithridati) γεγονεναὶ τὰ παθήματα μαθήματα. — Hdt. I 207 τὰ δέ μοι (Croeso) παθήματα ἐόντα ἀχάρτα μαθήματα ἐγεγόνεε.

πάντα εἶναι 710, 11 πάντ' ἦν ἐν Ῥώμῃ τότε Πομπήως. 821, 22 πάνθ' ὁ Καῖσαρ ἦν ἅπασιν (ἐν ἄπ. con. Schw.) — Hdt. III 157 πάντα δὴ ἦν ἐν τοῖσι Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος. Hdt. VII 156 ἦσαν οἱ πάντα αἱ Σινάκουσαι cf. Thuc. VIII 95. Dem. 18, 43. 23, 120. Luc. alii.

μέγα ποιεῖσθαι (= περὶ πολλοῦ π.) c. infin. 84, 24. 91, 1. 176, 22. 202, 25. — Hdt. V 24. VIII 3.

(προτιθέναὶ λόγον: 798, 23 λόγον ἐπὶ τῇ κύλικι

πρὸ θηκε, τίς ἄριστος ἀνθρώπων θάνατος... — Hdt. VIII 59
 Εὐρυβιάδην προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἴνεκεν... συνήγαγε...
 Eur. Med. 546 ἄμιλλαν λόγων. ¹⁾ ἀγῶνα Plat.; ἄθλα al. att.)

ῥιζοῦν ἀρχήν: 832, 2 τὴν ἀρχήν... ἐρριζωμένην ὑπ' ἐκε-
 νου, μειζόνως ἐκρατύνατο. — Hdt. I 60 τὴν τυρανίδα οὐκω

¹⁾ add. Xen. Hell. I 7, 5. Fortasse etiam apud alios reperitur haec locutio
 quae raritatis speciem non praebet. Fuerit igitur omnium tunc communis.
 Haud enim invideo, si decem aut viginti locutiones Herodoto eripiantur, atque
 multum abest ut cum Grundmanno sciam locutionem Thuc. I 15 οὐδεὶς πόλεμος
 ξυνέστη sine dubio Herodoto deberi et Thuc. I 49 ναυμαχία καρτερά «sump-
 tam esse ex Hdt. I 76 μάχη καρτερή» (Grdm. p. 71 cf. 72. 74. 64. 60 al.) Ta-
 men occasionem datam non praetermittam quin quanta fuerit Herodoti apud
 poetas aequalis auctoritas, paucis exemplis illustrem. Sophoclem illam orationem
 qua Antigona (acta fab. a. 441) vitam fratris iure esse carissimam dicit v. 905 sqq.,
 ad exemplum uxoris Intaphernis (Hdt. III 119) finxisse a multis conceditur.
 Multa alia collegit Nieberding, Sophocles u. Herodot, Neustadt O. Schl. 1875,
 ubi de Antig. 905 v. pg. 18 sqq. — Euripidem vero celeberrimos illos versus
 quos Cicero in Tuscc. I § 116 latine vertit, e Cresphonte petitos (frg. 452 N.):

Ἐχρῆν γὰρ ἡμᾶς σύλλογον ποιοῦμένους
 Τὸν φῦντα θρηνεῖν, εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά,
 Τὸν δ' αὖ θανόντα καὶ κακῶν ἠλλαγμένον
 Χαίροντας εὐφημοῦντας ἐκπέμπειν δόμων.

mibi persuasi sine dubio ex Hdt. V 4 imitatione expressisse:

Τραυσοί... τὸν μὲν γυόμενον περιεζόμενοι οἱ προσήκοντες ὀλοφύ-
 ρονται, ὅσα μιν θεῖ ἐπιτετέ ἐγένετο ἀνακλησα κακά... τὸν δ' ἀπογινόμενον
 παίζοντες τε καὶ ἠδόμενοι γῆ κρύπτοισι, ἐπιλέγοντες, ὅσων κακῶν ἐξ-
 ἀπᾶλλαθεῖς ἐσσι ἐν πάσῃ εὐδαιμονίῃ. Rationes chronologicae optime con-
 veniunt. Herodoti enim historias 429/428 confectas esse Kirchhoff demonstravit,
 Cresphontes fabula acta est anno 429 (quem nimirum praefero) aut 427 secundum
 Wilamowitzii rationes. Comparatum esse illum locum iam a Bouherio et Da-
 visio ad Cic. Tuscc. I. I. dixit Valckenaer, sed nemo quod sciam imitationem
 agnovit. Nonnullos alios Euripideos locos cum Herodoteis breviter comparavit
 Wehrmann, I. I. p. 21 adn. 3. — Atque etiam Aristophanem Herodoti libros bene
 novisse cognoscitur e parodia in Avibus (acta 414) v. 1145: οἱ χῆνες ὑποτύπτοντες
 ὄπισθε ταῖς ἄμυαις | ἐς πᾶς λεκάνιας ἐνέβαλλον αὐτὸν (sc. τὸν πηλὸν) τοῖν ποδοῖν (sc. ad ne-
 phelococcygiae muros aedificandos). cf. Hdt. II 136 ex pyramidis titulo: κοινῶ γὰρ
 ὑποτύπτοντες ἐς λίμνην, ὅτι πρόσσχοιτο τοῦ πηλοῦ... πλίνθους εἴρυσαν. cf. III 130.
 Etiam collatis Ar. Av. 542: Hdt. I 179., Av. 1126: Hdt. I 179, Av. 1130: Hdt.
 II 127 idem apparet. (v. interpp.) Quod autem Aristophanes in tot locos et
 Herodoti et multorum poetarum iocatus est, a multis Atheniensibus illos iocos
 intellectum iri speravisse eum statuendum est. Nec spem eum fefellisse creden-
 dum est. Alcaei quidem carmina Athenis tunc satis nota fuisse vel inde
 mihi probari videtur quod Thuc. I 69 τὸν τε γὰρ Μῆθρον αὐτοὶ ἴσμεν ἐκπε-
 ράτων γῆς... ἐλθόντα scripsit, Alcaeus (frgm. 33) Ἥλθε ἐς ἐκπερά-
 των γῆς... scil. ex Babylonia. (cf. frg. 48.)

κάριτα ἐρριζώμενην. . . I 64 ἐρριζώσε τὴν τυρανίδα.
σέλας ἐξ οὐρανοῦ 753, 10. — Hdt. III 28 σέλας. . . ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ καίσχειν.

συνεστῶσης ἔτι τῆς μάχης 53, 10. 905, 12. 155, 20
συνεστῶτων ἐκαίρων »congressis« cf. 231, 4 Μασσανάσσου καὶ Ἄντι-
βου συνεστῶτων — H. I 74 τῆς μάχης συνεστεώσης.
VIII 79 συνεστηκότων τῶν σιραιηγῶν »altercantibus.« — Hom. Ξ 96
πολέμοιο συνεσταόιος. πόλεμος ξυνέστη Thuc. I 15. cf. Plat. Soph.
246 C. Isocr. 4, 71. Polyb. Arr.

ἢ συντομώτατόν ἐστιν ἐπὶ τὴν Ῥώμην 154, 2. — H.
II 158 τῇ δέ. . . συντομώτατόν ἐστι ἐς. . . (att. ἡ σύντομος).

συντρέχειν ἐς τὸ αὐτὸ in suffragio: 577, 5 συνδρα-
μουσῶν ἐς τὸ αὐτὸ σὺν ὄργῃ τῶν προτέρων ἐπικαίδεκα. . .
φυλῶν (tribus). 249, 15 ψῆγον ἦται καὶ ἐς τὴν Σκιπῶνος γνώμην
αἰ πλεονος συνέδραμον. — Hdt. I 53 ἀμφοτέρων ἐς ταὐτὸ
αἰ γνώμαι συνέδραμον.

συχνά τῆς Ἀσίας. . . διηρηάζετο 500, 10. — Hdt. III 39
συχνάς τῶν νήσων. . . ἀραιρήκε. VII 154. IX 16. 89. al.

χειμῶν ὑπολαμβάνει: 43, 18 ἀναχθέντα δ' αὐτὸν. . .
χειμῶν ὑπέλαβε. καὶ τῶν νεῶν τὰς μὲν κατέδρασε. . . τὰς δ'
ἐς τὴν γῆν ἐξέριψεν. — Hdt. VII 170 ὑπολαβόντα σφέας χει-
μῶνα μέγαν ἐκβαλεῖν ἐς τὴν γῆν cf. VIII 118. (Theophr.)

Haec sunt quae ab Herodoto potissimum mutuatus esse videatur Appianus nomina, verba, locutiones. Absolvi quaestionem de imitationibus Herodoteis institutam. Nonnullas me omisisse, nonnullas fortasse falso attulisse minime nego. Sed paucas esse et leves prae eis quas recte invenerim, confido. Multa consulto omisi; nam in similitudinibus niti nolui, si certa imitationis indicia deerant. Deerant enim his quoque in locis, quamvis essent aut casu aut arte similes:

<p>623, 26 (B. C. I 60) ὧδε μὲν αἰστάσεις ἐξ ἱρίδος καὶ γιλονεικίας ἐπὶ φύρονς καὶ ἐκ φύρων ἐς πολέμους ἐντελεῖς προέκοπτον καὶ. . . 570, 8 (B. C. I 6) ὧδε μὲν ἐκ στάσεων ποικίλων ἢ πολιτεία Ῥωμαίοις ἐς ὁμόνοιαν καὶ μοναρχίαν περιέστη.</p>	<p>Hdt. III 82 ἐς ἕχθρα μεγάλα ἀλλήλοισι ἀπινύονται, ἐκ τῶν στάσεις ἐγγίνονται. ἐκ δὲ τῶν στασίων φύρος. ἐκ δὲ τοῦ φύρου ἀπέβη ἐς μοναρχίην καὶ ἐν τούτῳ διέδεξε ὄσω ἐστὶ τοῦτο ἄριστον. (δῆμον τε αὖ ἄρχοντος ἀδύνατα μὴ οὐ κακότητητα ἐγγίνεσθαι.)</p>
---	--

Novit sine dubio Appianus et probavit illam Darei orationem (III 82) qua monarchiam laudavit (v. pg. 5.).

605, 7 Ἰταλοῖς δ' ἦσαν μὲν στρατηγοὶ καὶ κατὰ πόλεις ἕτεροι, κοινὸν δ' ἐπὶ τῷ κοινῷ στρατῷ... καὶ τοῦ παντὸς αὐτοκράτορες T... cf. 479, 13 καὶ στρατηγοὶ αὐτῶν¹⁾ ἦσαν μὲν καὶ κατὰ μέρος ἑκάστω, ²⁾ αὐτοκράτωρ δ' Ἰσθλαος ἐπὶ πᾶσιν.

ἑκάστων propono ex Thuc.

387, 12 ἀγαθῶν ἐνταῦθα τῶν Αἰτωλῶν γενομένων.

593, 8 καὶ τὸ μὲν Νωρίον πάθος ὧδε ἐσιγήθη.

(Utroque loco de eadem silentio compressa narratum est.)

Sed desinam eiusmodi plura affere, ne dubiis argumentis certorum fidem imminuam. »πολλάκι καὶ τὸ σεσωπαμένον εἰθνηταὶν μελῶ γερεῖ« etiam in talibus rebus. Quae demonstrata sunt, magis demonstrari vix possunt. Argumentorum autem et exemplorum omni genere comprobasse mihi videor quanto opere Herodotum imitatus esset Appianus. Tamen erraret qui prae Herodoteis imitationibus Thucydideas esse exiguas putaret. Nam si quis etiam illas colligere aliquando studuerit, (quarum aliqua pars iam apud Popponem in Prolegg. ad Thuc. Vol. I 1. p. 370 et in adnotationibus congesta invenitur) haud multo minorem messem faciet, modo quae Thucydidi et Herodoto communia sunt, denuo computet. Omnino, nisi periculosius esset de universae elocutionis imitatione iudicare, dicerem eius habitum atque speciem Thucydidis quam Herodoti esse similio-rem, sed condimenta narrationis et ornamenta ex Herodoto potius

Hdt. VII 204 τούτοις ἦσαν μὲν ἑνὴν καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ κατὰ πόλεις ἑκάστων, ὁ δὲ... καὶ παντὸς τοῦ στρατεύματος ἡγούμενος... ἦν Λεωνίδης... cf. Thuc. I 46 στρατηγοὶ δὲ τούτων ἦσαν μὲν καὶ κατὰ πόλεις ἑκάστων, Κορινθίων δὲ Ξ. Thuc. II 83 στρατηγοὶ δὲ ἦσαν μὲν καὶ κατὰ πόλεις ἑκάστων.

H. V 2 τότε δὲ ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γενομένων τῶν Περσίων.

H. V 21 ὁ μὲν ἑνὴν τῶν Περσέων τοῦτων θάνατος οὕτω καταλαμψθεὶς ἐσιγήθη.

¹⁾ αὐτοῖς conii. Mend. propter 605, 8. at cf. Thuc. I. 1.

²⁾ ἕτεροι propter 605, 8 conii. Mend.; ἑκάστοις Nauck.

deprompta esse. Imitationum autem Herodotearum maximam quidem partem Appianus ex primo libro hausit, sed multas etiam ex libris III. V—IX.; paucas ex II. et IV. Quoniam igitur summo studio summaque opera Herodotum imitati sunt et Appianus et Arrianus, Pausanias, alii, clarissime apparet quanta auctoritate floruerit etiam illis temporibus Herodotus ille quem legent homines et diligent

ἔστ' ἄν καὶ εἰς περιῆκ φιλολόγων.

II. De Appiano hiatus vitandi studioso.

Num Appianus etiam in hiatu vitando aliquod studium collocasset cum quaerere, primum paucis paginis extra ordinem perlectis illud videbatur negandum esse. Deinde autem, cum Appianum paene constanti usu ita in scribendo variare animadverterem ut $\alpha - \delta \acute{\alpha} \pi \epsilon \rho$ post vocales potissimum, $\delta \sigma \pi \epsilon \rho$ post consonas, item $\delta \pi \epsilon \rho$ ante vocales, δ ante consonas fere poneret, secus iudicandum esse haud invitus intellexi.

Quare certi aliquid de ea re discere cupiens ante omnes Benseleri illum celeberrimum de hiatu librum adii, ex quo quod solum de Appiano expositum inveni, huc transferam. Dicit enim Benseler, postquam de hiatu apud Dionysium Halicarnassensem pgg. 548—556 uberius disputavit, in fine libri sui pg. 557 haec: »Ceteri autem historici usque ad Byzantinos aut eandem fere viam quam Dionysius in scribendi genere sunt secuti, aut hiatus prorsus neglexerunt. Ad eos qui ad vocalium concursus animos attenderunt, sed non ita ut severe et strenue in hac re versarentur, referes Diodorum Siculum Iosephum (...) et Appianum.« Sed quanam esset Dionysii ratio, Benseler non ad liquidum perduxit, cum enumeraret tantum magnam hiatus copiam, non in genera disponderet.

Post Benselerum vero nemo, quantum scio, apud Appianum in eam rem satis inquisivit nisi quod Hermannus de Rohden in dissertatione quae »de mundi miraculis« inscribitur, obiter et falso dixit: »post breves vocales accentuque carentes saepius hiatus admisit Appianus.«¹⁾ Atque

---

¹⁾ Diss. in. Bonnæ 1875 pg. 37. — Illud iudicium paucis tantum Appiani capitibus perlectis videtur latum esse, nam quantum distet a vero, ipse de Rohden sine dubio sensisset, si quod in animo sibi esse dixit (pg. 36), ut de omnibus illis scriptoribus inde ab II. p. Chr. saeculo copiose et accurate alio loco dissereret, adhuc praestitisset.

Mendelssohn ille quidem Appiani oditor de ea re aut non quaesivisse aut plane desperasse videtur, quoniam etiam novos hiatus in verborum contextum coniecturis intulit. Anno autem proximo Franciscum Krebs in libro qui »Die Praepositionsadverbien in der spätern historischen Gräcität« inscribitur, septem paginis (pgg. 11—17) etiam de hiatu apud omnes illos historicos disputavisse cognoscebam ex »Literar. Centralbl.« 1885 nr. I. Quae disputatio cum ad singulos ocos parum pertinere videretur quippe qua in paucis paginis de tot-scriptoribus ageretur, ipse de hiatu apud Appianum quaestionem de integro institui, qua quod cognovisse mihi videor statim proferam. Appianus enim concursum vocalium fere vitavit sicut Demosthenes, sed ubi aut elisio vel crasis vel aphaeresis vel synzesis (interdum etiam violentior) poetarum more valebat aut vitari hiatum difficile erat (velut in nominibus propriis, numeralibus, aliis), ibi interdum admisit, atque id rarius in orationibus, saepius in narratione.

Neque frustra me illi legi, qualiscunque est, statuendae operam dedisse cognovi, cum Krebsii observationes nondum ab aliis refutatas legerem. Contendit enim vir doctus (pg. 11) Appianum aequae Arrianum aliosque hiatum nulla prorsus cura adhibita utique admisisse. Quae ut de Arriano recte dicta sunt, ita falso de Appiano. Nam inter Appiani rationem et Arriani quantum intersit hac in re, cognoscere debet quicumque vel primum utriusque scriptoris caput legerit, quia, cum Arrianus tredecim gravissimos hiatus ibi admiserit, Appianus nullum aut unum praebet.

Atque Appianum ad vocalium concursus animum attendisse primum probabo ex illius usu scribendi secundum euphoniā variato.

Hiatus vitandi tres sunt modi. Verba enim aut apte collocantur, aut ipsa, si fieri potest, casibus vel numero variantur, aut synonymis commutantur. Hunc autem synonymorum usum exemplis ex Appiano petitis iam illustrabo. Atque cum notum sit posteriores scriptores sicut coniunctionem *καλεσθ* etiam *καλτοι* cum participio verbi struxisse, Appianus ita variat hunc usum, ut *καλτοι* semper ante consonas, *καλεσθ* ante vocales adhibeat. Habeas locos: *καλεσθ* 67, 5. 202, 19. 311, 12. 318, 5. 422, 13. 440, 4. 549, 9. 555, 3. 694, 7. 806, 2. 810, 21. 835, 20. 906, 4. 909, 20. 926, 23. ... *καλτοι* 110, 6. 553, 8. 556, 19. 787, 8. 910, 13. 969, 11.

Iam vero *ἀνεσ* praepositionem quae in scribendi usu (primo p. Chr. saeculo) magis magisque prae *χωρησις* vocabulo obsolescebat,

quia hiatus duas ansas praebebat, Appianus non vitavit, sed nusquam ante vocalem admisit. Exempla sunt luculenta: ἄνευ παραγέλματος 302, 5. 653, 15, sed post voc. χωρὶς ἐπαγγέλματος 540, 1. 628, 15. — ἄνευ προστάγματος 1133, 2. ἄνευ τοῦ κοινού 458, 10. ἐπὶ τῷ ἄνευ ψηφίσματος ἐμβαλεῖν 421, 15. sed ὅτι χωρὶς ψηφίσματος ἐς Αἴγυπτον ἐσέβαλεν. Similiter χωρὶς ante vel post vocales 60, 2. 416, 8. 629, 15. 655, 2. 658, 1. 680, 7. 691, 4. 782, 20. 822, 16. 1000, 17; inter consonas: 840, 17, 20. 1015, 16. (χωρὶς δίκης, τόλμης).

Hiatus non minus obnoxium erat adverbium ἄφνω: Appianus semper inter consonas posuit, aut pro eo synonymum ἀλφνιδιον vel ἀλφνιδίως adhibuit: 177, 11 στρατοῦ τοσοῦδε σφίσι ἐπιστάντος ἄφνω. 193, 24 περιεστῆκε τὴν στρατιὰν ἀπλισμένην ἄφνω. 871, 10 Καίσαρος ἐν τῷ βουλευτηρίῳ σφαγέντος ἄφνω. cf. 82, 11. (186, 20). 190, 11. 211, 25. 218, 12. 304, 13. 342, 12. 366, 6. 429, 14. 474, 18. 531, 1. 579, 24. 601, 15. 609, 20. 615, 9. 720, 10. 727, 9. 777, 1. 925, 26. (926, 19). 936, 16. 955, 2. Nusquam hiatus. Sed 47, 2 ἀλφνιδίως ἐπιπεσόντες. 159, 5 πῦρ ἀλφνιδιον ἐξέφυραν. 189, 5 στρατιᾶ... ἀλφνιδιον ἀπολωλύα. 903, 15 ἀλφνιδιον ἐπεφάνετο. 1000, 13 ἐπέπεσον ἀλφνιδιον αἰ πύλαι. 283, 2 Ἰμλκωνος ἀλφνιδιον αὐτῷ... προσπεσόντος. Itaque sine ulla dubitatione contendere potest Cobetum (Mnemos. X) iniuria ἄφνω ex ἀφρανῶς elicere hoc loco: 1145, 20 (Πομπήιος)... διέπλευσεν εἰρεσία... καὶ τοῖς προσφύλαξι τῶν... νεῶν οἷα σκηπτὸς ἀφρανῶς ἐμπλιτων καὶ ἐς ἀφανῆς ἀναχωρῶν ἤρει... cf. etiam 286, 20 ἐφίπτατο ἐξ ἀφρανῶς ὡς τις ἀετός, καὶ λυμηνάμενος ἀπεπῆδα. Optime igitur ἀφανῶς legitur.

Iam vero ὥστερ in sententiis comparativis a praecedentibus verbis semper pausa seiungitur. Tamen noluit Appianus illud post vocales admittere, sed usurpavit vocabulum καθάπερ, ne post consonas quidem inusitatum: 506, 3 πᾶσιν, ὥσπερ εἰώθει, προὔθει. 793, 7 ἀληλιμμένους, ὥσπερ εἰώθασιν οἱ... 1180, 7... τῆς νυκτός, ὥσπερ ἦν ἔθος, sed 161, 21 ἐφ' ἐαυτοῦ, καθάπερ εἰώθασιν... 333, 2 αὐτῷ, καθάπερ εἰώθεσαν. 760, 22 τέλει, καθάπερ ἦν ἔθος αὐτῷ. Item 1151, 22 τὸν δὲ Καίσαρα ὁ Πομπήιος, ὥσπερ ἦν, ὑπολαβών... sed 741, 3 ἐν μεγίστῳ, καθάπερ ἦν, τιθέμενος. 786, 12 ἀνέστησε τὸν νεῶν, ὥσπερ ἠῤῥατο. sed 698, 20 ἅπαντα ἐκύρου, καθάπερ ὑπέσχετο. De ὥσπερ cf. etiam 8, 3. 11, 22. 256, 4. 377, 7. 391, 15 = 397, 10. 397, 24. 403, 21. 538, 21.

887, 4. 1088, 20. 1132, 20. 1137, 26. De $\kappa\alpha\theta\acute{\alpha}\pi\epsilon\rho$ 46, 18 101, 6. 217, 18. 256, 12. 313, 20. 330, 22. 345, 14. 39², 19. 546, 17. (617, 9). 634, 6. 704, 1. (764, 6). 767, 7. 790, 21. 1094, 23. 1107, 14. 1110, 18. (1112, 20). 1124, 4. 1131, 8. 1139, 23.

Iam comparentur inter se formae pronominis relativi δ , $\delta\pi\epsilon\rho$ et $\acute{\alpha}$, $\acute{\alpha}\pi\epsilon\rho$.

δ ante vocales non invenitur apud Appianum nisi sexies anto ϵ : δ $\acute{\epsilon}\beta\omicron\iota\lambda\epsilon\tau\omicron$ $\acute{\epsilon}\kappa\alpha\sigma\tau\omicron\varsigma$ 293, 4. δ $\acute{\epsilon}\gamma\acute{\omega}$ 484, 25. δ $\acute{\epsilon}\nu\alpha\gamma\chi\omicron\varsigma$ 715, 12. δ $\acute{\epsilon}\pi\iota$ 1034, 2. δ $\acute{\epsilon}\tau\iota$ 1027, 7. δ $\acute{\epsilon}\mu\alpha\theta\omicron\nu$ 800, 3. Contra $\delta\pi\epsilon\rho$ vicies quater ante δ , η , $\omicron\iota$, η , $\acute{\epsilon}\pi\iota$, $\acute{\epsilon}\kappa$, $\acute{\epsilon}\nu$, $\acute{\epsilon}\pi\epsilon\iota$, $\acute{\epsilon}\sigma\tau\acute{\iota}\nu$ (5), $\acute{\alpha}\nu\tau\acute{\omicron}\varsigma$, $\omicron\upsilon\delta\acute{\epsilon}$, $\acute{\alpha}\pi\alpha\sigma\iota$, $\acute{\alpha}\rho\kappa\acute{\epsilon}\sigma\iota$, $\acute{\alpha}\nu\tau\iota\acute{\alpha}\xi\alpha\varsigma$, $\eta\gamma\epsilon\tau\omicron$: 256, 23. 398, 13. 404, 4. 430, 11. 430, 21. 442, 17. 443, 23. 516, 24. 521, 4. 557, 8. 613, 2... Cum igitur hiatus vitandi studium hic valere videatur, multo difficilius iudicatur de $\acute{\alpha}$, $\acute{\alpha}\pi\epsilon\rho$. Contrariam enim in partem $\acute{\alpha}$ tricies bis, $\acute{\alpha}\pi\epsilon\rho$ quattuordecies tantummodo exstat. Quanquam autem ex illis XXXII maior pars invenitur ante $\acute{\epsilon}$ (XV ante augmentum syllabicum, VI ante $\acute{\epsilon}\pi\iota$, $\acute{\epsilon}\varsigma$, $\acute{\epsilon}\kappa$, $\acute{\epsilon}\kappa\alpha\iota\omicron\varsigma$, $\acute{\epsilon}\chi\omega$), tamen alia ante η - $\acute{\epsilon}$ - $\acute{\iota}$ - $\acute{\iota}$ ($\eta\gamma$, $\eta\tau\omicron\nu\eta$, $\acute{\epsilon}\lambda\lambda\eta\chi\epsilon\iota$, $\acute{\upsilon}\mu\epsilon\iota\varsigma$, $\acute{\upsilon}\pi\acute{\epsilon}\sigma\chi\epsilon\tau\omicron$ cet.) Numeri sunt hi: $\acute{\alpha}$ 126, 4. 156, 2. 158, 13. 265, 16. 275, 1. 302, 21. 359, 3. 410, 7. 631, 21. 644, 11. 666, 21... $\acute{\alpha}\pi\epsilon\rho$ positum est ante δ , η , $\omicron\iota$, $\omicron\upsilon\kappa$ (3), $\acute{\epsilon}\gamma\acute{\omega}$, $\acute{\alpha}\pi\alpha\tau\alpha$, $\acute{\alpha}\nu\omega\theta\epsilon\nu$, $\zeta\acute{\epsilon}\tau\omicron$, $\eta\theta\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\nu$, $\acute{\alpha}\nu\tau\acute{\omicron}\varsigma$ (3): 106, 24. 158, 22. 203, 20. 376, 8. 451, 26. 537, 22. 522, 21. 586, 5. 754, 1. 861, 3. 865, 9. 867, 9. 1012, 13. 1090, 7.

Si licet ex his exemplis aliquid certi statuere — nam saepe particulam $\pi\epsilon\rho$ non solius euphoniae causa adiungi vix est quod memoretur, quanquam nusquam ante consonas $\delta\pi\epsilon\rho$, $\acute{\alpha}\pi\epsilon\rho$, si recte observavi, exstant — Appianus illud simplex δ nisi ante $\acute{\epsilon}$, $\acute{\alpha}$ ante δ , $\omicron\iota$, η , $\omicron\upsilon\kappa$, $\acute{\alpha}$ - $\acute{\alpha}$ - consulto videtur vitasse. Quod igitur Bekker ad 126, 10 $\acute{\alpha}$ ($\omicron\upsilon\kappa$) $\acute{\epsilon}\mu\epsilon\lambda\lambda\epsilon$ coniecit, sex illis exemplis ($\delta\pi\epsilon\rho$, $\acute{\alpha}\pi\epsilon\rho$ $\omicron\upsilon\kappa$) refutatur. Neque persuadere mihi possum Appianum admisisse $\acute{\alpha}$ δ in his verbis excc. Constantt: p. 41, 17... δ $\Pi\acute{\upsilon}\rho\omicron\varsigma$ ... $\acute{\epsilon}\pi\epsilon\nu\omicron\epsilon\iota$. $\kappa\alpha\iota$ $\tau\omicron\upsilon\varsigma$ $\acute{\alpha}\iota\chi\mu\alpha\lambda\acute{\omega}\tau\omicron\upsilon\varsigma$ $\acute{\epsilon}\varsigma$ $\tau\omega\eta\nu$ Κροντων $\tau\eta\nu$ $\acute{\epsilon}\sigma\omicron\rho\tau\eta\nu$ $\acute{\epsilon}\pi\epsilon\mu\pi\epsilon\nu$, $\acute{\epsilon}\sigma\tau\acute{\iota}$ $\phi\acute{\iota}$ $\delta\epsilon\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\eta\varsigma$ $\mu\acute{\epsilon}\nu$ $\tau\eta\varsigma$ $\pi\acute{\omicron}\lambda\epsilon\omega\varsigma$ $\acute{\alpha}$ δ $\Pi\acute{\upsilon}\rho\omicron\varsigma$ $\pi\acute{\rho}\omicron\tau\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\iota$ $\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\nu$ ... $\mu\grave{\eta}$ $\delta\epsilon\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\eta\varsigma$ $\delta\acute{\epsilon}$ $\acute{\epsilon}\sigma\omicron\rho\tau\acute{\alpha}\sigma\alpha\nu\tau\alpha\varsigma$ $\acute{\epsilon}\pi\alpha\nu\acute{\iota}\kappa\epsilon\iota\nu$ $\acute{\epsilon}\varsigma$ $\acute{\alpha}\nu\tau\acute{\omicron}\nu$. Facillimum videtur esse alterum illud δ II. delere, sed etiam $\acute{\alpha}$ ($\pi\epsilon\rho$) δ $\Pi\acute{\upsilon}\rho\omicron\varsigma$ $\pi\acute{\rho}\omicron\tau\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\iota$ $\acute{\alpha}$ II. $\pi\acute{\rho}\omicron\tau\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\iota$ vel aliquis scribat.

Ceterae pronominis relativi formae, quae quidem in vocales desinunt, in singulari numero sunt η , η , ϕ , in plurali $\omicron\iota$, $\acute{\alpha}\acute{\iota}$. Hae usquam apud Appianum cum $\pi\epsilon\rho$ coniunctae exstant, illae octies

cum περ. tredecies (V + VIII) sine περ: ἡ ἐς 1036, 19. — ἴγερην 191, 5. — ἀπὸ 546, 8. ἡ Ἀταβυρίων. 465, 17. φ̄ εἴρητο 26, 24. ἡ, φ̄ ὄνομα VIII: 106, 17. 107, 24. 114, 20. 232, 16. 350, 21. 361, 16. 675, 18. 848, 5. ἡ περ ἐστίν 990, 18. ἡπερ ἐβούλετο 81, 17. 990, 18 ἡπερ αὐτός 405, 12. φ̄ περ ἐβούλετο 927, 20. οὐ περ 260, 24. 1166, 17. 1170, 5 (εἰώθασι, ἦν, ἔχων). οἶ, αἰ tricies quater ante diversas vocales inveniuntur (59, 6. 64, 6. 122, 4 cet.); οἶπερ, αἶπερ nusquam usurpavit Appianus, qua in re valde differt a Polybio qui libentissime hoc euphoniae auxilium arripuit. (Cf. Kaelker, de elocutione Polybii in Leipzig. Stud. III 245 sqq.)

Sed iam misso pronomine relativo ad certiora argumenta redeamus, qualis est diversus usus praepositionum ὑπὸ et πρὸς. Ubique enim illa (sc. cum genitivo structa) vetabatur hiatu, hanc Appianus usurpavit. Sic 338, 6 τί παθόντες ὑπὸ Περσῶς; 293, 26 Ῥωμαίων δ' ὑπ' ἐμοῦ κακὰ πολλὰ πεπονθότων — sed 453, 5 πάσχειν ἄχαρι πρὸς Νικομήδους. 22, 13 πολλὰ πρὸς αὐτοῦ πεπόνθασιν. Similiter 438, 24 ρικάτωρ ὑπὸ τῶν Σύρων. ὠνομάσθη. sed 438, 15 σπηρ καὶ ὄδε πρὸς τῶν Σύρων ὀνομασθεῖς. Cf. 52, 11. 112, 17. 200, 3. 228, 19. 276, 10. 323, 15. 336, 10. 347, 15. 357, 22. 491, 10. 568, 13. 606, 19. al. Ceterum πρὸς etiam ante consonas invenitur; cf. 12, 4. De ἀμφι et περι cf. 972, 25 post cons. ἀμφι τινι λόγῳ σταθμείουσι. 1178, 8 post voc. περὶ λόγῳ τινι.

Atque euphoniae studium etiam eo conspicuum est quod ἡ οὐς plerumque ante vocales legitur (129, 19. 133, 6. 649, 13. 652, 19. 1128, 26.), ἔω ante consonas (753, 17). Huc referas etiam quod nonnunquam inter πρὸς εταξε et ἐκ ἐλευσε variatur. v. 137, 3. 591, 7. 609, 2. 743, 16. . . . Simili modo differunt εἴρηται et λέλειπται. Nam quid aliud causae cogitari potest. quod 438, 12 ὡς μοι καὶ περι τοῦδε εἴρηται. sed 440, 23 ὡς μοι λέλειπται (cf. 911, 11) legitur? Eo minus veri simile est 437, 18 περι οὐ μοι πάλαι εἴρηται Ῥωμαίους πεπολεμηκότος recte legi, sed nihil certi statui potest utrum προεἴρηται (224, 17. 531, 19. 738, 8.) an πολλὰ praestet scribere.

Difficile vero est iudicium de ἔως et μεχρι coniunctionibus temporalibus. Quanquam enim inter has subtile aliquid discriminis statuere licet quod breviter sic definiiri posse puto, ut ἔως »donec tandem« significet, μεχρι »donec postremo« verti possit, tamen adeo raro post μεχρι hiatus intercedit, tam saepe post ἔως vocalis sequitur, ut studium suspicaris.

Sed abstinere exemplis afferendis, nam qui nimium probare vult, nihil probat: *μέχρι* ante voc. sicut *περι* concedatur.¹⁾ Nunc vero pauca exponam de ea ratione hiatus vitandi, quae in mutatione casuum aut numeri posita est. Conferantur enim 162, 13 *καὶ τῆς ἐπιούσης ἐξέτασεν* et 162, 16 *τῆ δ' ἐπιούσῃ κατέβαινον* cf. 1048, 14. 1149, 5. In verbo *κελεύειν* struendo praefert Appianus dativum casum maxime si is cui imperatur aliquid, praesens adest aut si ab infinitivo alter accusativus personae pendet. Tamen accusativum ponit ante vocalem, velut 616, 5. 801, 4.

Deinde variat inter *πόλεμον, ἔργον* et *πολέμων, ἔργων*: 488, 25 *πολλὰ μὲν ἐγίνετο [ἐπ'] ἀμφοῖν*²⁾ *ἔργα πόλεμον, γωνταν δὲ...* sed 252, 22 *πολλὰ αὐτοῖς ἔργα πόλεμων ἐς ἀλλήλους γίνεταί.* 551, 14 *εἶναι...* *ἔργα πόλεμων, ὧν...* 624, 6 *ὅσα ἄλλα πόλεμων ἔργα* — 77, 12 *εἶχετο τοῦ ἔργου προθύμως*, sed 163, 1 *ὅταν αἱ φάλαγγες ἔργων ἔχωνται.*

Ad 252, 22 Mend. proposuit *ἔργα πόλεμου*, sed refutatus est iam a Bitschofskio (*Zeitschr. f. östr. Gymn. XXXIII* 443) locis 551, 14. 624, 6 allatis. — Ad 163, 1 Mend. proposuit *(τοῦ) ἔργου*, Nauck *φαλ. ἐπερχονται*. A neutro ratio perspecta est.

Inter *ἐν ἀπορορήτῳ* et *ἐν ἀπορορήτοις*: 261, 2 *οἷς ἐν ἀπορορήτῳ [ἐ]λέλεκτο* cf. 262, 6. 901, 20 *αὐτῷ... ἐν ἀπορορήτῳ*

¹⁾ Polybius et alii facile vitaverant hiatus cum *μέχρις* scriberent, sed ab Appiano haec forma, quae identidem in libris invenitur, abiudicanda est. Cf. Schweigh. t. III p. 112. Pro praepositione usurpata *μέχρι* cum genitivo struitur aut, si finis itineris continui vel regionis indicatur, *μέχρι ἐπί* c. acc. Sed si *ἀπό* (*ἐκ*) praecedat, solum *ἐπί* ab Appiano poni solet. Itaque nescio quo errore perductus Krebs, vir ceteroquin de praepositionibus et adverbis bene meritis, contenderit (pg. 40): »Es ist Aufgab der besonnenen Kritik, den herrschenden Sprachgebrauch zu erforschen, ... ergo (*μέχρι*) inserendum esse his in verbis: Syr. 62 (p. 433, 26) *ἦρχε τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἐπὶ Εὐφράτην μόνων.* At paucis ante capitibus legitur p. 426, 2 *ἀπὸ γὰρ Φρυγίας ἐπὶ ποταμὸν Ἰνδὸν ἄνω πάντα Σελεύκῳ κατήκουεν.* Item 423, 21 *ὅσα ἄλλα ἐκ Μήδων ἐπὶ τὸν Ἑλλησποντον ἔθνη.* Item 562, 4 *κρησίων τε ἐνεπιπλητὴν θάλασσαν ἀπὸ Κιλικίας ἐπὶ στήλας Ἡρακλείους.* Item 562, 9. 612, 18. 835, 2. Satis igitur superque refutatum est illud (*μέχρι*) *ἐπί*. Eadem autem exempla valent etiam ad haec Krebsii verba (l. l. pg. 39) refellenda: »Auch Illyr. 1 werden wir der Wahrheit näher kommen, wenn wir (*ἕως*) *ἐπὶ ποταμὸν Ἰστρον* lesen«. Ill 1 (346, 3) *Ἰλλυριοὺς Ἕλληνας ἡγοῦνται τοὺς ὑπὲρ...* *Θράκην ἀπὸ Χαόνων καὶ Θεσπρωτῶν ἐπὶ ποταμὸν Ἰστρον* recte tradita sunt. Sed quod Mithr. 11 (450, 4) *ἐλεγάτησεν (ἕως) ἐπὶ πόλιν Ἀμαστριν* proposuit, non refragor. (*ἐπί* post vocalem 369, 24 invenitur.)

²⁾ [ἐπ'] delevit Mend.; solus cod. a. omisit, sed *ἐπ' ἀμφοῖν* breviter dictum est pro *ἐφ' ἑκατέρας τάξεως*.

[ἐ]λέλεκτο. ¹⁾ 68, 20 ἐν ἀπορρήτοις ἔγραφε cf. 461, 20. Tum etiam haec verba inde explicantur 502, 9 αἰ δὲ (sc. πόλεις) τὰ γυμνάσια ἢ τεῖχος ἢ λιμένας. . . ἐπετίθεντο (oppignerabant). Nam τεῖχη ἢ. quod Mend. coniecit, noluit Appianus scribere. Inconcinuitatem numeri cacophoniae praetulit.

Atque tertia hiatus vitandi ratio, quae etiam prima vocetur — nam et promptissima et frequentissima est — constat in apta collocatione verborum. Cuius multa exempla afferre longum est, luculenta quaedam sufficiant: 183, 25 διαδραμοῦμαι μὲν ἐπὶ τι τῶν στρατοπέδων ἐγὼ τῶν Ῥωμαίων. 257, 8/9 ἐπεὶ καὶ αὐτῷ μόλις ἐκ μακροῦ σφόδρα ἐπιμόχθως ἐφέρετο ὀλίγη (sc. ἀγορά). 372, 3/4 ἐς τὰ λοιπὰ ὧν ἐπενόει πάντων ἴσασθαι. 476, 22/23 ὡς ἐπὶ ταχεῖα δὴ καὶ ἐς βαρβάρους ἀλόγῳ μεταβολῇ. 888, 9 τοιαῦδε μὲν ἢ βουλὴ γνώμη τὸν Ἀντώνιον εἶχεν ἐν ὄργῃ. 1093, 14 μετ' ἀληθείας. ἣς οὐκ ἐνὶ μοι χωρὶς εἰπεῖν. ²⁾

Tanquam obrussa euphoniae est vocabulum ἦ δ η. cum et frequentissimum sit et hiatus maxime obnoxium: Appiani studium etiam hac in re optime probatur. Nam ex quadraginta fere locis quibus tale hiatus periculum fuisse observavi, vix unus hians invenitur. Nam tantummodo 550, 1 legitur αἰτῶν στρατιὰν κατὰ τάχος ἦδη οἱ παρεῖναι. Sed facillime transponendo scribitur στρατιὰν ἦδη κατὰ τάχος οἱ παρεῖναι. Quod verum esse concedet qui cum alia tum haec exempla considerarit luculentissima: 433, 14 πέμπω βασιλέας εἶναι τῶν ἐθνῶν ἦ δ η τῶν ἄνω >ut iam nunc regnent in superioribus provinciis.< 888, 15 γνώμην ἐσφέρειν ἐν τοῖς ὑπατικοῖς ἦδη >ut iam inter consulares sententiam diceret.< 953, 20 ὀγδοηκοντούτης ὧν ἦ δ η; cf. 49, 7. 71, 17. 78, 21. 114, 22. 152, 2 cet.

Itaque quae novem coniecturae aut in contextu verborum aut in adnotationibus hiantes de ἦ δ η inveniuntur, vel ideo parum probabilitatis habent. Nam

225, 17 . . . ἐβάδιζεν ὡς ἔχων τὸν λόφον] ὡς καθέξων vel ὡς (ἦδη) ἔχων τὸν λόφον coni. Reiske. — 228, 22 μέχρι τρωθέντας τε (sc. ἐλέφαντας) καὶ φείγοντας καὶ δυσπειθῶς ἔτι ἔχοντας recte codices. Sed Mendelssohn in textum vv. recepit ἦδη ex Gelenii coniectura, quam etiam Schweigh. praeferebat. Sed ἔτι hoc loco idem valet ac προσέτι. — 352, 6 ὑφορώμενοι. ἢ δ η. . .]

¹⁾ de augmento syllab. plusquamp. v. infra.

²⁾ Talibus hyperbatis etiam gravitatis quaedam species orationi arcessitur.

ὄφρα ῥώμενοι ἤδη coni. Schweigh. cf. adn. Mend. — 396, 10 καμόντων οἱ ἤδη τῶν ἱππέων Mend. in textu, sed οἱ ex Plethonis celogis falso additum est. οἱ ἤδη ne 685, 5 quidem invenitur: καὶ παρόντων οἱ τῶν ἱππέων ἤδη | ὄσατο παντὶ τῶν... (inter ἤδη et ὄσατο pausa intercedit). 774, 21 ὁ δὲ ἤδη μὲν εἰργαστο πολλὰ... . . . προσιόντος δὲ τοῦ Κίσαρος ἐταράσσεται (775, 4) μὲν Mend. mendose delere vult. — 829, 2 καὶ χροῖ τὸ παρὸν σκοπεῖν μᾶλλον ἢ τὸ γεγεννημένον. ὡς ἐν ἀκμῇ μεγάλων ἐστὶ κινδύνων ἡμῖν τὰ μέλλοντα ἢ τὰ ὄντα, μὴ ἐς τὰς προτέρας στάσεις ὑπαχθῶμεν] »ἢ (καὶ) τὰ ὄντα coni. Musgr. an κινδύνων ἡμῖν τῶν μὲν μελλόντων τῶν δὲ ἤδη ὄντων, vel simplicius κινδ. ἢ μ. μελλόντων τε καὶ ἤδη ὄντων? Mend. adn. — alterum altero improbabilius. Pro μεγάλων Schweigh. dubitanter proposuit μειζόνων ex Candidi interpretatione latina »cum maius periculum nobis allatura videantur quae futura quam quae sunt praesentia«, sed Candidus ex verborum traditorum sententia illa convertit, ut solet. Ego huius loci solum veram medelam arbitror esse eam, ut ἢ τὰ ὄντα deleatur. Quae verba utrum a lectore quodam propter χροῖ τὸ παρὸν σκοπεῖν addita sint, an ex μέλλοντα dittographia orta sint (ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΗΤΛΟΝΤΑ) parum interest quaerere. — 875, 13 καὶ ἐπαλειφόντων ἤδη τοὺς μετ' ἐμὲ ὑπάτους] Mend. «(ἐμοὶ) ἤδη?« — 911, 1 ἐλπίσαντες ἡτήθηέντος ἑμῶν τοῦ ἑτέρου τὸν ἑτερον ἀσθένεστερόν τε καὶ μόνον ἴσασθαι, καὶ μετ' αὐτὸν ἤδη πᾶσαν τὴν Κίσαρος ἐταιρεῖαν καθελόντες ἀνάξειν τὴν Πομπήλου] adn.: »eoque modo C, bene. μετ' αὐτοῦ coni. Musgr.« Sed μετ' αὐτὸν ad ἀνάξειν pertinet, sc. ἤδη πᾶσαν τὴν Κ. ἐτ. καθελόντες. — 1174, 13 Πομπήιος ἐαντὸν ἐπιτρέπει σοὶ μετὰ τῶν νεῶν ἅς ἔτι ἔχει. Mend. adn.: »ἤδη? haesit iam Schw.« Ille tantum de numero navium egit (cf. Vol. III p. 883), ἔτι non suspectavit.

Nullus igitur his novem locis circum ἤδη hiatus agnoscendus est, neque ἤδη vocem hiatibus sollicitare licet apud Appianum.

Quoniam tot argumentis probavi quantopere euphoniae consulerit Appianus, ut de eius studio dubitari iam non possit, videamus nunc quos qualesque hiatus admiserit.

Atque hac in re aptius mihi visum est prius dicere de orationibus, non quo diversas ibi secutus sit rationes, sed quod paullo diligentius hiatus vitavit quam in ceteris historiarum partibus. Maguam

enim operam in illis componendis eum collocasse in priore h. diss. parte exposui. Inveniuntur autem in Appiani libris qui supersunt XLVI ampliores orationes, quae paene centum paginarum spatium editionis Mendelssohniae complectuntur. Quae praeterea breviores orationes aut apophthegmata narrationi inserta reperiuntur, viginti paginas obiter computanti expleant. Ergo habemus CXX paginarum orationes quibus, cum scripta Appiani 1189 pgg. ed. Mend. continent, decima pars totius operis completur.

In his igitur orationibus praeter eos hiatus qui post *καί*, *ἤ*, *εἰ*. (*δῆ*), *μή*, *τί*, *ὅτι*, *ἄρτι*, *περὶ* atque articuli (praepositivi) varias formas etiam a Demosthene admissi sunt¹⁾, hiatus quindecim inveniuntur post articuli postpositivi formas *ὁ* (I) *ἄ* (IX) *ἦ* (I) *οἷ* (I): *ὁ ἐγώ* 484, 25 *ἦ ἐς πόσον* 1036, 19. *οἷ ἐς* 433, 8. *ἄ* ante augm. syll. 817, 18. 820, 12. 894, 21. 1094, 20. — *ἐκείνος* 740, 20. — *ἔχομεν*, *ἔχετε* 265, 16. 275, 1. — *αἰσχύνομαι* 302, 21. — *εὐλόφασσι* 818, 12. 825, 12. — *ὕμεις* 893, 21. — Sed *ὅπερ* (V) 430, 21. 824, 24. 870, 12. 871, 25. 1095, 21. *ἄπερ* (III) 451, 26. 1012, 13. 1091, 7.

Deinde ante praepositiones *ἐν*, *ἐς*, *ἐκ* longa vocalis ter admissa est: 245, 1 *τὰ τῆς τύχης αὐτῶ ἐς τέλος ἀπαντήσιν*. 484, 5 *ἐν... ναυμαχίᾳ τριήρης ὑμετέρα ἐνεβάλε τε καὶ κατέσεισεν*. 728, 24 *Πετρητὸν ἐκ τῶν ἐμῶν τοὺς...*

Ante *ἄν* ter exstat hiatus (praeter *ἄ ἄν* = *ἄν* 238, 7. 410, 7). 238, 14 *ἀφ' οὗ ἄν...* (cf. Dem. 16, 9 *ὅσω ἄν*) 855, 3 *παρὰ σοῦ ἄν...* 872, 18 *δοῦναι ἄν* (cf. Arist. Lysistr. 116 *δοῦνᾶν*).

Si pausa intercedit inter duas vocales, hiatus non existit. Pausa autem valet etiam ante pron. relat.²⁾ 238, 7. 410, 14. 501, 18. 822, 4; ante parenthesis: 818, 26 *οὐδενὶ τρόπῳ (οὐ γὰρ ὄσιον...)*³⁾; inter *οὔτε* — *οὔτε* 821, 19 *οὔτε... ἐν ἄστει οὔτε...*; ante vel post participium coniunctum: 453, 23 *βλάπτεσθαι Νικομήδῃ | οἷαπερ αὐτὸν ἀδικούμενον*. 737, 4 *καὶ εἴ τις ἔστι μοι... τύχη | ἀηττήτω μέχρι νῦν γενομένην*. Similiter 852, 16. 875, 5. 857, 3. 922, 1. Ad parentheses genus quodammodo⁴⁾ referenda

¹⁾ Quibus non raro accedunt alii post *-i* et *-v* hiatus (velut *ἐνὶ ἄρχοντι*, *αἰτοῦντι ἔδομεν*, *οὐ πολὺ ἕσπερον*, *πάνν αἰσχροῦς*, *ἄστν ἀνοψίασαντο*, alii). Singulos locos congerere inutile est.

²⁾ De Plutarcho cf. Sintenis vol. IV 330.

³⁾ Sintenis IV 334. — In cod. V transpositis verbis hiatus abest, sed de collocacone verborum cod. V minorem auctoritatem habet. Quanquam 216, 4 *ἐμὴν εἶναι* pro *εἶναι ὑμῖν* optimo iure Mend. ex V reposuit.

⁴⁾ Etsi certa pausa non valet. Cf. Rehdantz Ind. Dem. s. v. *ὑποφορῆ*.

sunt etiam 413, 18 »ὁμολογῶ« ἔφη »παρανόμως... 717, 1 »κελεύω σοι« ἔφη »κἀγὼ... 796, 20 »τίνα δ'« ἔφη »οὐ προσλήψη... 816, 7. »βούλομαι« εἶπε »καὶ... 970, 13 »Ῥεστώνα« ἔφη »ἔκτεινα... Pausae autem quamvis minutae intercedunt etiam 215, 25. 493, 13. 853, 22. 872, 17. 897, 17. 1091, 2.

Deinde vero hiatum saepius Appianus admisit necessitate quodammodo coactus:

I. Si duo vocabula tam arcte cohaerent ut seiungi vix possint: 238, 18 = 410, 12 ἐκάστου ἔτους (quanquam ἐκάστου τὸ μέρος ἔτους 332, 24 legitur) 485, 5 ἐν τῇ ἐμῇ ἀρχῇ. 1059, 25 τοῦ ὑμετέρου εὐεργέτου. 869, 16 ὅσοι ἄλλοι.

II. Si plura deinceps vocabula a vocali incipiunt, quae difficile transponi aut synonymis mutari poterant: 215, 24 ἦς ἐγὼ ἤρων ἐπ' ἐμῷ κακῷ cf. Krüg. Gr. gr. II 13, 6, 3. Ahrens de crasi et aphaeresi p. 12 ἐγὼ εἴσομαι cet. — 485, 6 οἱ μὲν ἐμοὶ φίλοι ἐδικαλοῦν ἀποθανεῖν. ²⁾ Ante augmentum saepius in narratione admisit hiatum. 519, 5... Λευκόλλῳ, πάννυ πολλοῦ ἀξίαν in apophthegmate. In talibus enim etiam Plutarchus hiatum admisit, cf. Sintenis IV, 338. (Quod Romani graeco loquentes inducuntur e. g. 1033, 20, nihil obstat. Cf. eundem). — 822, 10 πότιροισιν οὖν ἐς τοὺς ἀσύλους ἡμάρτανον; 816, 1 οἱ τῶν ὁμωμοκότων ἀριστοὶ εἶναι λεγόμενοι. 891, 8 μέχρι... ἢ τε χώρα τσῆδε οὖσα καὶ ὄμορος ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τῇ χώρᾳ ὁ Λέκμου στρατὸς... προσγένηται. Repetitio illa ἐπὶ τ. χ. est supervacanea, sed Appianei stili propria. 895, 6 φίλον τε οἱ καὶ εὐεργέτου ὄντος. 1014, 4 τοῖς καὶ βασιλεῖα αὐτὸν ἐθέλουσι προσαγορεῖσαι. De -εα terminatione v. infra s. litt. A. — 1020, 10 ἡπείρων ἀπασῶν, ὅσα ἀπὸ Θράκης ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην, (ὅσα ἀπὸ pro quo codd. corrupte ὡς διὰ exhibent, a Gelenio restitutum est). — 1033, 20 »οἱ μὲν δὴ προκαλούμενοι ἡμᾶς ὡς κικμηκότας οὐδὲ ἀπεπεύρασαν.« apophthegma Bruti. — 1039, 5 ὑμεῖς δ', ὡς ἐκ πατρίδος ἰόντες, τὰ μὲν δαιψιλέστερα οἴκοι ὑπέλιπεσθε, τὰ δ' ἀναγκαῖα μόνον ἐπήγεσθε. οἴκοι necessarium non est, cum ὡς ἐκ πατρίδος ἰόντες et ὑπέλιπεσθε satis rem declarent, tamen tolerari debet. — 1080, 2 καὶ μάλιστα τοῦδε τοῦ ξυμφύλου οὐκ ἐκ Μακεδονίας ὑμῖν. ἀκουσθησομένων, ἀλλ'... 1091, 3 καὶ δεήσομαι ἐμοὶ μὲν ἀντὶ πάντων ἰμῶν ἐς δ' θέλει καταχρησασθαι μόνον. ὑμῖν δ' ἀντ' ἐμοῦ ἀμνηστῆσαν δοῦναι.

¹⁾ invenitur hic hiatus in epistula Mithridatis ad Chios missa, ubi mira copia 484, 25 ὑμεῖρα ἐνέβαλε et ὁ ἐγὼ, 485, 5 τῇ ἐμῇ ἀρχῇ, 485, 6 φίλοι ἐδ. deinceps occurrunt.

1098, 7 » συγχωρῶ ὑμῖν, ὅσα βούλεσθε« ἔφη » καὶ ἀφελθῶσαν... «
 Hi sunt igitur, quos enumeravi, in orationibus agnoscendi hiatus.

Qui praeter hos ibi inveniuntur quinque, meo quidem iudicio non ab Appiano profecti sunt. Nam 50, 18 οὓς γυμνοὺς ἐπεδέκνυε Ῥωμαίοις τοῦτο εἰσιν... «] a Suida mutilate tradita esse videntur, cuius omnino in huiusmodi lemmatis non magna auctoritas est. 339, 7 in verbis καὶ ταῦτα πάλαι ὑμῖν ἡμέτεροι πρεσβεις ἐμήννον] vocem πάλαι Mendelssohn ex coniectura in textum recepit pro corrupta librorum scriptura πλήν. Ursinus coniecerat πρίν, quod eodem modo absolute positum apud Appianum non exstat cf. 98, 10. 180, 10. 236, 18. 311, 27. 604, 1. 877, 18. 942, 12. Scribendum igitur est πρώην quod Mendelssohnio minus placebat (v. adn. h. l.) Cf. 238, 10 ὅσα ἠρπάσατε πρώην. 917, 8 οὗ δὴ καὶ πρώην ἔνεκα. 1087, 13 πρώην ἠγωνισάμεθα. — 239, 8 δώσετε δ' ἐς δαπάνην τῆς στρατιᾶς ἄλλα τάλαντα χίλια] Sic ex cod. V. Mend. edidit. Sed excerpta (Constantiniana (A. M.) praebent τάλαντα ἄλλα χίλια, quod restituendum est. — 1015, 5 τοῦ πρώτου ὑπέρ τῆς δημοκρατίας ἀγωνισαμένου παις] edidit Mend. falso Nauckium secutus. Nam omnes codices recte exhibent περὶ, quod apud Appianum nihil offensionis habet. — 1095, 23 ἐξ ἀρχῆς δέ με βλάβαι ἐλόμενος καὶ νῦν βλαψας] βλάψαι edidit Mend., sed quod codd. habent βλάψειν, retinendum videtur esse. Cf. Krüg. gr. Gr. 53, 7, 11.

Restat ut eas coniecturas a viris doctis propositas quibus hiatus in orationes intruduntur, paucis verbis denotem.

234, 19 εἰρήνην καὶ πρότερον ἤτησαν καὶ...] πρότεροι conii. Steph. — 248, 8 τούτοις οὖν τίς ἐστὶν ἔλεος ἤ...] ἔστα conii. Nauck — 264, 3 κόρος ἐστὶν ἀτυχημάτων ὅσα πεπόνθαμεν] ἐστω conii. Mend. — 272, 23 οὕτω καὶ Σαρδὸν ἄφηρέσθηε διὰ τὴν θάλασσαν] » Σαρδὸν mavult Nauckius. « At cf. 531, 26. 667, 14. 824, 22. 1072, 15, quibus locis ἀγαιρεῖσθαι item cum genetivo rei passive struitur. — 454, 1. καὶ πρεσβεύσεται καθ' ὑμῶν ἐς τὴν ἡμετέραν βουλήν (sc. Mithridates) ἐφ' ἣν ὑμῖν (sc. Romanorum ducibus) ἀπολογησομένοις ἐπαγγέλλει παρῆναι] Mend. proposuit ἐφ' αἰ. sed de ἐφ' ἣν. παρῆναι cf. p. 32. — 497, 2 Ἀστὰ τῶ ἡμετέρῳ χωρῶ] Ἀ. χώρα ἡμ. conii. Mend. — De 829, 3. 875, 13. 911, 7. v. p. 56 s. v. ἦδη. — 857, 12 in loco corr. Steph. conii. πολλοὶ ἀμφ. — 869, 20 ἔχθει... αὐτοῦ γιγνώσκομεν...] ἐγιγνώσκομεν conii. Mend. 1012, 1 περὶ δὲ ὧν διαβάλλουσιν... , ἵστε μὲν αὐτὰ ἀκριβέστατα... , δοκεῖ δὲ καὶ νῦν ἐπεξελθεῖν ἐτι τὴν αἰτίαν] αὐτοὶ

coni. Nauck. — 1015, 5. . ἀγωνισαμένον (ἦν) παῖς prop. Mend., sed post παῖς illud inserendum est, si necessarium. — 1015, 21. . ἀγοράν, ἐς ἣν οὐδενὸς πολεμίου κεφαλὴν. . ἐφερομεν] οὐδὲ πολεμίου οὐδενὸς prop. Nauck. — 1060, 23 ὅτι μηδενὸς ἀμαρτήματος ἴσον ἐπιτίμιον ὀρίζεται] Mend. cum Gelen. coni. (ἐμετέρου) ἀμαρτ. — 1092, 25 καὶ ὁ Λεύκιος ἔφη »εἰ μὲν ξένος ὢν ἐπολέμησα, ὦ Καίσαρ, αἰσχρὰν ἄν. . . ἠγοῦμην] Mend. adn.: »expectabas εἰ μὲν σοι ξένῳ ὄντι.« — 1109, 23 ὁ δὲ »ἐκ Βρεντεσίου με« φησὶν »ἀποκλείων. . . ἔτι τοῖς φίλοις ἐστὶν εὖνους μόνοις] Mend. prop. ὁ δὲ« (ὁ) ἐκ Βρεντεσίου ἐμ ε, quia Candidus vertit »ille qui«, sed vix aliter vertere poterat.

Haec habui quae de CXX paginarum orationibus dicenda esse videntur. Quaeramus nunc de hiatu in reliquis historiarum partibus. Iam supra dixi in orationibus rarius hiatus inveniri quia App. eas maiore cum cura composuisset. Frequentius igitur nunc hiatus agnoscendi erant, sed tamen non est periculum ne quis nullam ad hiatum vitandum curam adhibuisse Appianum demonstret. Nam satis multis validisque argumentis confirmatum est, hiatus vitandi studium in omnibus Appiani libris aequè perspicuum esse, et illud argumentorum fundamentum (v. pgg. 50—56) solidum manet, etiamsi forte complures interdum hiatus exiguis intervallis se excipientes una in pagina inveniantur. Nam illud si quis opponit, nihil aliud probat quam in illa pagina clocutionem eiusmodi esse ut euphoniae facultas imminuta sit. Contra saepe quinque aut plures paginae deinceps inveniuntur ubi nullus post longas vocales hiatus exstet. Itaque nolui quot quoque in libro hiatus inveniantur, enumerare aut quo ordine varii diversique hiatus se excipiant, describere, ne rudis indigestaque moles inutiliter conglomeretur. Sed ut facilius quae hiatuum genera magis, quae minus frequenter occurrerent agnosceretur, classes quasdam constitui in easque singulos hiatus distribui. Cavendum tamen est in hac ratione, ne videatur Appianus quo saepius aliquem hiatum admisit eo magis pro legitimo eum habuisse.

His praemonitis videamus primum de ἐπ ι, ἐς, ἐξ, ἐν, ἔτ ι. A n t e ἐπ ι (ἐπ-) exstant hiatus: 9, 10. 16, 16. 194, 10. 212, 13. 251, 6. 345. 5. *¹⁾ 361, 19. 435, 14. 440, 26. 464, 17. 534, 15. 535, 19. 560, 24. 617, 2. 661, 14. 766, 7. 859, 1. 864, 25. 948, 17. 983, 24. 1147, 20.

¹⁾ Ubiunque numerum asterisco notavi, indicare volui illius hiatus, quia in initio aut in fine excerpti alicuius occurreret, rationem non habendam esse.

194, 10 οἱ δὲ Πετηλίνοι καὶ σὺν αὐτοῖς ἕτεροι Ἴταλοὶ ἐπε-
 θεντο] Mend. prop. (τούτοις) ἐπέθεντο, (praecedunt enim verba
 ὀλίγους ἐς φυλακὴν ἐπὶ τῆς γῆς καταλιπών) probabiliter. —
 651, 17 τῶν παρόντων κακῶν ἄρα ἀεὶ τὰ ἐπικρατοῦντα φέ-
 ρειν ἐθιζόμενοι] Cobet (Mnemos. X) coni. τὰ ἀεὶ ἐπικρατοῦν-
 τα, sed C. Schenkl (Jahresbericht üb. d. spät. gr. Geschichts-
 schreib. in Burs. Jahresber. Jahrg. XI p. 170—180.) bene lau-
 dat Krüger. gr. I 50, 10, 5; cf. etiam Thuc. II 43, 2. III 23, 3.
 IV 55, 3. Dem. 2,30. Ex ipso Appiano satis multa huius collo-
 cationis exempla idem doceant, simul ut duae aliae huius gene-
 ris coniecturae refutentur. Legitur enim 159, 24 ἐπέστειλε μὲν
 ἀεὶ τὰ γινόμενα Καρχηδονίοις. 470, 10 πισσοῖς ἀεὶ τὸ
 γινόμενον ἐγγράφοιτες. 533, 17 οὐδ' οἰκτεῖον οὐδὲν ἢ ἴδιον
 ἀλλ' ἀεὶ τὸ προστυχὸν ἔχοντα. 313, 11 ἀεὶ τὰ γινόμενα ἐφο-
 ρῶν] Mend. »τὰ ἀεὶ γ. ?« non ita. — 663, 2/3 ἀρχαιρέσια δ'
 ὑπάτων οἱ λήγοντες τῆς ἀρχῆς ἀεὶ προὔτθεσαν] Mend. iterum
 coni. οἱ ἀεὶ λ. Neque tamen alteram illam usitatioem collo-
 cationem App. vitavit, cf. 475, 14 τὸ ἀεὶ πονοῦν ἐναλλάσσων.
 513, 11 μεταθέουσιν ἐς τὸ ἀεὶ βιαζόμενον. 552, 1 οἱ ἀεὶ πλη-
 σίον τὴν βοήν μετελάμβανον. 863, 5 οἱ δὲ ἐπισκέπται τῆς
 γῆμης ἐπανελεύοντες Γέτας ἔλεγον οὐκ ἰδεῖν ἐν Μακεδονίᾳ|
 »τῆς γῆμης del. Nauckius« sine probabili causa. Ad rem cf.
 862, 12 ἄφνω δὲ γῆμη κατέσκηψε, Γέτας. . . 862, 18 ἡ μὲν οὖν
 βουλή τὴν γῆμην ὑπενόει καὶ τοὺς ἐπισκεψομένους ἐπεμψεν.
 Ante ἐς (ἐσ) 28, 17. * 37, 4. * 53, 19. * 202, 25. (283, 19.)
 305, 15 323, 10. 324, 19. * 334, 18. 461, 11. 469, 16. 500, 13. 506, 5.
 507, 25. 514, 8. 539, 1. 580, 24. 591, 11. (609, 1.) 611, 3. 656, 3.
 685, 12. 761, 17. 877, 7. 884, 15. 959, 8. 983, 3. 1002, 3. 1009, 19. 1078, 2.
 115, 9 ἔπεινε τῶν Κοιντίου ἐς χιλίους] edidit Mend. — τοὺς
 Κοιντείου cod. V. — Schweigh. coni. τῶν Κοιντείων. quod
 commendatur simili loco 652, 23 κτείνουσι τῶν Καρβωνείων
 ἐς τρισχιλίους. — 252, 22 ἔργα πολέμων ἐς ἀλλήλους.] Mend.
 prop. πολέμων. v. pg. 54. — 283, 19 ὁ Κηνώριος ἐπὶ ὕλη ἐς
 μηχανὰς διέπλευσε διὰ τῆς λίμνης] »ἐπὶ ὕλην dubitanter coni.
 Schweigh.« (cf. ed. eius Vol. III 471.) Simul consideretur
 675, 6 ἐπὶ χορτολογία ἐξιόν] »revocavi ex A. V. accus. i. vulgo.«
 Mend. Ego ad hanc quaestionem diiudicandam multos simi-
 les locos collegi unde certo apparere videtur, utroque loco ac-
 cusativum ab Appiano scriptum esse. Inveniuntur enim accu-

sativi χοροτολῆαν. σιτολογίαν. ἕλην (542, 3), ὠρήν, ἔρευναν. ληλασάσας, ξένια. ἐσίτασαν. δόξαν. θ' ε' ας. συμμαχίαν, ναυαρχίαν: 104, 19. 128, 3. 161, 4. 291, 25. 203, 20. 220, 12. 296, 19. 342, 2. 379, 22. 542, 3. 614, 20. 654, 22. 679, 6. 683, 10. 752, 23. 753, 1. 920, 1. 1145, 26. (Cf. etiam Thuc. IV 13, 1 ἐπὶ ζύλα ἐς μηχανὰς παρέπεμψαν τῶν νεῶν τινὰς ἐς Ἀσίην. App. 609, 1 διαδραμεῖν ἐπὶ ἀρχαιρέσεια ἐς Ῥώμην (-ία A. V.) eodem pertinet. Dativi διαλλαγῆ, διαλύσει. ἔργῳ συμβάσεων, ἐμπορία, κοινωτία... ἀρχῆς, συμμαχία: 62, 26. 327, 13. 328, 5. 380, 23. 399, 9. 599, 21. 613, 14. 1119, 17. Substantiva igitur ipsa plerumque genere diversa sunt. Quod autem 613, 14 ἐπὶ συμμαχία περιεπεμπον (c. acc. 220, 12); 614, 20 ἐπὶ συμμαχίαν ἀφ' ἔξοθεν legitur, etiam hiatus studium vitandi valuit. — 443, 17 ποιηὴν δὲ τῶν πρῶσβων ὀρισάντων αὐτὸν ὁ ν' ἐβενεγκεῖν Ἀτιάλω, ναῦς. .] M. conii. αὐτῶ, sed et propter hiatus et propter sequens Ἀτιάλω illud Appianus vitavit. — 598, 18 οὐ νόμον ἐσηγήσασιν] Mend. probabiliter conii. νόμων. — 1021, 14 ἐς Αἴνον ἀφ' ἔξοθεν. καὶ ἐπὶ Ἰνῶ Λορίσκον τε καὶ ὅσα ἄλλα... παράλια] Mend. prop. (ἐς) Λορίσκον sed v. Loesch, Philol. Anz. X p. 515 (in rec. ed. Mendelss.) — 1171, 9 Σαβίνος ὑπὸ Καίσαρος αἰρεθεῖς ἐς διόρθωσιν πολὺν μὲν εἰργάσατο φθόρον τῶν ἀλλοχομένων, ἔτιαντῶ δ' ὅμως ἐς εἰρήνην ἀγύλατον ἅπαντα περιήγαγεν] Mend.: »eodem anno C. ὅμως conii. Schw. latet aliud. an ὁμοῦ vel ὁμοῦ τι? Sed neque ὁμοῦ neque ὁμοῦ τι aptum est, praesertim cum ὁμοῦ τι significet »schemdōn (tantum-non)« et ad ἅπαντα referendum esset. Candidus nihil melius legit. ὅμως quod absurdum erat vertere noluit. Schweighaeuseri coniectura probabilis. — 1120, 20 συνέβησαν... ἄρχων... ὄσων εἶχεν ἐς τότε νήσων] Mend. conii. ἔχεν.

Ante ἐν (ἐμ-) 44, 11.* 46, 16 59, 7.* 63, 3. 217, 22. 372, 14. 408, 13. 626, 2. 1142, 22.

87, 20 Ἀσιατὰ δ' ἦν πόλις Καρχηδοντοῖς ἀεὶ ἐμμενάσα ὁμάλως] edidit Mend., sed »διαμενάσα V. διεμμενάσα conii. Schw., (πιστῆ) vel (γίλη) διαμ. Steph.« cf. 94, 17 αἱ πόλεις... Ῥωμαίοις ἐς τὸ μέλλον εὐέφοδοι γινόμενοι διέμειναν ἐς πλείστον ἐπὶ εἰρήνης, unde διαμενάσα satis defenditur. — 147, 19 κλέος τε μέγα ἦν καὶ Καρχηδοντοῖς ἐπιθυμία πάσης Ἰβηρίας ὡς εὐμαροῦς ἔργον (ἐνγένητο) conii. Mend. Sed ἦν ad utrumque pertinet. — 834, 11 ἐς τὰ ἐμγύλια ἀρχῆς ἐπιθυμία στυμπεσών]

Mend. coni. *ἐμπεσών*. At cf. 547, 11 *ἐς πόλεμον ἀλλήλοις συμπεσόντων*. 569, 16 *ἐς ἀλλήλους*. — 1025, 18 *πεδίον ἦν ἐναγωνίσασθαι καλὸν καὶ οἱ κρημνοὶ στρατοπεδεῦσαι*] quod M. prop. (*ἐν*) *στρατοπεδεῦσαι*, molestum, neque defenditur locis, quos afferat quispiam, Thuc. II 74, 2, II 20, 2 (cf. Hdt. VI 102. IX 2, 7 β, 25); nam in altero est *ἐναγωνίσασθαι* solum, in altero *ἐνστρατοπεδεῦσαι*, in neutro ambo. Sed Hdt. VII 59 est ut nostro loco semel praepositio *ἐν* posita: *χωρὸς ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι τε καὶ ἔξαρμῆσαι τὸν στρατόν*. — 1130, 20 *ταῖς λοιπαῖς τοῦ Καλισίου συμπεσών* (sc. *ναυσι*)] Mend. coni. *ἐμπεσών* sed cf. 474, 22 *ἀλλήλοις συμπύκνωτες* — 1149, 26 *ἦν δὲ καὶ τὰ σκάγη Πομπηῶ μὲν βραχύτερα καὶ κοῦφα καὶ ὄξεα ἐς τὰς ἀγορμήσεις τε καὶ περιπλους. Καίσαρι δὲ μείζω καὶ βαρύτερα καὶ παρ' αὐτὸ καὶ βραδύτερα. βιαιότερα δ' ὁμῶς ἐμπεσεῖν*] Mend. coni. *ὁμοῦ*, sed *ὁμῶς* bene habet: : quanquam naves Caesaris tardiores erant, tamen vehementiores impetu.

Ante *ἐξ*. *ἐκ* 60, 5* (*Ὅτι Κρήτη ἐξ ἀρχῆς*). (370, 9 corrupt.) 393, 8 *ἀγγελία σιδηρᾶ ἐξήλπε*. 770, 20 *ἐντευχεσιάτῳ ἐξέτι νέου γενομένῳ* 847, 12 *οἱ γέλοι ἐκ Ρώμης* (v. adn. crit.).

467, 25 *τὴν ἀναγκαίαν ἐκ τῶνδε σογίαν περιχείμενοι*] *τῆ ἀναγκαίᾳ ἐκ τ. σογίᾳ προσκεῖμ*. prop. Nauck nulla necessitate. 675, 6 *ἐπὶ χορτολογία ἐξιόν*] *χορτολογία ν* i recte. v. pg. 62. 1041, 23 *Βροῦτος... ἐς ἐκκλησίαν οὐ συνῆγε. μὴ ἀπρεπέστερον ὑπὸ τοῦ πλήθους ἀλογίστως ἐκβιασθεῖν*] *ἀλογίστου* cum Gelen. coni. Schw., vel *ἀλογίστων*. *ἀλογίστως* teneri potest.

Ante *ἔτι* 123, 13. 185, 25. 257, 11. 342, 8. 372, 9. 379, 6. 424, 5. 478, 4. 540, 6. 546, 3. 552, 6. 691, 18. 917, 12. 929, 6. 930, 11. 1005, 24. 1101, 2. 1153, 2.

1112, 12 *ἐνδεῖν ἔτι*] *ἐνδεῖ* Bekk. praeter rem: adn.

Ante augmentum syllabicum 45, 25. 46, 15. 72, 17. 96, 22. 176, 9. 212, 12. 294, 15. 318, 4. 399, 1. 527, 22. 633, 14. 702, 16. 761, 21. 841, 13. 858, 11. 954, 22. 1001, 11. 1053, 3. 1174, 22. 1182, 7.

112, 3 *καὶ μοι δοκεῖ τὸν Οὐριέτθον πόλεμον... συναγαγεῖν*] Mend. coni. *ἐδοκεῖ*. At cf. 531, 11 *διό μοι δοκεῖ... συναγαγεῖν*. (115, 5 *καὶ συνάξω καὶ τὰνδε ἐς ἐν*. cf. 358, 3.) Quod autem 1182, 7 *καὶ μοι ἐδοξε τὰ Ἰλλυρικά... προαναγράψαι* legitur, Appianus de re iam acta loquitur. — 200, 2... *ἀλλήλοισιν ἀδελφῶ. λιμνὰ ἐργα ἀποδεικνυμένῳ θνήσκετον*]

»ἐθνήσκετον coni. Reiskius, perperam« adn. Praeterea nescio qui factum sit, ut ille lapsus calami ἐθνήσκετον pro ἐθνησκέτην (- 1049,9) per adnotationes criticas semper propagaretur. — 489,21 . . . Σύλλας . . . ἐναντιηγείτο ἐτέρως (ναῖς), καὶ ταῦτα μέντοι Κίνα καὶ Μαρίου . . . ἐν Ῥώμῃ ἐψηφισμένων εἶναι Ῥωμαίων πολέμιον] »ψηφισαμένων Schw. de coni.« qui collato 648, 16. 423, 8 (»ψηφισαμένων εἶναι πολέμιον τῶν Μακεδόνων) illud in textu recte posuit.

Vicies igitur ante augmentum syllabicum hiatus agnoscendus est, qui numerus paene duplo augetur, si augmentum ante plusquamperfectum tempus apud Appianum genuinum esset. Sed hoc nego his argumentis nisus. Habemus in editione Mendelssohniana XXXVII hiatus ante solum plusquamperfectum, cum ante imperfectum et aoristum una XX tantum inveniantur. Profecto miratio apud eum qui hiatum omnino studeat vitare. Sed non est ita: Nam verba 107, 17 ἄς ἐσυλήκεσαν codicis V certum argumentum praebent, primitus sine augmento scriptum fuisse ἌCEC. = ἄ σεσυλήκεσαν, sicut Schweighaeuser scripsit, Mendelssohn autem et hic et ceteris locis ἐ anteposuit tacite nisi quod semel (637, 21) in textu δεδήμεντο sine augm. reliquit, semel in adn. diserte dixit ad 799, 19 ἄφνω ἐτεθορύβητο: »τεθορύβητο O. i.« Age vero nusquam ante vocalem ἄ φ ν ω App. posuit, sed tum αἰφνίδιον vel αἰφνιδίως usurpavit, quod p. 51 exposui. Ergo sine dubio etiam 799, 19 αἰφνίδιον scripsisset, si hiatus periculum fuisset. Adde quod circum ἦ δ η hiatum diligentissime vitavit (v. pg. 55). Num igitur ἦδη ἐπεπόνθεσαν eum 780, 14 scripsisse veri simile est? Legimus vero apud eum οἷς εἶρητο, sed οἷς ἐν ἀπορρήτῳ [ἐ]λέλεκτο, (v. pg. 54). Et haec et alia augmentum in plusquamperfecto syllabicum utique in suspicionem vocare debent. Atque cum editionem Schweigh. inspicerem, ex illis XXXVII hiatibus inveni XXXI absumptos. VI tantum restantes: ter enim ἐγεγένητο (194, 22. 287, 13. 297, 11) semel ἐπεποίητο (310, 12), semel ἐλελυπήκεσαν (203, 23), semel ἐπέπόμεναι (923, 4). Atqui sexies γεγένη(ν)το sine augmento post vocalem exhibetur, bis πεποίητο (282, 19. 1104, 17), septies plusquamperfectum activi generis. Talem igitur inconstantiam non Appiano, sed librariis et correctoribus tribuere debemus. Itaque Appianum post longas quidem vocales augmentum plusquamperfecti omisisse probasse mihi videor. Loci autem praeter eos quos modo attuli sunt hi: 198, 23. 204, 20. 261, 2. 407, 24. 425, 24. 440, 17. 533, 6. 558, 4. 623, 23. 638, 17. 816, 22. 839, 8. 843, 9 II. 851, 16. 888, 4. 927, 21.

943, 21. 968, 18. 980, 10. 980, 17. 982, 22. 1119, 3. 1124, 4. 1125, 13. 1151, 3. 1170, 19 cf. 760, 5 *οἴτω κεκόσμητο* (Mend. *οὔτως ἐκεκόσμητο*) alia. Quam autem legem de augmento post consonas (etiam in verbis compositis) Appianus observaverit, diiudicari non potest, nisi quod euphoniae aliquantum tribuisse mihi videtur (cf. 198, 22. *συμμεμαγήκεσαν*. 637, 6 *περὶ σέσωστο*). Vel apud Atticos augmentum plusqpf. fluxum fuisse constat (v. Krüger I 28, 11). Atticistas igitur illis constantiores hoc in usu fuisse non simile est veri.

Sex his quas tractavi hiatusum ante ε̄ vocalem admissorum classibus adiungantur quattuor illi loci quibus ante ε̄χω hiatus invenitur: 549, 24 *ὁ δὲ τὰς ἀποστάσεις ὄρων πυκνάς. καὶ τὸν στρατὸν ἐν ὑποψίᾳ ἔχων, μὴ. . .* 558, 22 *ἔτι ἔχων πέντε καὶ τριάκοντα*. 884, 18 *στρατὸν δὲ οὐδένα πω ἔχοντες ἴδιον*. 1007, 21 *ἐν ἀριστερᾷ ἔχων Σικελίαν καὶ Πομπήιον*.

Profecto mirum esset, si Appianus omnes hos hiatus admisisset, quorum tres facillimo negotio vitare potuit. An difficilius aut audacius erat scribere: *τὸν στρατὸν ἔχων ἐν ὑποψίᾳ, μὴ — ἔτι πέντε ἔχων καὶ τριάκοντα*. — *ἐν ἀριστερᾷ Σικελίαν ἔχων*? Inveniuntur quidem multi in Appiani libris hiatus multoque graviore interdum, sed rari sunt ei quos facili transpositione vitare potuit. Si autem et euphoniae studium Appiani quam frequenter varieque conspicuum sit reputaverimus et quam negligenter plerumque librarii in verbis scriptoris recte collocandis se gesserint, tales hiatus nonne librariis quam Appiano tribuere malemus?

Atque sicut ante *ἐπὶ, ἐς, ἐν, ἐξ* saepius hiatus inveniuntur, ita ne *ἀνά, ἀπό, ὑπό* quidem praepositiones propter frequentem usum vacant hiatibus: quaterni enim ante unamquamque exstant, sed non omnes certi.

Ante *ἀνά*: 543, 16 *τὸν οὖν Πομπήιον ἐπὶ τῇ ἱστορίᾳ ἀνιόντα οἱ μὲν ἄλλοι — (701, 21) καὶ αὐτῶ καὶ τὴν οἰκίαν καὶ τὰς ἐπαύλεις (ἢ βουλῆ) ἀνίστη τέλεισι κοινοῖς] ἢ βουλῆ* Schweigh. proposuit inserendum, Mend. recepit. Sed etiamsi illa vox excidit — quod non utique certum est — tamen locus lacunae stabiliri non potest; etiam post *οἰκίαν* excidere potuit. — 807, 2 *τότε δὴ καὶ οἱ μεμισθωμένοι ἀνεθάρρουν ὡς. . .* 865, 18 sqq. *ἐν ταῖς θύραις. . . ἄς αὐτὸς ὁ Καίσαρ ἐτέλει | ἀνακειμένος ἐκ τοῦ πατρὸς Ἀφροδίτη γενετῆρα, ὅτεπερ αὐτῇ καὶ τὸν νεῶν ὁ πατὴρ τὸν ἐν ἀγορᾷ ἕμα αὐτῇ ἀγορᾷ ἀνετίθει*] Prius illud *ἐτέλει | ἀνακειμένος. . .* pausa excusari clarum est, Schweigh. virgula interpunxit. Deinde memorabile est hyperbaton

τὸν νεὼν ὁ πατὴρ τὸν ἐν ἀγορᾷ. Sic unum hiatum vitavit, sed tres alii manserunt, quos effugere vix poterat.

Ante ἀπο- (ἀφ-): 21, 21... ἔφη δεῖν ἢ τὰ κελεύμενα ποιεῖν, ἢ μηδ' αὖ ἀφικνεῖσθαι πρὸς αὐτόν] αὖ est coniectura Bekkeri pro ἄν lectione codicum. αὖ autem utique hiatum efficiebat, tamen αὖθις praesto erat. Fortasse nihil aliud nisi ἄν delendum est. 224, 14 οἱ δὲ κακείθεν αὖ τοῦ τὸν νέκυν ἐξελόντες καὶ τὴν κεφαλὴν αὖ τοῦ ἀποτεμόντες περιέφερον ἐπὶ δόρατος ἀνὰ τὴν πόλιν. Molestae abundat αὖτοῦ et fortasse perperum e linea antecedenti repetitum est. — 371, 6 καὶ ἕτερα ἔθνη ἀφιστάμενα ἔτι πρὸ αὐτοῦ] Schweigh. virgulam interposuit. Ipsum autem participium praesentis ἀφιστάμενα suspectavit, quia Pletho exhiberet ἀφεστηκότα. quem tamen dubiae fidei esse recte monuit; cf. 45, 24 ἔθνη δὲ τετρακόσια. ... τὰ μὲν ἀφιστάμενα σφῶν, τὰ δὲ προεπιλαμβάνοντες, ἐκρατύναντο. ἀφιστάμενα enim idem valet atque ἄφιστατο. — 566, 5 πρῶτος ὅδε ἐν στάσει ἀπώλετο. 928, 11 νόμος δ' ἕτερον ἀπέλυε μὴ εἶναι πολέμιον Ἀλοβέλλαν καὶ εἶναι γόνον δικας ἐπὶ Κατσαρι. (928, 12 καὶ (τρίτῳ) εἶναι prop. Mend. improbabiliter.) 1100, 16 πομποὶ ἀπεισάλησαν.

140, 26 — 141, 1 ὑπὲρ ... ἐλευθερίας... κακοπαθοῦντες ἐς τοσόνδε κακοῦ] κακοῦ (ἀφικνεῖνοι) coni. Reiskius inutiliter M. 157, 14 τὸ μέρος τοῦ στρατοῦ παρέδωκε τῷ Φαββίῳ] Mend. prop. ἀπέδωκε. sed defendit παρ- Schenkl (l. l.) collato usu Polybiano.

Ante ὑπό: 256, 21 καὶ αὐτῷ ὑποστρέφοντι ἀπὸ... 845, 11 τὸν μὲν ἐπὶ Παρθναλοῦς πόλεμον οὐδενὶ ἔφη ὑπὸ Καίσαρος ἐπιτεράσθαι] In promptu est conicere πρὸς, quomodo saepissime hiatum A. vitavit, sed incertum est. — 884, 23 τῷ Καίσαρι δ' ὁ στρατός... βαβδογόρους προσαγαγόντες. ἤξιον ἐαντὸν ἀντιστράτηγον ἀποσηῆναι πολέμου τε ἡγεμονεύοντα, [καὶ] σφῶν αἰεὶ ὑπ' ἄρχουσι ταχθέντων.] καὶ seclusit Mend. Sed etiam sequentia verba habent quo displiceant praeter hiatum. Nam mirum sane est milites ideo propraetorem facere Octavianum, quia ipsi semper sub magistratibus militaverint. Quanquam quis talia interpolaverit? Fortasse scr. ὑπ' ἄρχουσιν αἰεὶ. — 905, 17 ... οὐκ ἐσηλθον μὲν ἐς τὸ χαράκωμα αὐτοὶ ὑπ' ἀδοξίας, ἀλλὰ παρ' αὐτὸ ἔστησαν. Brevis quaedam pausa intercedit ante ὑπ' ἀδοξίας. Sed non admodum in loco est αὖ τοῖ, cum latine vertendum sit »non intra ipsum vallum se receperunt, metu ignominiae.« — 1103, 11 εἰ τῇ

Ἄντωνλου γνώμη ὑπομεμενηκῶς ἴδιον τὸ ἀμάρτημα ποιοῖτο] »ἐπιμε-
μενηκῶς L. Dindorf in Thes. v. ὑπομένειν« Probabiliter.

840, 10 στρατηγοὶ ὑπ'] locus lacuosus et corruptus. V. adn.
crit. — 1143, 5 ἐπεὶ τῶν λοιπῶν (sc. XXVIII) νεῶν οἱ ἐρέται
χειμῶνος ἐτεθνήκεσαν] »(ὑπὸ) χειμῶνος coni. Schw. ex C.: ex
tempestate.« Narratur de Tauro, qui aestate anni XXXVI. a.
Chr. ex CXXX Antonianis navibus duas tantum et centum ex
Tarentino portu eduxerit, cum reliquarum XXVIII remiges
χειμῶνος mortui essent. Illud χειμῶνος ceteri verterunt:
»hiemes«, sed Antonius (cf. p. 1139, 1) non ante ver anni
XXXVI. Tarentum venerat; Candidus: »ex tempestate«, sed in
tempestate naves solent cum remigibus perire, non remiges sine
navibus. Nihil igitur videtur relinqui nisi ut morbo perie-
rint XXVIII navium remiges. Tum autem χειμῶνος interpo-
latum est, cum vocabuli mendum difficiliter explicetur.

Iam vero considerentur hiatus qui ante ἄν, ἄρα, οὖν raro
exstant.

Ante ἄν: 188, 20. 843, 23. 899, 11. v. p. 57.

Ante ἄρα: 945, 4 ἐκ πολλοῦ ἄρα ἐς τὴν εἴν κατιστάμενος
εὐταξίαν. 977, 9 Λεπιδῶν γὰρ αὐτοῦ ἄρα ὡς ἀσθενούς ἔπερεῶρα.
1171, 19 διηνεκί ἄρα ἀρχῇ προτρέποντες τῆς προτέρας ἀποστῆναι.
705, 5 χοῖναι δ' ἐλέσθαι δυνατὸν ὁμοῦ καὶ ἥπιον, ἐνσημαι-
νόμενοι τὸν Πομπήιον] Mend. »fort. (ἄρα) τὸν.« — 797, 2 οἱ
μὲν δὴ τάδε ἄρα ἐκ πολλοῦ διανοούμενοι] Mend. prop. ἐκ
πολλοῦ ἄρα. Tamen in 945, 4 niti non potest, cum App.
inter prima sententiarum verba ἄρα soleat ponere.

Ante οὖν: 45, 3 καὶ οἱ Βοιοὶ οὖν. .] in Celticarum rerum
epitome codicis V. 98, 23 φρυγὴ οὖν τῶν Ῥωμαίων ἐγγίγνετο ἄτακτος.
1139, 13 Ὀκτασία οὖν ἐχώρει.

Octies hiatus propter transponendi difficultates admissus est ab
Appiano ante οὖν: 4, 10 Ἀρμενίαν. . . , ἧς Ῥωμαῖοι οὐκ ἄρχουσι
μὲν ἐς φόρον κομιδῆν, αὐτοὶ δὲ αὐτοῖς ἀποδεικνύουσι τοὺς βασι-
λέας. — (60, 1*). — 138, 9 αἰεὶ περιστρεφόμενοι οὔτε. . οὔτε — οὔτε
εἶων λαθεῖν. Similiter ante οὔτε — οὔτε 431, 4. 445, 29. 863, 13:
aut ante prius οὔτε aut ante posterius. — Reliqui loci sunt 286, 21.
503, 16. 686, 7. 905, 16. — 962, 7 οἱ τρεῖς ἡγανάκτου ἐν
γυναῖκες. . ἀνδρῶν στρατενομένων αὐταὶ οὖν δὲ χρήματα ἐσοῦσιν]
fortasse μηδὲ scr. Statim enim 962, 16 rectius προῦγραφον ἀπο-
τιμᾶσθαι τὰ ὄντα. . ἀνδρῶν πάντα. . καὶ πανταεθνή, μηδὲνός

ἀφιεμένον. — 970, 3 ἐξέπληξε μὲν . . . δεδοικότι δὲ ἔργῃ | οὐ τῶν παρο-
όντων στιγμαμάτων αἰσθάνεσθαι μᾶλλον ἤ . . .

In locis graece exscriptis saepius adhuc linea directa significavi
pausam quandam intercedere inter duo verba. Necesse est ponantur
tandem in conspectu singula pausarum quae ad excusandum hiatum
valeant genera, ut, quatenus liceat ex illis excusationem petere, co-
gnoscat. Atque ut omittam illa genera, quae etiam in recentioribus
editionibus virgula interposita significari solent, quo etiam parenthe-
seos signum referendum est (cf. 203, 23. 407, 26. 708, 18. 733, 24),
cetera genera eiusmodi sunt, ut olim item distincta sint virgula in edd.

. P a u s a enim valet etiam ante οἶα bis 421, 6 ἵνα ἔχοιεν ἐξ-
ουσίαν καταλόγου τε στρατιᾶς καὶ πόλεμον | οἶα ὑπατοὶ cf. 665, 3;
ante ὡς 773, 21—22 ὄθεν αὐτῷ χάρις τε καὶ δόξα ἀγαθῇ | ὡς ἀ-
πράγμονι . . ; ante infinitivum: 66, 14 καὶ συνέβησαν ἀμφοτέρω | ὄ-
ρον εἶναι Καρχηδονίας . . cf. 877, 7; ante ὡς cum participio: 305, 20,
374, 6. 380, 20. 480, 8. 603, 9. 682, 27. 714, 15. 946, 8. 1072, 20;
ante genitivum absolutum aut post eum: 424, 3. 487, 18. 609, 20.
685, 5. 705, 18. 709, 19. 711, 12. 718, 11. 728, 12. 841, 12. 1133, 8.
1147, 9; ante aut post participium quod vocatur coniunctum: 66, 1.
84, 3. 123, 11. 142, 10. 149, 1. 178, 5. 202, 17. 204, 28. 253, 14.
254, 6. 256, 22. 291, 4. 295, 17. 309, 16. 312, 24. 313, 6. 320, 17.
353, 9. 358, 24. 390, 4. 393, 3. 434, 26. 440, 12. 453, 2. 490, 8.
518, 7. 522, 5. 522, 18. 563, 10. 667, 10. 586, 5. 604, 6. 604, 19.
628, 6. 636, 19. 649, 2. 674, 10. 694, 5. 685, 22. 707, 12. 743, 11.
763, 22. 799, 3. 812, 2. 840, 24. 847, 4. 864, 22. 902, 23. 923, 13.
931, 14. 934, 11. 966, 19. 979, 23. 987, 21. 1003, 4. 1035, 3. 1045, 12.
1064, 6. 1072, 13. 1138, 17. 1180, 19. His numeris non quaslibet
sententias participiales signavi, sed eas tantum quae pro maioribus
hypotacticis sententiis sunt. Tamen etiam post minores quantulam-
cunque pausam Graecos sensisse et aliis et eo probatur, quod apo-
dosis a participio saepe seiungitur, ut Hdt. VIII 40 ταῦτα πυν-
θανόμενοι οὕτω δὲ προσεδέηθησαν σφέων σχεῖν πρὸς τὴν
Σαλαμίνα.

Praeterea post participia hiatus exstat: 584, 9 εἰσὶ δ' οἱ βα-
σανιζόμενοι φασὶ θεράποντας εἰπεῖν ὅτι αὐτὸν ξένοι . . ἀποπνέ-
ξαιεν, καὶ οἱ πυνθόμενοι ὀκνήσαιεν ἐξενεγκεῖν διὰ τὸν δῆμον] καὶ οἱ
πυνθόμενοι cum a. b. Schweigh. — (αὐτ)οὶ Herwerden l. l. Mihi
τοῦτ' post πυνθόμενοι videtur excidisse, quod ad πυνθόμενοι et ad
ἐξενεγκεῖν desideratur, cf. 129, 3. — 753, 22 καὶ τότε μὲν . . οἱ τε

φίλοι καὶ ὁ στρατὸς ἅπας πνθόμενοι ἤδοντο. 624, 24 φυλαττόμε-
 ναι δὲ ἀνδρὸς ἑξάκις ὑπατεύσαντος καὶ... εἰργασμένου ἀνθένται
 γενέσθαι. Hoc loco participium in appositione quae vocatur exstat.
 Qualis pausae excusatio semel adhibenda est ad 866, 3 *Καίσαρι δὲ |*
τῷ σφῶν αὐτοκράτορι καὶ εὐεργέτη | ἀμύνειν...

Deinde interdum hiatus admittitur ubi duo sententiae membra
 coniunctionibus μὲν — δὲ opponuntur inter se: 145, 8 *ἐν δὲ Βελγῆδι*
πόλει | ὁ μὲν δῆμος... ἐνέπρησε... , ὁ δὲ Φλάκκος... 541, 8
Ἰβηρας δὲ τοὺς ἐν Ἀσία | οἱ μὲν... οἱ δὲ... 668, 12 τῷ δ' ἑξῆς ἔτει | ὁ μὲν
δῆμος... ὁ δὲ... 798, 18 ἐπὶ μὲν τῷ Καίσαρι μόνῳ δόξαν οἴσε-
σθαι τυραννοκτόνων, ἐπὶ δὲ τοῖς φίλοις αὐτοῦ | ἐχθρῶν... 825, 26
ἅμα δὲ ἡμέρᾳ οἱ μὲν ὑπατοὶ... οἱ δὲ... cf. 8, 23 ἢ τε τῆς Ἀσίας
ἀρχὴ ἔργων μὲν περὶ καὶ ἀρετῆς...

Quoniam expositum est, ante quae potissimum vocabula hiatus
 inveniatur, videamus nunc post quae idem concedendum sit.

Atque, ut *πρὸ* praepositionem obiter tangam, hiatus exstat post
ἐπεὶ: — *οἱ* 204, 20. 630, 5. 661, 5. 717, 12. (987, 7 corr.) — *οὐδὲ* 317, 4.
 1045, 10. — *αὐτῷ* 409, 2. *ἔμαθον* 1003, 24; post *ἐπεὶ* δὲ ἢ: —
ἐπανήλθεν 64, 12. — *ὁ* 111, 14. — *ἔμαθεν* 1004, 12. Nonnullis aliis
 locis *ἐπεὶ* ante vocalem exstat. Sed utramque coniunctionem raro
 Appianus usurpavit. Itaque quod tres tantum hiatus inveniuntur non
 magni momenti putandum est. Magis certe mirum est vocabulum
δὲ prae frequenti usu raro ante vocalem collocatum inveniri atque
 id tricies fere. Variat enim Appianus in usurpando *ὁ μὲν δὲ, ὁ μὲν,*
ὁ μὲν οὖν, καὶ ὁ μὲν.

De hiatibus post pronomem relativum admissis pgg. 52 sqq.
 dictum est. Ut autem formae *οἱ, αἱ* hiatui obnoxiae sunt, ita *ὄσοι,*
ὄσαι: *ὄσοι ἄλλοι* (XVI): 65, 9. 66, 10. 147, 20. 166, 1. 355,
 23. . *ὄσοι ἐν* (37, 17. *) — *ἐξ* 226, 11. — *ἔτι* 1166, 1. — *ἀπὸ*
 629, 10. 655, 17. — *ὑπὸ* 13, 13. — *ὑπερ* 790, 1.

161, 13 *Τερεντίῳ δὲ ὄσοι τε ἀπὸ βουλῆς καὶ τῶν καλουμένων*
ἰππέων ἡγοῦντο τῆς στρατιᾶς] Mend. prop. *ὄσοι ἀπὸ τε.* at cf.
 635, 14 *ζητηταὶ δ' ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀντίκα ἐξέθειον τοὺς τε*
ἀπὸ τῆς βουλῆς καὶ τῶν καλουμένων ἰππέων. et 604, 12 *τὸν*
ἴσον αὐτοῖς ἀντιξέπεμπον ἀπὸ τε σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἔτι
συμμαχούντων σφίσιν ἐθνῶν. Simile hyperbaton v. pg. 71.
ὄσαι *ἐαυτὰς* 667, 9 (*ὄσαι* *ἐαυτὰς ἐγκειρίκεσαν ἐπὶ συνθήκαις*
ἔνορκοι.)

Sed iniuria in verbis praecedentibus Nauck pro *καὶ πόλεις*

ὅτι ἔσται μόνον ὑποτελεῖς, ἀλλὰ καὶ ὄσαι. . . scribere vult ὅν μόνον ὄσαι. Ipsum traditae lectionis hyperbatōn documentō est quam studiose fugerit Appianus diversarum concursum vocalium, si modo non moleste fieri poterat. Cf. 850, 15 ὅτι μὴ κινδυνεύειν οἱ καλὸν εἶη μόνον, ἀλλὰ καὶ θνήσκειν. Omnino solet vocabulum μόνος inter postrema enuntiatorum verba collocare non sine euphoniae studio: cf. 696, 13 δυσμύριοι γὰρ ἀθρόως ἐφάνησαν οἱ τὰ τρίτα τρέφοντες μόνου.

ὄσαι ὄντες: 448, 15 ὄσαι ὄντες ἀπὸ τῆς βουλῆς τῇ Σύλλᾳ συνήσαν. ὄσαι ἦσαν 34, 24. 332, 18 (fem.) 404, 6. 528, 13. 728, 18. 737, 22. 1057, 10. Possum locis exscriptis facile demonstrare ne hos quidem hiatus admisisse Appianum nisi quodammodo coactum, cum etiam sequentia verba a vocalibus inciperent aut in eas desinerent. Sed tot iam talis studii testimonia attuli, ut hos locos exscribere non opus sit. Nam monitum est multumque monendum nulla hiatus genera, sint licet frequentissima, Appianum ab omni parte pro permissis habuisse, siquidem etiam ante ἐπὶ hiatus interdum manifesto cavuit, et inter ὄσαι ἄλλοι, coniunctissima vocabula, non semel alia interposuit cf. 659, 7 ὄσαι τι συνέπραξαν ἄλλοι τοῖς πολεμοῖς. 954, 4 ὄσαι τῶν προγεγραμμένων ἄλλοι συνήσαν.

Non raro autem omne studium irritum esse necesse erat et in ὄσαι ἄλλοι voce et in ἄλλοις: 66, 10 — 147, 20 ὄσαι ἄλλοι Ἑλληνες 166, 1 ὄσαι ἄλλοι ἦσαν ἐπὶ ἵππων. 355, 23 ὄσαι ἄλλοι Ἰλλυριῶν. 98, 17 οἱ τε ἄλλοι ἐλεφαντες. 467, 18 ἐν τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι. 888, 24 οἱ τε ἄλλοι οἱ κείου.

ἔτερος: 194, 10 ἔτεροι Ἰταλοί. 354, 4 . . . Παλάριοι γένη ἔτερα Ἰλλυριῶν. 402, 26 ἐν μὲν δεξιᾷ ψυλοὶ τέ τινες καὶ ἔτεροι ἱππεῖς ἀργυράσπιδες κ. ἱπποτοξ. ἔκαστος: 57, 23 τὸ μέρος ἐκάστου ἔτους ἐς Ῥώμην ἀναφέροντας. Sed 332, 24 ἐκάστου τὸ μέρος ἔτους ἐς Ῥώμην ἀναφέροντα.

ἐκεῖνος: 289, 25 ἐπανοίσειν ἔφη ἐκεῖνος, ἦ. . . 184, 11 φθάσει ἐκεῖνον ἐ πανελθῶν.

ὁ δε: euphoniae studium saepe patet, velut: 196, 24 δεύτερο αὐτε σπονδαὶ Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις αὐτε διεμειναν ἐς. . . 352, 1 καὶ γίνονται Ῥωμαίοις αὐτε πρῶται πρὸς Ἰλλυριοὺς πείραται καὶ συνθῆκαι. 597, 7 παρέδωκαν ἑαυτούς, οἶδε πρῶτοι, καί. Sed hiant: (61, 12*). 249, 16 ἐγγίνοντο οὖν αὐτῶν συνθῆκαι, τρίται αὐτε, Ῥωμαίοις καὶ. . . 355, 22 . . . οἱ Δαλμάται οἶδε καὶ ὄσαι ἄλλοι. . .

618, 17 ἀρχὴ δ' ἐς ταῦτα καὶ πάροδος | εἰθὺς ἐπὶ τῷ συμμαχικῷ πολέμῳ | ἧδε ἐγγυνητο. 1124, 27 v. pg. 23 adn.

352, 19 καὶ δεύτεραι πείραι τε καὶ συνθήκαι πρὸς Ἰλλυριοὺς αὐτοῖς ἐγγυνητο] Schweigh. prop. δεύτεραι (αἶδε) propter 352, 1 αἶδε πρῶται, sed dittographia ex *αἶδε* εἰς *αἶδε* elicio καὶ αἶδε δεύτεραι.

Pronominis αὐτ(ὸς) formae propter frequentem usum hiatus maxime obnoxiae erant. Saepe eum App. vitavit: 27, 17 μὴ οὐδ' ὁ ἴδιος αὐτῷ στρατὸς ἐς πάντα ἢ πιστός. 748, 23 αὐτίκα πᾶσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν μετριοπάθειαν ὁρμηὶ τοσούδε ἐπέπιπτεν, ὡς. 753, 17 . . . παρικὸν ἐπέπεσεν αὐτὸν τῷ στρατῷ. 800, 2 τῶν οἰκείων τις αὐτῷ περὶ τῆσδε τῆς ἐπιβουλῆς εἶδει μηνύσων ὁ ἔμαθεν. Cf. 157, 21. 383, 4. 389, 15. 492, 17. 612, 14. 616, 14. 787, 14 cet. Tamen non semper remedium in promptu erat. Itaque ante αὐτὸς exstat hiatus: 149, 1. 196, 12. 305, 19. 440, 19. 464, 14. 476, 3. 479, 13. 589, 21. 670, 22. 671, 18. 899, 21. 1071, 2.

Locis hiantibus adnumerandus est etiam 286, 26 καὶ τότε κύκλω αὐτὸς ἐτραίς Ἰλαίς ἰππέων ἀεὶ περιήει] κύκλω emendavit Schweigh. locis similibus collatis. κυκλῶν V.

366, 15 καὶ ἦσαν οἱ μαχιμώτατοι μυρίων καὶ δισχιλίων πλείους] Mend. conii. μάχιμοι αὐτῶν, sed iam refutatum est illud a. G. Zippel, Liter. Centralbl. 1880 p. 757. Cf. etiam Thuc. II 98, 3, ubi μαχιμώτατοι similiter exstat, nisi quod ὁ δὲ ἄλλος ὄμιλος opponitur, hic omnino non memoratur. 752, 21 ἐπὶ κακῷ τε αὐτοῦ καὶ τῶν αὐτὸν ἀναλειθόντων] Mend. proposuit κακῷ αὐτοῦ τε καὶ, at cf. quae exempla ad 161, 13 ὅσοι τε ἀπὸ . . . καὶ p. 69 attuli. 834, 16 οὐ μὴν ἀητήτων (αὐτῶν) καθάπερ Ἀλεξάνδρῳ τοῦ στρατοῦ γενομένων] (αὐτῶν) inseruit Mend. probabiliter, sed minime certo, cum (αὐτῶν) ex praecedentibus verbis: Καίσαρ . . . ἐκράτησε . . . καὶ ὅδε subaudiatur. --- 1139, 17 καὶ ὁ μὲν ἐγκαταλελειφθῆναι τοῖς κινδύνοις ἔλεγε τοῖς ἐν πορθμῷ καταλαβοῦσιν] τοῖς ἐν (τῷ) πορθμῷ (αὐτὸν) καταλαβοῦσιν prop. Mend. At cf. Thuc. II 54, 2 ἦν ποτε ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ Λωρικός. Cf. II 18, 1. IV 31, 3.

Tredecim igitur hiatus ante αὐτ(ὸς) agnoscendi sunt omissis illis quattuor coniecturis. Simili modo res se habet post αὐτ(ὸν): 73, 13. 287, 12. 365, 5. 369, 19. 399, 7. 461, 4. 548, 24. 560, 1. 888, 14; post εἰ αὐτοῦ: 992, 23 καὶ ἐς τὸ ἑαυτοῦ οἶκημα ὑπεδέχετο. similiter: 970, 18 Ἄππιον . . . οἰκίτης τὴν ἑαυτοῦ ἐσθῆτα ἐνέδυσσε, sed 680, 10 τὸν ἀδελφιδοῦν ἑαυτοῦ. 791, 11 Ἀντώνιον τὸν ἰπ-

παρχον εαυτοῦ. 971, 22 τῆς εαυτοῦ μερισάμενος ἐσθῆτος. 1091, 25 χωρὶς τῶν ἰδίων ἐχθρῶν εαυτοῦ.

Duodecies igitur propter maiores difficultates Appianus hiatus post αὐτ(οῦ), εαυτοῦ non prohibuit. Excludendae tamen sunt septem coniecturae:

25, 11* καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ καὶ τόδε οὐ πολὺ ἕστερον] Mend. adn.: »καὶ ante τόδε delendum? ἀπήντησε δὲ αὐτῷ οὐ π. ὕ. melius Suid.« Peius. — 40, 4 Κινέας... λέγεται πρὸς τὸν Πύρρον ἐπανεληθῶν εἰπεῖν ὅτι πρὸς ὕδραν ἐστὶν αὐτὸ ἰς ὃ πόλεμος.] Nauck coni. αὐτῷ. αὐτοῖς bene habet. — 204, 11 ἀλλὰ καὶ μάλιστ' ἐστρατήγει λανθάνειν ὅποι¹⁾ ποτ' εἴη. ὄθεν οὐκ εἶχον αὐτῷ συνεχῶς προεπιχειρεῖν οἱ πολέμοι, ἀλλ' ἤμῦνοντο ἐπίοντα.] pro συνεχῶς Schw. coni. συχνῶς, Mend. εὐχερῶς. Hoc certe falsum est, nam hostes non solum non facile poterant Masinissam aggredi, sed nunquam, quia latitabat. Itaque nihil relinquatur nisi ut »arcerent adorientem.« Herwerden autem συνεχῶς ante λανθάνειν transponendum proposuit. Sed »continuo latitare« nolebat Masinissa, cum saepe aggredereetur. Magis in loco esset συνεχῶς post πολέμοι vel post ὄθεν. — 670, 11 ᾧ δυνατὴ μὲν ἔτι ἡ ἡλικία καὶ τὸ σῶμα εὐρωστον, ἀμφὶ δὲ τὴν Ἰταλίαν δώδεκα μυριάδες ἀνδρῶν ἦσαν ἐναγχος ὑπεστρατευμένων καὶ δωρεάς... παρ' αὐτοῦ λαβόντων] (αὐτῷ) ὑπεστρ. coni. Mend., sed et ᾧ et παρ' αὐτοῦ satis rem declarant. — 828, 7 ἱερὸς καὶ ἄσυλος, καὶ ἀπαθῆς καὶ ὅστις αὐτῷ καὶ ἕτερος προσφύγοι] Mend.: »καὶ ante ἕτερος molestum.« Sed tum etiam ἕτερος delendum esset. — 1052, 11 ὀφθῆναι φασιν (αὐθις) αὐτῷ... Schw. αὐθις post αὐτῷ inseruerat, Mend. ante αὐτῷ recte ex Appiani more. — 1179, 23 ὑπόπτενον αὐτὸν... καὶ τινα συγγινώσκων ἐς αὐτὸν ὕβριν παλαιὰν πρὸ τῆς εὐεργεσίας] pro ἐς αὐτὸν Mend. coni. εαυτῷ ὕβρ. Sed verbis ἐς αὐτὸν careri vix potest. Contra εαυτῷ non opus est. Nam cf. 431, 3 συγγινώσκων δὲ τὴν ἀθραιμιστίαν τοῦ πάθους (sc. amoris erga Stratonicen sui.)

Sine ulla dubitatione ex locorum hiantium numero eximo 306, 5, ubi Mend. ex V edidit καὶ ἦν αὐτῷ ἔργον ἐπὶ σταδίου τοῦ μετώπου πέντε καὶ εἴκοσι | ἐργαζομένη τε ὁμοῦ καὶ μαχομένη] »τὸ

¹⁾ Mend. adn.: »ἅποι etsi sic interdum redit, mihi suspectum.« Mutandum censuit etiam Herwerden.

ἔργον apogr. vulgo. Mend. provocat ad Syr. 61 (p. 432, 25) Σελείκω δὲ... ἔργον μὲν ἐγένετο πείσαι τὸν νιόν, ἔργον δ'... τὴν γυναικα. Sed ibi articulum ne tolerari quidem posse quis nescit? Contra 121, 14 νικήσαντι τὸ ἔργον οὐ λαμπρόν, sicut 306, 5. Cf. Schw. III 487: >α ὕτῳ τὸ ἔ. Sic restitui ex Aug. Atque sic emendandum vidit Reiskius. <

Iam vero 674, 21 ἐν αὐτῇ Ἰταλία, 865, 20 ἄμ' αὐτῇ ἀγορᾷ (praeced. ἐν ἀγορᾷ), 965, 25 ἀντὶ αὐτοῦ Ἀντωνίου (cf. 972, 2) hiatus nihil habent offensivis. Haec de pronomine αὐτὸς erant dicenda.

Multo commodius et accuratius iudicari potest de pronominali forma οἱ: Neque enim usquam aut ante aut post eam¹⁾ hiatus Aprianus admisit. Eo saepius coniecturis eum incuclare voluerunt viri docti:

138, 14 ὡς δ' ἠτοίμαστο πάντα καὶ...] >Forsan ὡς δ' οἱ ἤτοιμ. ut alibi < Schweigh. Sed eodem modo nusquam exstat.²⁾ 378, 25 Σκιπῳος ἐρομένον τίς δοκοῖ οἱ στρατηγὸς ἄριστος γενέσθαι] legitur illud quidem in editionibus post Schweighaeuserum, sed codices (praeter b, qui δοκεῖ οἱ habet) omittunt illud οἱ, celogarius autem Pletho scripsit αὐτῷ δοκοῖ. Hoc viam veri monstrat. Sine dubio scribendum est τίς οἱ δοκοῖ cf. 633, 22 ὅτι οἱ δοκοῖ. — 493, 5 μετὰ γυναικῶν καὶ παιδῶν τῶν οὐ πεπολεμηκότων] τῶν (οἱ) οὐ π. conii. Mend. — 615, 4 καὶ τήνδε μὲν δὲ Σύλλας διήρπαζεν ὡς οὐκ εἰνότα προσελθοῦσαν, ἀλλ' ἐπ' ἀνάγκης] προσελθοῦσάν (οἱ), ἀλλ' conii. Mend. inutiliter, quanquam hiatus pausa excusaretur. — 667, 18 διαφρογόντα δὲ πρὸς Σύλλαν ἐκ Μιθριδάτου καὶ συνήθη (οἱ) γεόμενον ἐψηφίσαστο (sc. Sulla) βασιλεύειν Ἀλεξανδρῶν] (οἱ) Schwgh. coniecit, Mend. recepit. Sed debuit post καὶ inseri, ubi facilius excidere poterat. Cf. 704, 1 καὶ οἱ... ἔδωκαν 867, 5 καὶ οἱ... (181, 20 αὐτῷ συνήθης.) — 674, 10 πρὸς Μέτελλον | ἐπιπεμφθέντα ὑπὸ Σύλλα | ἀπεμάχετο γενναίως] ἐπιπεμφθέντα (οἱ) ὑπὸ conii. Mend. iniuria. — 693, 21 οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς τῶν συνόντων ἐπιφανῶν] Mend. conii. (οἱ) ἐπιφανῶν, sed si illud addendum est, post τῶν inserendum; tamen οἱ ad συνόντων non desideratur.

¹⁾ De 550, 1 v. pg. 55., sed cf. ἐπι p. 69, -αι pg. 78.

²⁾ Cf. Thue. III 102 ἐπειθὲ δὲ παρεσκύευστο πάντα. Simili in formula ἐπι δὲ εἶοιμα ἦν αὐτοῖς (227, 18) Mendelssohnii coniecturam (πάνθ') εἶοιμα... recte refutavit Schenkl l. l. coll. Thue. II 98. II 3. 10.

τὸν νεὼν ὁ πατήρ τὸν ἐν ἀγορᾷ. Sic unum hiatum vitavit, sed tres alii manserunt, quos effugere vix poterat.

Ante ἀπο- (ἀφ-): 21, 21... ἔφη δεῖν ἢ τὰ κελεύόμενα ποιεῖν, ἢ μὴδ' αὖ ἀφικνεῖσθαι πρὸς αὐτόν] αὖ est coniectura Bekkeri pro ἄν lectione codicum. αὖ autem utique hiatum efficiebat, tamen αὖθις praesto erat. Fortasse nihil aliud nisi ἄν delendum est. 224, 14 οἱ δὲ κακέειθεν αὖ τ ο ὦ τὸν νεκρὸν ἐξελόντες καὶ τὴν κεφαλὴν αὖ τ ο ὦ ἀποτεμόντες περιέφερον ἐπὶ δόρατος ἀνὰ τὴν πόλιν. Molestae abundat αὖτοῦ et fortasse perperum e linea antecedenti repetitum est. — 371, 6 καὶ ἕτερα ἔθνη ἀφιστάμενα ἔτι πρὸ αὐτοῦ] Schweigh. virgulam interposuit. Ipsum autem participium praesentis ἀφιστάμενα suspectavit, quia Pletho exhiberet ἀφιστηκότα. quem tamen dubiae fidei esse recte monuit; cf. 45, 24 ἔθνη δὲ τετρακόσια. ... τὰ μὲν ἀφιστάμενα σφῶν, τὰ δὲ προεπιλαμβάνοντες, ἐκρατύναντο. ἀφιστάμενα enim idem valet atque ἄφιστατο. — 566, 5 πρῶτος ὄδε ἐν στάσει ἀπώλειτο. 928, 11 νόμῳ δ' ἐτέρῳ ἀπέλνε μὴ εἶναι πολέμιον Ἀολοβέλλαν καὶ εἶναι γόνον δικας ἐπὶ Καίσαρι. (928, 12 καὶ (τρίτῳ) εἶναι prop. Mend. improbabiliter.) 1100, 16 πομποὶ ἀπεστάλησαν.

140, 26 — 141, 1 ἑπὲρ ... ἐλευθερίας... κακοπαθοῦντες ἐς τὸσόνδε κακοῦ] κακοῦ (ἀφικμένοι) conii. Reiskius inutiliter M. 157, 14 τὸ μέρος τοῦ στρατοῦ παρέδωκε τῷ Φαββῳ] Mend. prop. ἀπέδωκε. sed defendit παρ- Schenkl (l. l.) collato usu Polybiano.

Ante ἵπ ο: 256, 21 καὶ αὐτῷ ἵποστρέφοντι ἀπὸ... 845, 11 τὸν μὲν ἐπὶ Παρθναίου πόλεμον οὐδενὶ ἔφη ὑπὸ Καίσαρος ἐπιτετραφῆναι] In promptu est conicere πρὸς, quomodo saepissime hiatum A. vitavit, sed incertum est. — 884, 23 τῷ Καίσαρι δ' ὁ στρατός... ἑαβδοφόρους προσαγαγόντες. ἤξιον ἑαυτὸν ἀντιστρατήγον ἀποσηῆναι πολέμου τε ἡγεμονεύοντα, [καὶ σφῶν αἰεὶ ὑπ' ἄρχουσι ταχθέντων.] καὶ seclisit Mend. Sed etiam sequentia verba habent quo displiceant praeter hiatum. Nam mirum sane est milites ideo propraetorem facere Octavianum, quia ipsi semper sub magistratibus militaverint. Quanquam quis talia interpolaverit? Fortasse scr. ἵπ' ἄρχουσιν αἰεὶ. — 905, 17 ... οὐκ ἐσηλθον μὲν ἐς τὸ χαράκωμα αὐτοὶ ὑπ' ἀδοξίας, ἀλλὰ παρ' αὐτὸ ἔστησαν. Brevis quaedam pausa intercedit ante ἵπ' ἀδοξίας. Sed non admodum in loco est αὖ τ ο ἰ, cum latine vertendum sit »non intra ipsum vallum se receperunt, metu ignominiae.« — 1103, 11 εἰ τῇ

Ἀντωνίου γνώμη ὑπομεμενηκῶς ἴδιον τὸ ἀμάρτημα ποιοῖτο] »ἐπιμε-
μενηκῶς L. Dindorf in Thes. v. ὑπομένειν« Probabiliter.

840, 10 στρατηγοὶ ὄπ' locus lacunosus et corruptus. V. adn.
crit. — 1143, 5 ἐπεὶ τῶν λοιπῶν (sc. XXVIII) νεῶν οἱ ἐρέται
χειμῶνος ἐτεθνήκεσαν] »(ὑπὸ) χειμῶνος coni. Schw. ex C.: ex
tempestate.« Narratur de Tauro, qui aestate anni XXXVI. a.
Chr. ex CXXX Antonianis navibus duas tantum et centum ex
Tarentino portu eduxerit, cum reliquarum XXVIII remiges
χειμῶνος mortui essent. Illud χειμῶνος ceteri verterunt:
»hiemes«, sed Antonius (cf. p. 1139, 1) non ante ver anni
XXXVI. Tarentum venerat; Candidus: »ex tempestate«, sed in
tempestate naves solent cum remigibus perire, non remiges sine
navibus. Nihil igitur videtur relinqui nisi ut morbo perie-
runt XXVIII navium remiges. Tum autem χειμῶνος interpo-
latum est, cum vocabuli mendum difficiliter explicetur.

Iam vero considerentur hiatus qui ante ἄν, ἄρα, οὖν raro
exstant.

Ante ἄν: 188, 20. 843, 23. 899, 11. v. p. 57.

Ante ἄρα: 945, 4 ἐκ πολλοῦ ἄρα ἐς τὴν γῆν καθιστάμενος
ἐνταξίαν. 977, 9 Λεπιδῶν γὰρ αὐτοῦ ἄρα ὡς ἀσθενοῦς ὑπερέωρα.
1171, 19 διηνεκεῖ ἄρα ἀρχῇ προτρέποντες τῆς προτέρας ἀποστῆναν.
705, 5 χρῆναι δ' ἐλεσθαι δυνατὸν ὁμοῦ καὶ ἡπιον, ἐνσημα-
τόμενοι τὸν Πομπήιον] Mend. »fort. (ἄρα) τὸν.« — 797, 2 οἱ
μὲν δὴ τὰδε ἄρα ἐκ πολλοῦ διανοούμενοι] Mend. prop. ἐκ
πολλοῦ ἄρα. Tamen in 945, 4 nititur non potest, cum App.
inter prima sententiarum verba ἄρα soleat ponere.

Ante οὖν: 45, 3 καὶ οἱ Βοιοὶ οὖν. .] in Celticarum rerum
epitome codicis V. 98, 23 φρυγὴ οὖν τῶν Ῥωμαίων ἐγγυετο ἄτακτος.
1139, 13 Ὀκτασία οὖν ἐχώρει.

Octies hiatus propter transponendi difficultates admissus est ab
Appiano ante οὖν: 4, 10 Ἀρμενίαν. . . , ἧς Ῥωμαῖοι οὐκ ἄρχουσι
μὲν ἐς φόρον κομιδῆν, αἰτοὶ δὲ αὐτοῖς ἀποδεικνύουσι τοὺς βασι-
λέας. — (60, 1*). — 138, 9 αἰεὶ περιστρεφόμενοι οὔτε. . οὔτε — οὔτε
εἶων λαθεῖν. Similiter ante οὔτε — οὔτε 431, 4. 445, 29. 863, 13:
aut ante prius οὔτε aut ante posterius. — Reliqui loci sunt 286, 21.
503, 16. 686, 7. 905, 16. — 962, 7 οἱ τρεῖς ἡγανάκτου εἰ
γυναῖκες. . ἀνδρῶν στρατευομένων αὐταὶ οὖν δὲ χρήματα ἐσπίουσι]
fortasse μηδὲ scr. Statim enim 962, 16 rectius προῦνγραφον ἀπο-
τιμᾶσθαι τὰ ὄντα. . ἀνδρῶν πάντα. . καὶ πανταεθνή, μηδὲν

Iam ad id genus hiatus me convertam quod est ante nomina propria, quibus a poetis semper multum, ut in versum quadrarent, condonatum est, neque minus qui hiatus vitabant scriptores, indulserunt. Appianus autem circum nomina propria hiatus admisit, non solum inter coniuncta: *Μάρκου Ἀντωνίου* 60, 9. *Κλαυδίου Ἀππίου* 175, 21. *τῷ Καρχηδονίῳ Ἀντίβῳ* 376, 18. *τοῦ μεγάλου Ἀντιόχου* 417, 14. *Μαρίου Ἐγνατίου* 609, 20. (16, 25*), sed etiam, si genetivo casu interponebantur: *Κάμιλλος ὁ τοῦ Καμίλλου νιός* 45, 6. *τῶν τοῦ Μαρίου ὑπατειῶν* 45, 8. *ἄλλους ἐν Ἰβηρίᾳ Ἕλληνες* 66, 19. *ὁ Μασσαιάσσου νιόνος* 136, 1. *οἱ δὲ τοῦ Ἀντίβου ἐχθροί* 377, 20. *ὁ Μιθριδάτου νιός* 474, 7 v. 486, 19. 499, 14. 578, 2. 647, 18. 774, 18. 861, 16. 913, 23. 1021, 15. 1061, 16. 1077, 10. (16, 13. * 37, 28. *)

Pausa autem excusantur, quamvis minuta: 201, 24 *Καρχηδόνιοι δὲ ταῦτα πονθανόμενοι | Ἀσδρούβαν μὲν ἐξέτεμπον.* 252, 12 *ἡγοῦντο... τῶν μὲν... , τῶν δὲ αἰρουμένων τὰ Μασσαιάσσου Ἀντίβας ὁ... 456, 14 συμμαχικὰ δὲ ἦγον αὐτῷ Ἀρχαθίας μὲν... 799, 3 καὶ ἡ γυνὴ Καλπουρία | ἐνύπτιον... ἰδοῦσα — 847, 4. 914, 18. 1122, 7. 1158, 7. —*

Reliqui circum nomina propria hiatus exstant (15, 3.* 15, 19.* 16, 21.* 17, 20.* 19, 14.* 23, 24.* 28, 17.* 59, 7.*) 72, 16. 202, 27. 386, 24. 541, 8. 609, 20. 614, 10. 626, 1. 711, 4. 846, 25. 859, 6. 886, 24. 1005, 12. 1010, 9. 1062, 9. 1063, 23. 1056, 6 (loc. corr.) 1082, 24. 1113, 8.

473, 25. Mend. prop. nomen *Ἀρχέλαος* ex l. 26 post *πεμψοι* collocandum, sed sic inuria. — 784, 17... *ἐν Ἰτύκῃ καταλαβῶν... τῶν δὲ τριακοσίων ὄσους ἤρρε διέφθειρεν.]* Mend. propus. *ἐν Ἰτύκῃ* ante *ἤρρε* colloc. inutiliter.

Iam vero si nomini proprio a vocali incipienti saepius hiatus venia est, tolerari etiam potest qui articulo *ὁ* praefixo interdum exsistit hiatus. (15, 17.*) 396, 10 *ἐπεὶ δ' ὁ Σέλευκος... καμνόντων ἤδη τῶν ἰππέων... ἐπαρήει, τοῖς τελευταίοις αὐτοῦ ὁ Διογάνης ἐπιθέμενος καὶ] »αὐτῶν* legit C. « apte. — 489, 19 *ἀγνοῶν δ' ὅπη ὁ Λεΐκόλλος εἶη. 669, 6 οὔτε τοὺς οἴκοι ὁ Σύλλας οὔτε τοὺς φεύγοντας καταπλαγεῖς] ὁ V. i. om. A, vulgo.*

183, 13 *ἄ μοι δοκεῖ προῖδῶν πάλιν ὁ Βλάτιος ψιθυρῶς ἐντυχεῖν τῷ Δασίῳ]* »*πάλαι* conii. Beroaldus, haud improbabiliter. « Tamen πάλιν defendi potest, quia primum Blatius cum Dasio collocutus est 182, 15; iterum (πάλιν) 182, 26 — 183, 2. — 840, 16 *τούτοις... ὁ Ἀμάτιος... καὶ ἐνεδρεύσειν ἐλέγετο. τῷ δὲ οὖν τῷ*

λόγῳ τῆς ἐνέδρας ὁ Ἀντώνιος ἐπιβαίνων κτείνει τὸν Ἀμάτιον.]
τῆς ἐνέδρας del. prop. Mend. non recte.

Adnumerentur alii ante articulum hiatus quattuor: 34, 16 ἔγκα-
λῶν ὅτι αὐτοῦ ὁ πατήρ ἐν Τυρρηνίᾳ πολεμῶν . . . ἀνήγητο. 119, 10
ἢ δὴ καὶ τότε ἔθει οἱ περὶ τὸν . . . 745, 27 στρατιᾶν ἐκ Συρίας ἦγε
Πομπηῖῳ ὁ κηδεστής] fortasse tamen Σκιπίων excedit, cf. 760, 17
Πομπηῖῳ μὲν ὁ κηδεστής Σκιπίων. — 977, 3 ἦρξαν γὰρ τὴν ὁμώνυμον
ἀρχὴν ἐν ἄστει οἱ δύο ὁμοῦ.

Postremo agatur de vocabulis numeralibus: Vitavit hiatus
Arriani: 42, 23 ἔτει τρίτῳ. 53, 14 τρίτῃ μόλις ἡμέρα. 72, 18
ἐκκαίδεκάτῳ μόλις ἔτει. 81, 18 ἑπτακισμῦριοι πεζοὶ καὶ ἵππεις
πεντακισχίλιοι, eodem modo 538, 4. 735, 2. Admisit: 112, 3 ἐς
ὄκτω ἔτη (cod. V. τρεῖς v. adn.). 361, 3 ἔτεσι πον ἀγχοῦ εἴκοσι,
437, 19 ἐβασίλευσε δὲ ἔτη ἑπτὰ καὶ τριάκοντα. 488, 7 ἀπόλοιτο
μὲν ἀμφὶ τοὺς μυρούς καὶ ἑπτακισχιλίους καὶ τούτων ἦσαν οἱ μύ-
ριοι ἵππεις μάλιστα . . . οἱ πεζοὶ δὲ . . . συνέφυγον.] οἱ μὲν ἦσαν ἵπ-
πεις i. quorum maior pars equites fuere C. Cf. Thuc. II 98, 3 καὶ
τούτου τὸ μὲν πλεονεξὸν ἦν, τρίτημόριον δὲ μάλιστα ἵππικόν.
Fortasse verborum genuina collocatio haec est: οἱ μύριοι μάλιστα
ἵππεις ἦσαν. — 554, 2 ὄκτω ἢ ἑννέα. 560, 5 νῆες ἐάλωσαν χαλκίμ-
βολοὶ ὄκτακόσια] in catalogo exstant. 1101, 11 ἐνὶ τῇδε ἔργῳ ἑν-
δεκα τέλει.

Tot tantisque hiatus classibus enumeratis atque tractatis pauci
pro ceterorum multitudine etiam nunc restant, quos in genera
disponere iam non visum est aptum, praesertim cum multi eorum
aut mala codicum fide aut coniecturis niterentur. Hos igitur nunc
ita in conspectu ponam, ut postquam quisque vocalem longam
diphthongumve hiatus invenitur, eius sub titulo praebeam.

Post α: 650, 16 Μετέλλος ἐνίκα ἔτερον Κάρβονος στρατόν.
1063, 13 ἢ περὶ ἅπαντα ἰσῶς ἐπιμέλεια ἀθρόα ἡμβλύνετο. — Prae-
terea sexies (7, 23. 56, 11. 113, 20. 434, 10. 506, 6. 666, 9) βασιλεῖα
ἱππέα similia ante vocalem inveniuntur. Sed productio vocalis α in
-εα terminatione etiam a poetis saepe neglecta est. -α: 521, 9 Λεῖ-
κόλλον ἔλπισας ἐπὶ τοσῶδε ἵππέων ἀπολεία | αὐτίκα οἱ προσπεσεῖ-
σθαι. 705, 13 καὶ τὴν ἀσυνταξίαν τῆς πολιτείας καὶ ἀναρχίαν ἐπὶ
τῇ ἀσυνταξίᾳ | ἐκὼν ἐπερώρα. 986, 22 τῇ δὲ ἐξῆς ναυμαχίᾳ ἠσπᾶ-
το ὁ Σολοβέλλας. 1024, 21 πρὸς δὲ τῇ μεσημβρίᾳ ἔλος ἐστίν. 1135, 5
Μηρόδωρος ἐς τὸ πελαγιώτερον ἀνήχθη (sc. propter tempestatem)
καὶ ἐπ' ἀγκυρῶν διεσάλευεν· ἀσθενέστερον δὲ ἔχων τὸ κῆμα διὰ τὸν

βυθόν, εἰρεσία ὄμως καὶ πρὸς τόδε ἐνίστατο καρτερᾷ μὴ παραγέ-
ρεσθαι.] ὄμως mihi non videtur in loco esse, sed fortasse συντόνως,
cf. 553, 8 καίτοι συντόνως ἐξεπίτηδες βαδίζοντος. 749, 16 ἐπὶ συν-
τόνως ἡμέραις ὀδεύσας. Itaque enuntiatum εἰρεσία συντόνως. . καρ-
τερᾷ nihil mirae habet collocationis. Praeterea (τοῦ) μὴ coni. Mend.
at v. pg. 4 adn. 4. —

Post *αι*: Primum de terminatione verbali *-αι* dicendum est.
Quam illis temporibus iam non pro plena diphthongo valuisse cum
alia sunt indicia, tum quod Philodemus eam ante vocalem apostropho
elidere solitus est secundum fidem voluminum Herculanensium.
Appianus autem multo saepius post *-αι* terminationem infinitivi quam
indicativi aut coniunctivi admisit hiatum.

-αι inf.: *πέμψαι οἱ* 115, 22. Eodem modo ante *οἱ*: 375,
25. 422, 25. 498, 7. 498, 17. 546, 6. 580, 22. 695, 3. 864, 17. 901, 9.
915, 7. 979, 14. 985, 3; ante *ἴση* 698, 4. — *ἐπι, ἐτι, ἐς*, 67, 25.
224, 8. 379, 6. 759, 22. 842, 2. — augm. syll. 958, 15. — *αὐτ(ός)*
61, 16. 826, 9. 863, 21. — *ἐαυτοῖς* 356, 15. — *Ἐγέσθη* 863, 17.
Ἀντώνιον 1172, 9. — *ἀνδράσιν* 1041, 3.

168, 10 *μέλλοντα πλεῖν ἐς Σικελίαν*] Mend. malit *πλεν-
σεισθαί*, sed praesens tempus post *μέλλειν* apud Appianum
non sollicitandum esse exposuit Loesch, Phil. Anz. 1884 p. 521.
657, 5 *θάνατος . . πέντε μυριάδων ἐδόκει γενέσθαι παρ' ἄμ-
φοτέρων*] *παρ'* Mend. prop. delendum, sed cf. 288, 20 *φόνος ἦν
πολὺς ἐξ ἑκατέρων*.

-αι ind. s. coni. 13, 9 *ἡ δ' ἐξ ἧς τὰ ἐς τὴν ἄλλην Ἰταλίαν*
(sc. *δηλοῖ*) *χωρὶς γε τῆς παρὰ τὸν κόλπον τὸν Ἰόνιον ἐς δὲ σύγ-
κρισιν τῆς προτέρας ἠδὲ λέγεται ἡ ἐξ ἧς Ῥωμαϊκῶν Ἰταλική*. Al-
terum illud *ἡ ἐξ ἧς* videtur glossema esse. Sed confirmari nihil po-
test, cum Appianus saepe sit verbosior. De tertio libro dicit 13, 14
καὶ ἔστιν ἠδὲ τῶν προτέρων ἐς σύγκρισιν Ῥωμαϊκῶν Σαννιτικῆ. —
22, 17 *τό τε ἀδίκημα ἰώνται ἀμνηστία τε καὶ καθόδοι*. 160, 17 *ὑπά-
τους τε αἰρουῦνται ἐκ μὲν . . ἐκ δὲ*. 685, 12 *τιτρώσκειται ἐς τὸν μηρὸν
ὁ Σπάρτακος δορατῶν*. v. adn. crit. 1007, 24 *ἵνα μὴ ἐν μέσθι γένηται
Ἀντωνίου τε καὶ Καίσαρος*. 1172, 13 *ὁδὲ δὲ ἔχοντι ἀγγέλλεται
Ἀντώνιος Ἀσίαν ἐπιδηρῶν*. Ne hos quidem hiatus pro concessis
Appianum habuisse eo cognoscitur quod et rari sunt et difficiles ad
vitandum. De aliis post *-αι* hiatibus nihil iam est dicendum nisi
quod *συμβολαὶ (ἐσβολαὶ) τε ἐς τὴν ἀλλήλων* p. 19, 21 in Suidae
lemmate ex Bekkeri coniectura editur.

Post αν̄: De 12, 11 [αῦ̄] v. p. 6 adn. 1.

627, 10 *δυσχεράνας δ' ὁμοως εὐθὺς ἤρχεν αὐτῶν*] Schweigh. conii. (αῦ̄) ἤρχεν. Mend. malit εὐθὺς (αῦ̄θις) ἤρχεν. Neutrum placet.

Post η: 157, 18 *οὐκ ὦν εὐχερῆς οὐδ' οὗτος ἐς μάχας μᾶλλον τόλμη ἢ τέχνη χρῆσθαι*] » ἢ μ. *τόλμη τέχνη* V, corr. Steph. *τόλμη μᾶλλον ἢ τέχνη* malebat Schweigh. atque hoc utique reponendum est, cf. 194, 16 *οὐκ ἐπ' εὐνοίᾳ μᾶλλον ἢ χρεῖα χρώμετος*. 272, 18 *πεισθῆναι μᾶλλον ἢ βιασθῆναι*. 273, 17 *ταῦς τις εἶναι μᾶλλον ἢ γῆ*. 274, 25 *οὐ λόγῳ μᾶλλον ἢ γνώμῃ*, cf. 458, 10. 463, 1. 879, 21. — 164, 7 (*κραυγῆ*) *ἀπλέτω καὶ βαρβαρικῇ* add. Steph. de conii., editores receperunt, sed *πὸς ἀπλέτω* collocandum est, cf. *τραχείας ἀτραποῦ καὶ στενῆς*. v. p. 55. — 326, 18 *συμβάντος δ' ἐς ταῦτα τοῦ Ἀντίβου καὶ ἐπὶ τῇ συνθήκῃ ὁμόσαυτος...*] exc. de leg. — 351, 4 *ἐπὶ παιδίῳ συμικρῶ. Πίννη ὄνομα. ἀποθνήσκει* (cf. frequens illud ἦ. ὃ ὄνομα...). 384, 13 *περὶ τῆς Ἰταλλίας ἐδεχμαῖνον μὴ οὐδ' αὐτῇ σφίσιν ἢ πιστὴ ἢ βέβαιος ἐπ' Ἀντιόχῳ*] male sonat, tamen in pausa tolerari posset, si modo codices haberent. Sed ibi est *πιστὸς* quod in *πιστῆ* mutavit Musgr. Post *αὐτῇ* mirus sane esset lapsus calami *πιστὸς*. Relinquitur ut aut feminini vice fungatur, cuius usus nihil apud Appianum invenitur, aut a male sedulo interpolatum sit, eum decem ante versibus legatur *μὴ οὐ πιστοὶ σφίσιν ὥσιν ἐπὶ ταῖς συνθήκαις*. Solum *μὴ οὐ βέβαιος* invenitur 483, 24, 549, 24; (utrumque 655, 8 *οὐδένα ἔτι πιστὸν οὐδὲ βέβαιον*). — 792, 17 ἢ *τε τῶν δημάρχων ἀρχὴ ἱερὰ καὶ ἄσπιλος ἦν ἐκ παλαιῶν*. 1172, 9 *τὸ συμβάν ἢ γῆμη ὁμοίως μετέφερεν*] » recte haesit Musgr., an *μειζόνως μετέφερεν*? cf. 521, 6* Mend. C.: *latius*. Medela incerta.

1046, 19 *ὁ δὲ Ἀντώνιος πάντα ἦν καὶ πᾶσιν ἐνέπιπτε*] *πάντη ἦν* ex C. conii. Herwerden nimis Candido fisus. — 1060, 14 *εἰ χρὴ τῷ λόγῳ τὸ ἔργον εἰπεῖν. ἀναστήσων τὴν Ἰταλλίαν*] Mend. conii. (ἦ) *εἰ χρὴ ἀπλῶ λόγῳ*: iniuria.

Post ε: 178, 19 *εἴτε θεοῦ παράγοντος αὐτὸν ἀεὶ ὡς καὶ τότε*] Bekk. conii. *ὡς ἀεὶ καὶ τότε* probabiliter, quanquam ille hiatus quidam pausa intercedente excusatur. — 320, 16 *οἱ δ' ἐν ἄστει ὡσαύτως*] loc. corrupt. v. adn. crit. —

547, 19 *κτείνει (ἐνα) τῶν νέων Ξιγάρην* conii. Musgr. supervac.

— 721, 10 *τὸν Πομπήιον οὐκ εἶων ἐπὶ τῆς ξαντοῦ γνώμης ἐμπεριπολέμωσ ἐνσταθεῖν*] Mend. prop. *ἐν τῇ πόλει ἐνσταθεῖν*. —

847, 11 *ἦ καὶ τοῦδε εἶεν*] verba corrupta. *ἐν δέει* εἶεν conii. Schw.

Post ε ν: εἶ εἰδώς, εἶ οἶδα 220, 10. 846, 7. 1086, 3.

Post ο ι: 467, 24 ὄν γε καὶ νῦν πολλοὶ ἰδιωτεοῦντες καὶ... 867, 14 ταῦτα οἱ ταξίαρχοι ἀσπασάμενοι συνήγον ἀμφοτέρους. 802, 19 ὀπλισμένοι ἔωθεν ὡς ἐπὶ δὴ τινα θείας ἐπίδειξιν.¹⁾ 928, 5 καὶ δύνανται μάλιστα αὐτοὶ ἴσα τοῖς] Mend.: ». . . mihi totum enuntiatum dubium.« »expectabas ἐνθέρδε οἱ θετοῖς« idem.¹⁾ — 18, 9.

Post ο υ 223, 12 τὰ γὰρ πρότερα τοῦ δήμου καὶ τῶν ἀνοητοτέρων τοῦ δήμου ἀμαρτήματα γενέσθαι] τοῦ δήμου καὶ suspectavit Nauck, sed delendum est alterum illud τοῦ δήμου ante ἀμαρτήματα. praesertim cum in exec. Const. omittatur. 279, 26 εἰργάζοντο δὲ ὁμοῦ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες ἡμέρας τε κ. νυκτός. 285, 16 σάφας γρυγάνων καὶ στυπτιον εἶλλον ὑπὸ τοῖς τέχασιν] »ἐμπιμπλάντιες vel ἐμπρήσαντιες post στυπτιον desiderabat Schw.«, aut μεστὰς aut aliud excoidit. 515, 1 καὶ τὰ νεκρὰ σφῶν ἀγχοῦ ἄταφα ῥιπτούμενα λοιμὸν ἐπῆγεν ἐπὶ τῇ λιμῷ. 661, 21 δύνανται δὲ τοῦ »αἰστον« καὶ »ἐπαφροδίτην« ἀγχοτάτω μάλιστα εἶναι τὸ ὄνομα.] Vocabulum ἐπαφροδίτην ab ἀγχοτάτω pausa sciunctum est. Enuntiatum non corruptum est, id quod Mend. putabat.

163, 1 ἐρω ν ἔχωνται recte traditum est, v. pg. 54. — 372, 1 οὐδὲν ἐλλέπων ἐς ταχείαν ἐπιτειχίσματος ὀρμήν] Mend. conii. ἐπιτειχισμοῦ improbabiliter. 523, 3 (τούτων) ἀνδριάς τις σεβάσμιος conii. Reiske, falso. — 575, 8 καὶ τοῖς δημοσίοις ἐνούσιτος ὁ κοινωρός] v. adn. crit. τοῦ δημοσίου conii. Nitzsch, (ξένον) ἐνν. Mend. Sed tradita ferri possunt. 648, 2 τότε οὐ στρατηγοῦ παθεῖν] »στρατηγοῦ (ἄξιοι) conii. Musgr. inutiliter, 798, 25 αἰρουμένων δ' ἔτερα ἔτερον] ἔτερον ἢ ἔτερον conii. Nauck inutiliter. 949, 15 καὶ πλείους ὀψόμενοι συνέθεον ἢ ἀκροώμενοι] Mend.: »expectabas ἢ πρὸ τοῦ ἀκροασόμενοι,« sed illud neglegenter tantum dictum est. 1068, 5 in lacuna parva explenda Mend. conii. (... στρατοῦ εἴνοιοι). — 1123, 7 τοσῶνδε οὕτως ἐπιφανῶν ἐξ ἀέλιπτον περισεσωσμένων] Mend. conii. ex C.: τοσ. ἐξ ἀέλιπτον οὕτω περισ., sed tum deberet scribi τοσ. ἐπιφ. οὕτως ἐξ ἀέλιπτον περισεσ. Tamen Candido auctore non est causa mutandi.

Post ω: 46, 5 χρόνῳ ἐμπροσθεν] in Celt. epitome codicis V. — 336, 11 ὅτι πρὸς πολλῶν ὀξέως ἐν ὀλίγῳ ἀγαπᾷτο. 551, 26...

¹⁾ Quo loco defenditur 681, 16 περὶ ἐλευθερίας μάλλον ἢ θείας ἐπίδειξιν] Mend. adn. »alteram utrum delendum?« Cf. etiam 918, 19.

πρῶτοι μὲν ἅμα ἐφ' ἠλλάλαξαν οἱ αὐτόμολοι...] fort. ἅμα ἐφ' πρῶτοι μὲν ἦλ. — 664, 5 τυραννὶς... μὲν γὰρ καὶ πάλαι. ὀλίγῳ χρόνῳ ὀριζομένη]. Valde arridet Mendelssohnii coniectura ὀλίγῳ χρόνῳ (δ') ὀριζομένη. — 903, 24 οἱ πολέμοι, τῇ διόδῳ εἰργόμενοι μὴ γιγνώσκειν τὰ ἀλλήλων... 1159, 23 νῆες ἑκατέρῳ ἰδίᾳ παρεσκευάζοντο] ἑκατέρῳ ἰ. ἑκατέρων A V. ἰδίᾳ om. b. Tamen hiatus agnoscendus est.

10, 24 ἀλλὰ πάντα ἐς τοὺς ἐπιγόνους αὐτῶν συντετριβῆθαι, φθαρέντων ἐς ἀλλήλους· ᾧ μόνῳ ἀρχαὶ μεγάλαι καταλύονται, στασιάσασαι] Mend. totum enuntiatum diffinxit sic: ἐπὶ τῶν ἐπιγόνων αὐτ. συνετρ. στασιασάντων ἐς ἀλλήλους· ᾧ (δῆ) μόνῳ ἀρχαὶ μεγάλαι καταλύονται. Sed verba tradita iam Schw. recte mihi videtur defendisse III 126. Cf. ἐς ἀλλήλους συντριβεσθαι 910, 16. φθαιρεσθαι ἐς ὀλιγαδριαν 573, 6. ὧδε γὰρ μόνως ἐδύνατο 387, 19. Μόνως pro μόνῳ Appianum, ut hiatus gravem vitaret, scripsisse nuper etiam Kaibel in Herm. XX p. 503 affirmavit. Reliqua autem sic mutanda esse censuit... ἐς τοὺς ἐπιγ. αὐτ. (περιγεγόμενα) συντετριβῆθαι [φθαρέντα], ἐς ἀλλήλους... στασιάσασαντες. — 161, 8 γυμνασμένῳ πολέμοις καὶ εὐτυχταῖς ἀνδρῶ] Schw. coni. (ἐπαιρομένη) εὐτυχταῖς. — 955, 2 κτείνει τὸν λοχαγὸν ἐμπεσῶν ἄφνω· μετὰ δὲ ἐκείνον ἐπαναιρῶν...] Mend. coni. ἐκείνῳ. Perperam. Cf. 165, 7. 88, 1.

Reliquum est ut pauca de eis hiatibus dicantur qui in fragmentis (ed. Mend. p. 1183—1189) occurrunt. Inter quae cum de ceteris quae aut lemmata aut glossae sunt. iudicari non possit, unum invenitur maius, quod primus M. Treu ex codice Parisino miscellaneo a. 1880 Ohlaviae edidit. Sunt enim excerpta anonymi Byzantini ex Appiano atque multo fideliora et accuratiora quam Photiana. (Pg. 1183, 3 — 1185, 15 cf. 1187, 22—1189, 4. Phot. exc. pg. 15—16 Mend.) Tamen ne hunc quidem Appiani verba recto ordine servasse cognoscitur ex magno numero hiatusum. Exstant enim graviore hiatus pg. 1183, 11. 12. (13.) 16 II. 17 II. 1184, 11. 12. 14 II + (II). 16. 1185, 1. 3. Quodsi haec eiusmodi sunt, multo minorem esse fidem Photianis excerptis habendam apparet, si verba ipsius auctoris requirantur.

Enumeravi omnes quotquot in Appiani libris inveni hiatus, et in genera digessi et quo ad eos excusandos valere viderentur, exposui. Sed denuo affirmaverim, ut faciliorem hiatusum conspectum redderem, me illas hiatusum classes constituisse, non quod putarem ideo quod in classes dispositi essent, legitimos eos esse factos, aut Appianum ipsum credidisse, qui eiusmodi hiatus essent, eos admittere

sibi utique licere. Quod profecto absurdum esset, quoniam nulli omnino hiatus excogitari possunt, quin in illud classium schema facile distribuantur. Multa autem testimonia attuli quibus probaretur Appianum hiatus omnino vitare studuisse non solum graviore, sed etiam leviores velut ante praepositionem *ἐπι*. Atque ipsum illud quod frequentissima illa praepositio non plus vicies in plus mille centum paginis post longam vocalem occurrit, eius rei documentum est. Sed quo constantior in hiatu vitando Appianus fuit, si facile poterat, eo neglegentior se praebuit, si paullo maiores difficultates orerentur. Quae inconstantia sic mihi videtur esse explicanda ut dicamus eum si inter scribendum prioribus alicuius enuntiati verbis iam exaratis sentiret pergere se non posse quin propter necessitatem certae cuiusdam structurae hiatus admitteret, non delevisse priora verba, ut totum enuntiatum diffingeret, sed eos hiatus admisisse quos iam non posset facile vitare. ¹⁾)

Severius de coniecturis iudicandum esse existimavi, quanquam multum aberat, ut ideo quod aliqua coniectura hiatus in verborum contextum inculcaretur, statim eam arcendam esse dicerem. Sed semper quaesivi, num ipsa coniectura necessaria esset, quod saepissime testimoniis ex Appiani libris aut aliis petitis negandum esse demonstravi, si autem corruptela agnoscenda erat, num sine hiatus vitio sanari posset. Itaque hanc legem arti criticae in Appiani libris exercendae constituendam esse arbitror, ut inter codicum lectiones pretio pares eae eligantur quae hiatus careant; ut ei hiatus qui consensu librorum traditi sunt, nisi alias ob causas suspectandi sunt, tolerentur exceptis eis qui facili mutatione tolli possint, ut librariorum incuria orti; ut coniecturae, si necessariae sunt, quoad eius fieri potest, hiatus privae proponantur.

Ad ipsius autem Appiani sophistae indolem atque artem rectius aestimandam et Herodoti imitandi et hiatus vitandi studio comprobato ²⁾) num aliquid contulerim, pence alios iudicium esto.

¹⁾ Qua re concessa nequis putet simul everti totam illam hiatus vitandi legem, liceat mihi provocare ad verba Guilelmi Scherer, qui in commentationibus Mommsenianis postquam pgg. 213 sqq. disputavit *Über den Hiatus in der neueren deutschen Metrik*, pg. 225 haec dixit: *Es zeigt sich hier, was man dort (sc. in veterum linguarum philologia) zuweilen vergisst, dass ein Autor Regeln anerkennen mag, ohne sie überall zu befolgen...*

²⁾ Plagnas cum denuo perlegerem, haec menda typogr. inveni: P. 7, 5. 9, 31. 16, 2 al. legas *ε*; 25, 35 *ε*δε; 50, 8 locos; 52, 8 ante; 59, 22 retinendum.

Vita.

Arthurus Zerdik Pomeranus Gollnoviae a. d. V. Kal. Iun. MDCCCLXI natus sum patre Ioanne, matre Bertha e gente Kretschmer quos adhuc vivos veneror. Fidem profiteor evangelicam. Bielefeldae Guestphalorum in schola quam pater regebat urbana primis litterarum elementis imbutus puer novem annorum gymnasium Bielefeldense intravi. Sed anno post patre Neomonasterium Holsatorum vocato, ut scholam qu. v. realem institueret regeretque, illam quattuor annos frequentavi, donec auctumno anni h. s. LXXV in Scholam Portensem ut reciperer mihi contigit. Atque sex annos eius alumnus Guilelmo Herbst †, Diderico Volkman rectoribus fui neque Almae Matris Portensis grata memoria unquam mihi exstinguetur, praesertim cum Theodori Pluess, nunc Basileensis, disciplina tutelaque usus sim, qui vir humanissimus perpetua benevolentia in animo meo excolendo et ad optima quaeque excitando occupatus sempiterna gratia me sibi devinxit. Sexennio absoluto academiam Kiliensem adii, ut studiis graecis, latinis, theodiscis me darem, eiusque civis mansi, nisi quod post aetatem anni LXXXIII Berolinum in annum migravi. Docuerunt me VV. DD. Blass, Bruns, Erdmann, Foerster, Forchhammer, Glogau, Krohn, Leo, Th. Moebius, Pfeiffer, Pietsch, Pischel, F. Vogt Kilienses; Kiepert, Robert, Roediger, Treitschke, Vahlen, Zeller Berolinenses. Atque duo semenstria proseminarii, quattuor seminarii philologici sodalis ordinarius, postremo senior fui Forchhammero, Foerstero, Blassio rectoribus. Praeterea interfui exercitationibus quas instituerunt philologicas Blass, Leo, Vahlen; archaologicas Robert; theodiscas Moebius, Pietsch, Roediger, Scherer, Vogt; de philosophia Glogau, Krohn. Qui vero per omnes annos academicos antiquitatis mea studia insigni favore prosecuti sunt et adiuverunt, sunt Fridericus Blass, Richardus Foerster, Fridericus Leo, nunc Rostochiensis. E quibus Foerstero etiam illud debeo quod, cum inter varias multiplicesque philologiae litteras incertus vagarer, in his Appiani studiis me detinuit atque eis incumbenti liberalissime neque consilio neque opera unquam mihi defuit. Omnibus igitur his qui me docuerunt viris gratias ago maximas semperque me habiturum esse profiteor.

Sententiae Controversae.

I.

Euripidis Cresphontem anno 429 a. Chr. actam esse. (Cf. h. diss. pg. 45 adn.)

II.

Catullum carmen IL. consulto ambigue composuisse.

III.

Carmina Pseudospervogeliana vetustiora (MSF. 25, 13 sqq.) a Simrockio probabiliter Hergero cuidam attributa esse.

IV.

Lingua medii aevi germanica, cuius studium in mediis scholarum classibus iure nuper sublatum est, ut in prima quidem classe doceatur optandum esse.

---

3 2044 014 189 021

